

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Središnja Bosna / Srednjobosanski Kanton
OPĆINA VITEZ

Ul. Stjepana Radića 1
72250 VITEZ
Tel: +387 30 718 200
Fax: +387 30 713 939
e-mail: info@opcinavitez.info
www.opcinavitez.info

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-3-24-2435/2022

Vitez; 21.7.2022. godine

NACRT DOKUMENTA

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINA VITEZ**

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE VITEZ 2022- 2026. godina

Vitez, juli 2022. godine

SADRŽAJ

1. UVOD
2. METODOLOGIJA STRATEGIJE RAZVOJA
 - 2.1. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA
 - 2.2. ZAKONSKI OKVIR ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA
3. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE
4. STRATEŠKA PLATFORMA
 - 4.1. SOCIOEKONOMSKA ANALIZA
 - 4.1.1. OBLAST PRIVREDE
 - PREGLED STANJA U PRIVREDI I EKONOMIJI
 - BROJ I STRUKTURA PREDUZEĆA I PODUZETNIČKIH RADNJI
 - KRETANJE UKUPNOG PRIHODA PRIVREDNIH SUBJEKATA
 - KRETANJE DOBITI PRIVREDNIH SUBJEKATA
 - KRETANJE GUBITAKA PRIVREDNIH SUBJEKATA
 - NAJUSPJEŠNIJE FIRME PO UKUPNOM PRIHODU 2021
 - PODACI O IZVOZU PO PRIVREDNIM SUBJEKTIMA
 - PODACI O IZVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA PO DRŽAVAMA
 - PODACI O UVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA PO DRŽAVAMA
 - OPĆI PODACI O UVOZU I IZVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA
 - BROJ I STRUKTURA OBRTA I SAMOSTALNIH RADNJI
 - PREGLED POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA PO NASELJIMA
 - PREGLED POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA PO KATASTARSKIM KULTURAMA
 - PROJEKTI PLASTENIČKE PROIZVODNJE
 - UTICAJ EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE NA POSLOVANJE PRIVREDNIH SUBJEKATA
 - POSLOVNE ZONE
 - TURIZAM
 - PRIRODNI RESURSI OPĆINE
 - VAŽNIJI SOCIOEKONOMSKI POKAZATELJI
 - 4.1.2. OBLAST ZDRAVSTVA I SOCIJALNE ZAŠTITE
 - ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
 - SOCIJALNA ZAŠTITA
 - 4.1.3. OBLAST INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE OKOLIŠA
 - JAVNA INFRASTRUKTURA
 - STANJE TEHNIČKE INFRASTRUKTURE
 - VODOSNABDIJEVANJE
 - KANALIZACIJA
 - TOPLINARSTVO I GRIJANJE
 - ENERGETSKA EFIKASNOST
 - UPRAVLJANJE OTPADOM
 - PROSTORNO PLANSKA DOKUMENTACIJA

- CIVILNA ZAŠTITA
- 4.1.4. OBLAST LOKALNE UPRAVE
 - STANJE ADMINISTRATIVNIH USLUGA
 - INFORMATIČKE TEHNOLOGIJE
 - ETIKA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE
- 4.1.5. OBLAST OBRAZOVANJA, KULTURE I SPORTA
 - PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE
 - OSNOVNO OBRAZOVANJE
 - SREDNJE OBRAZOVANJE
 - VISOKO OBRAZOVANJE
 - KULTURA
 - SPORT
 - NEVLADIN SEKTOR I MLADI
 - INFORMISANJE
- 4.1.6. OBLAST FINANSIJE I BUDŽET
 - ANALIZA OPĆINSKOG BUDŽETA
 - STRUKTURA PRIHODA
 - KRETANJE POREZNIH PRIHODA
 - KRETANJE NEPOREZNIH PRIHODA
 - STRUKTURA PRIHODA I RASHODA
 - STRUKTURA KAPITALNIH IZDATAKA
 - ODNOSI KAPITALNIH I ADMINISTRATIVNIH IZDATAKA
 - KREDITNA ZADUŽENOST I KREDITNI POTENCIJAL

5. STRATEŠKO FOKUSIRANJE

5.1. SWOT ANALIZA

5.2. STRATEŠKI I OPERATIVNI CILJEVI

5.3. VIZIJA RAZVOJA

5.4. PLAN IMPLEMENTACIJE

5.5. PLAN FINANSIRANJA – IZVORI FINANSIRANJA

5.6. MONITORING IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE RAZVOJA

6. PLANIRANI PROJEKTI

1. UVOD

Prostor Općine Vitez karakteriše Lašvansko polje na sjeveru i planinski masiv Kruščica na jugu. Sjeverno područje Općine Vitez gdje su se oformila sva 34 naselja konsolidirano je oko rijeke Lašve. Poljoprivredno zemljište koje se nalazi u sjevernom dijelu Općine Vitez je prostor veličine 4.926 ha. 90% poljoprivrednog zemljišta je u drugoj i trećoj kategoriji. Brdsko planinski prostor je šumsko zemljište površine 10.249 ha, odnosno 64% teritorije Općine.

Naselje Vitez i Općina Vitez imaju dovoljno rezervnog prostora za izgradnju. Kao što je slučaj i u ostalim općinama, uz saobraćajnice se izgrađuju bespravni objekti. Proces nizanja objekata (naročito individualnih stambenih objekata) dostigao je nivo ozbiljnog ugrožavanja prostora. Naručito se treba zaštititi prostor poljoprivrednog zemljišta koji je druge i treće bonitetne klase. Prostor je najznačajniji razvojni potencijal, pa je zaštita i racionalno korištenje, planiranje i uređenje prostora najvažnija strateška aktivnost.

Za Općinu Vitez je karakteristično da je njen sjeverni dio naseljen, a južni nenaseľen i obrastao šumom. Općina ima 34 naseljena mjesta i 17 mjesnih zajednica.

Općina Vitez spada u gusto naseljene općine sa prosječnom gustom naseljenosti od 185 st/ha. Veličinska struktura naselja se promijenila u odnosu na stanje 1990.g. kad je rađen prethodni planski dokument. Broj naselja veličinske grupe od 1000 do 5000 stanovnika se povećao, a broj manjih naselja veličine od 200 do 500 se smanjio.

Općina Vitez obuhvata površinu od 159 km² na kojoj je prema popisu 1991. živi 26.846 stanovnika. Prosječna gustina naseljenosti je 169 stan/ km². U odnosu na BiH to je manja općina koja zauzima svega 0,3% površine na kojoj živi 0,6% bosanskohercegovačkog stanovništva, a gustina naseljenosti je dva puta veća od prosjeka BiH.

Općina Vitez je mnogim pokazateljima poslije rata ostvarila nadprosječan rast privrede, što je prije svega rezultat idividualnog poduzetništva, ali i napora vlasti da usmjerava privredne i društvene tokove.

Broj poslovnih subjekata ukazuje na usitnjenu privrednu strukturu. To upućuje da ekonomski rast generiše mala i srednja preduzeća, formirana iz privatnog kapitala, koja preuzimaju odlučujuću ulogu u poslijeratnom periodu. Vodeće djelatnosti su trgovina i ugostiteljstvo, prerađivačka industrija i uslužne djelatnosti. Sigurno je da i u narednom peridu mala i srednja preduzeća preuzimaju ulogu istinskih aktera i faktora razvoja.

Smještena u samom središtu zemlje Opština Vitez se nalazi u području kojim prolaze najjači tranzitni saobraćajni tokovi u Bosni i Hercegovini. Magistralni put M5 na pravcu sjeverozapad-jugoistok prolazi središnjim dijelom opštine i grada Vitez, dok magistralni put M17 na pravcu sjever-jug, u tzv. Koridoru Vc, prolazi u neposrednoj blizini opštinske teritorije.

Prostor općine Vitez raspolaže značajnim izvorima pitke vode i cijela teritorija općine je pokrivena sistemom javnog snabdijevanja.

Postojeći kanalizacioni sistem naselja Vitez ne zadovoljava zahtjeve koji se postavljaju pred jedan savremen i pouzdan sistem prihvatanja i odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Mješoviti sistem je danas u najvećem dijelu zastupljen

u gradu Vitezu, a djelimično se pojavljuje i nepotpuni sistem koji podrazumjeva samo odvodnju otpadnih voda bez odvodnje oborinskih.

Sve otpadne vode se direktno ispuštaju u vodotokove. Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda ne postoji.

Prostor općine Vitez prije 1992. god. snabdjevaao se električnom energijom iz transformatorskih stanica TS 110/2x10/ 10 - 20 i TS 35/10 kV - 4 MVA.

Danas konzum elektrodistribucije Travnik koji pokriva i veliki dio općine Vitez napaja se sa četiri transformatorske stanice 110/x kV.

Opšta je ocjena da je prostor općine Vitez dobro pokriven srednjenaponskom elektrodistributivnom mrežom i trafostanicama 10/0,4 kV koje zadovoljavaju sadašnje potrebe stanovništva općine. Razvojem privrede i industrijskih kapaciteta raste i potreba za energetikom, a posebno za elektroenergijom što treba rješavati na nivou Kantona, odnosno Bosne i Hercegovine.

2. METODOLOGIJA I ZAKONSKA OSNOVA

2.1. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja pripremila (miPRO) je instrument za proaktivno i odgovorno planiranje i upravljanje lokalnim razvojem u BiH, zasnovano na principima održivog razvoja i socijalne uključenosti, kao i ravnopravnosti spolova. Sastoji se od dva dijela: teorijskog i praktičnog, te seta praktičnih alata i primjera u elektronskoj formi (u okviru praktičnog dijela).

U teorijskom dijelu naglasak je bio na sljedećem:

- razradi načela na kojima se metodologija temelji;
- preciziranju njene svrhe i namjene;
- razumijevanju interakcija sa drugim ključnim razvojnim dokumentima (i na lokalnoj i na drugim razinama);
- općenitom opisu procesa i razina integriranog planiranja lokalnog razvoja, od strateške, preko taktičke, do operativne;
- elaboraciji svrhe, prirode, obuhvata, strukture i temeljnih sadržaja sastavnih razvojnih dokumenata (od integrirane strategije, preko sektorskih razvojnih planova, do operativnih planova implementacije i financiranja).

Praktični dio detaljno razrađuje svaku fazu u procesu planiranja i svaki dio sastavnih razvojnih dokumenata, odgovarajući na međusobno povezana pitanja: šta-kako-ko, i osiguravajući prijelaze iz jedne faze u drugu, iz jednog dijela u drugi. U njemu se praktično pokazuje kako se mogu primijeniti standardni elementi integriranog planiranja, koji su prethodno opisani u konceptijskom dijelu metodologije. Ovdje je naglasak na alatima i metodama, učesnicima i oblicima učešća, i odgovarajućim situacijama u kojima se mogu primijeniti, ovisno o raspoloživim lokalnim kapacitetima i stanju u vezi sa lokalnom razvojnom strategijom. Nerijetko se upotrebljavaju i primjeri, i to iz domaće prakse, radi ilustriranja moguće primjene datih praktičnih metodoloških preporuka. Primjeri ne bi smjeli zvesti bilo kojeg korisnika metodologije na nekritičko korištenje i kopiranje u vlastitoj primjeni. Niti je miPRO skup receptura, niti su primjeri recepti; ne mogu se prenositi i kopirati, ali se može koristiti analogija, i to oprezno, u rješavanju stvarnih situacija u konkretnim lokalnim sredinama. Zato je i u praktičnom dijelu metodološkog okvira veoma prisutna konzistentna logika iz konceptijskog dijela, produktivan način razmišljanja, koji iz pozadine omogućuje stvaralačku i učinkovitu primjenu preporučenih alata, metoda, oblika učešća, itd.

2.2. ZAKONSKI OKVIR ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA

Na osnovu člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine FBiH“ broj 49/06) i člana 24. Statuta općine Vitez („Službeni glasnik općine Vitez“ 5/08) Općinsko vijeće Vitez na sjednici održanoj 04.11.2022. godine donijelo je Odluku o pristupanju izradi strategije razvoja općine Vitez za period 2022-2026. godina broj 01-3-04-3002/2021. Nositelj pripreme izrade Strategija razvoja općine Vitez za period 2022-2026. godina je općinski Načelnik i Komisija za izradu strategije razvoja koji će dati zadatak i uputstva za predviđenu izradu. Rukovodstvo općine Vitez se opredjelilo za izradu Strategije razvoja po miPRO metodologiji uz angažovanje vlastitih kadrova sa područja općine.

Rješenjem općinskog načelnika broj 01-1-04-1-3102/21 od 11.11.2021. godine formirana je Komisija za izradu Strategije razvoja u sastavu:

1. Boris Marjanović	12. Bojan Vidović
2. Hidajet Sivro	13. Ekrem Sarajlić
3. Muhamed Rebihić	14. Anto Matić
4. Marija Grabovac	15. Ivo Blaž
5. Vesna Šilić	16. Almin Jašarević
6. Asim Ribo	17. Asmir Đelilović
7. Ivo Ančić	18. Jakov Križanović
8. Zoran Luković	19. Matija Marjanović
9. Ranko Križanović	20. Ramajana Idrizović
10. Muamer Đidić	21. Ismet Trako
11. Mujo Trako	

Zadatak Komisije za izradu Strategije razvoja je da prati implementaciju Strategije razvoja, formira projektne timove za pripremu projektnih prijedloga i njihovu realizaciju, uspostavi tim za monitoring i evaluaciju koji će biti zadužen za utvrđenih mjera, programa i projekata i da podstiče članove lokalne zajednice da se aktivno uključe u provođenje godišnjih akcionih planova razvoja.

Na sjednici Komisije za izradu Strategije razvoja općine Vitez održanoj dana 08.12.2022. godine formirane su radne grupe iz različitih oblasti za izradu Strategije razvoja općine Vitez u sastavu:

Radna grupa za privredu	4. Šimunović Ana
1. Rebihić Muhamed	5. Trako Mujo
2. Matić Anto	
3. Jašarević Almin	
4. Marjanović Matija	Radna grupa za lokalnu upravu
5. Šakić Mirko	1. Idrizović Ramajana
	2. Križanović Jakov
	3. Luković Zoran
	4. Mandić Bernard

Radna grupa za socijalnu zaštitu i
zdravstvo

1. Pocrnja Slavica
2. Matić Anto
3. Hrustić Selvedin

Radna grupa za obrazovanje, kulturu i
sport

1. Grabovac Marija
2. Delilović Asmir
3. Žigonja Muris
4. Križanović Ranko

5. Trako Mujo
6. Pejović Tanja

Radna grupa za infrastrukturu i zaštitu
okoliša

1. Šilić Vesna
2. Rebihić Muhamed
3. Đidić Muamer
4. Vidović Bojan

Radna grupa za finansije i budžet
strategije

1. Ančić Ivo
2. Čišić Ajdin
3. Blaž Ivo
4. Ribo Asim

Na istoj sjednici je formirana Komisija za tehničku podršku Komisiji za izradu Strategije razvoja i radnim grupama u sastavu:

1. Trako Ismet,	glavni koordinator
2. Ilić Radman Katica,	član
3. Kulić Kristijan,	član
4. Bešo Sanida,	član
5. Maros Ivana,	član
6. Varupa Armin,	član

Po Odluci Komisije za planiranje općinskog razvoja članovi Komisije za tehničku podršku su raspoređeni u radne grupe kako slijedi:

- radna grupa za privredu	Trako Ismet
- radna grupa za obrazovanje, kulturu i sport	Radman-Ilić Katica
- radna grupa za infrastrukturu i zaštitu okoliša	Bešo Sanida
- radna grupa za socijalnu zaštitu i zdravstvo	Varupa Armin
- radna grupa za lokalnu upravu	Kulić Kristijan
- radna grupa za finansije i budžet strategije	Maros Ivana

3. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE

Općina Vitez administrativno pripada Federaciji Bosne i Hercegovine, Srednjobosanskom kantonu i Ekonomskoj regiji Centralna Bosna i Hercegovina.

Srednjobosanski kanton (u daljem tekstu SBK) je jedna od 10 federalnih administrativnih jedinica u sastavu Federacije Bosne i Hercegovine. Kanton se prostire na površini od 3189 km². SBK je izrazito planinsko-brdsko područje (300-2112.n.v.). U svom sastavu Kanton ima 12 općinskih područja: Bugojno, Busovača, Dobretići, Donji Vakuf, Fojnica, Gornji Vakuf-Uskoplje, Jajce, Kiseljak, Kreševo, Novi Travnik, Travnik i Vitez.

Regija Centralna Bosna i Hercegovina je prirodno, klimatski, geografski, te ekonomski jedinstvena i konzistentna cjelina koja obuhvata 16 međusobno povezanih i integriranih općina/opština, lociranih u dva kantona Federacije BiH (FBiH): Zeničko-dobojski i Srednjobosanski/Kanton Središnja Bosna (uzimajući u obzir administrativni aspekt), dok je jedna općina/opština (Teslić) locirana u Republici Srpskoj.

U centralnom dijelu BiH i u centralnom dijelu doline rijeke Lašve locirano je naselje Vitez. Administrativno, općina Vitez pripada Srednjobosanskom Kantonu.

Općina Vitez sa sjeveroistoka graniči s općinom Zenica, sa istoka općinom Busovača, s juga sa općinom Fojnica, sa zapada općinom Novi Travnik i sa sjeverozapada s općinom Travnik. Jedna od najznačajnijih prirodno – geografskih odlika općine je da se većina značajnijih naseljenih mjesta nalazi u Lašvanskom polju uz važnu saobraćajnicu Lašva-Donji Vakuf, koja kroz općinu Vitez prolazi u dužini 12.400,00 metara. Ukupna površina Lašvanskog polja je 50km². Postoji prirodna granica, tamo gdje su vapnenački humovi s jedne i s druge strane polja najbliži (Kalvarija i Grbavica), polje je podijeljeno na gornje i donje tj. Travničko polje i Viteško polje. Južni dijelovi općine Vitez, više od polovice teritorije općine Vitez pokriveno je šumama. Prije rata jedan od glavnih prirodnih resursa općine Vitez bio je šumski fond. U poslijeratnom periodu šuma je većim dijelom devastirana usljed nemarnog upravljanja. Područje Viteza prostire se na nadmorskoj visini od 374 metara na dijelu gdje rijeka Lašva prelazi iz općine Vitez u općinu Busovača, do nadmorske visine od 750 metara na kojoj se nalazi Zaselje, najviše naseljeno mjesto na općini Vitez. Planinski dio općine Vitez prostire se na nadmorskoj visini od 600 metara pa do 1578 metara, koliko je visok najviši planinski vrh općine Vitez - Krstac. Područje općine Vitez se nalazi između 17° 41' 47" i 17° 53' 08" geografske dužine i 44° 02' 28" i 44° 12' 50" geografske širine.

površina	159 km ²
površina poljoprivrednog zemljišta	4.926 ha
površina šumskog zemljišta	10.249 ha
rijeke u Vitezu	Lašva, Bila, Kruščica
planine u Vitezu	Kruščica
nadmorska visina	420 m
broj stanovnika	27.859
gustina naseljenosti	185/km ²
klima	kontinentalna
broj mjesnih zajednica	17

4. STRATEŠKA PLATFORMA

4.1. SOCIOEKONOMSKA ANALIZA

4.1.1. PREGLED STANJA U PRIVREDI

PREGLED STANJA U PRIVREDI I EKONOMIJI

- Broj i struktura preduzeća, poduzetničkih radnji i poljoprivrednih gazdinstava
- Pregled poslovanja privrednih subjekata
- Uticaj epidemiološke situacije na poslovanje privrednih subjekata
- Poslovne zone
- Prirodni resursi

BROJ I STRUKTURA PREDUZEĆA I PODUZETNIČKIH RADNJI

Ukupan broj registrovanih preduzeća u općini Vitez je 236 u različitim oblastima. Prema oblastima kojom se bave njihov broj je sljedeći:

redni broj	opis djelatnosti	broj preduzeća
------------	------------------	----------------

1	GRAĐEVINARSTVO	15
2	KLAĐENJE I KOČKANJE	3
3	OBRAZOVANJE	4
4	POLJOPRIVREDA	6
5	POSLOVNE USLUGE	34
6	PROIZVODNJA I PRERADA	43
7	TRANSPORT	23
8	TRGOVINA	102
9	TURIZAM I HOTELIJERSTVO	2
10	ZDRAVSTVO I OBRAZOVANJE	4
11	UKUPNO	236

KRETANJE UKUPNOG PRIHODA PRIVREDNIH SUBJEKATA

godina	ukupan prihod u KM
2016	1.380.872.606,00
2017	1.428.080.947,00
2018	1.205.673.275,00
2019	1.248.412.290,00
2020	946.399.960,00
2021	1.081.547.788,00

KRETANJE DOBITI PRIVREDNIH SUBJEKATA

godina	ukupna dobit u KM
2016	77.132.993
2017	81.225.787
2018	79.952.072
2019	74.228.155

2020	57.930.377,00
2021	77.204.418,00

KRETANJE GUBITAKA PRIVREDNIH SUBJEKATA

godina	ukupan gubitak u KM
2016	7.204.492
2017	4.117.486
2018	22.396.884
2019	8.850.434
2020	1.509.358,00
2021	1.693.418,00

NAJUSPJEŠNIJE FIRME PO UKUPNOM PRIHODU U 2021 GODINI

redni broj	privredni subjekt	ukupan prihod u KM
1	FIS	338.127.621,00
2	TIOIL	112.333.613,00
3	CM COSMETIC	82.336.828,00
4	KIM TEC	69.614.564,00
5	OVNAK	38.727.010,00
6	KRISTAL	27.185.023,00
7	CROA	26.486.702,00
8	ECONOMIC	25.415.706,00
9	BOSSIL	23.438.087,00
10	BET LIVE	19.272.437,00
11	FRANKSTAHL	19.091.952,00
12	AN PEK	14.564.964,00
13	EURODOM	13.089.812,00

PODACI O IZVOZU PO PRIVREDNIM SUBJEKTIMA

redni broj	privredni subjekt	prihod od izvoza u KM za 2021
1	CROA	26.486.702
2	KRISTAL	6.967.470
3	BOSNA - WOOD	3.149.679
4	KULENOVIĆ	3.033.512
5	ECOS	2.813.194
6	BOŠNJAK-COMMERCE	2.678.749
7	ROCCAFORTE	2.375.074
8	JERRY-TRADE	2.373.004
9	BOTIĆ METAL	1.479.966
10	MAKS	1.386.646
11	FIS	1.346.822
12	ECONOMIC	1.241.984
13	FRIZERLAND	1.184.233
14	TRANS-COMMERCE MIŠKOVIĆ	1.136.027
15	ALFA COMMERCE	973.245
16	KIM TEC SERVIS	844.834
17	FIS - ŠPED	639.949
18	DRVOPROMET MIŠKOVIĆ	614.157
19	EKO TRSTIKA	428.511
20	EURODOM	399.722

PODACI O IZVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA PO DRŽAVAMA

redni broj	izvoz u državu	iznos u KM
1	VELIKA BRITANIJA	18.922.470

2	HRVATSKA	11.908.043
3	ITALIJA	6.186.965
4	AUSTRIJA	5.794.119
5	NJEMAČKA	5.745.611
6	ŠVICARSKA	5.372.882
7	SRBIJA	4.282.044
8	SAD	2.760.845
9	CRNA GORA	2.630.944
10	FRANCUSKA	1.461.172
11	HOLANDIJA	1.078.570
12	SLOVENIJA	468.998
13	BUGARSKA	412.490
14	POLJSKA	342.835
15	BELGIJA	275.643
16	MAKEDONIJA	270434
17	ČEŠKA	225.993
18	ALBANIJA	182.217
19	KOSOVO	169.782
20	ŠVEDSKA	119.175

PODACI O UVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA PO DRŽAVAMA

redni broj	uvoz iz države	iznos u KM
1	HRVATSKA	113.590.842
2	ITALIJA	54.888.690
3	TURSKA	37.811.786

4	KINA	33.658.793
5	AUSTRIJA	32.114.172
6	SRBIJA	23.835.941
7	NJEMAČKA	19.712.494
8	MAĐARSKA	18.377.120
9	POLJSKA	14.735.045
10	ČEŠKA	6.856.799
11	ŠVICARSKA	5.862.952
12	BUGARSKA	5.393.740
13	HOLANDIJA	5.345.098
14	RUMUNIJA	4.292.364
15	INDIJA	2.960.314
16	SLOVAČKA	2.199.609
17	BELGIJA	1.801.936
18	CRNA GORA	1.424.775
19	VIJETNAM	1.207.190
20	GRČKA	1.060.433

OPĆI PODACI O UVOZU I IZVOZU PRIVREDNIH SUBJEKATA

redni broj	podatak	vrijednost
1	ukupan uvoz SBK 2021 u KM	1.119.281.000,00
2	ukupan izvoz SBK 2021 u KM	816.974.000,00
3	ukupan uvoz općine Vitez 2021 u KM	418.647.594,00
4	ukupan izvoz općine Vitez 2021 u KM	69.277.911,00
5	učešće općine Vitez u	37,40

	uvozu na SBK u %	
6	učešće općine Vitez u izvozu na SBK u %	8,48

Iz godišnjih izvještaja o poslovanju privrednih subjekata uočeno je da se učešće trgovine u ukupnom prihodu svih privrednih subjekata općine uvijek kreće oko 75% sa manjim godišnjim odstupanjima, a da se učešće privrednih subjekata u ostvarenoj dobiti stacioniranih u poslovnim zonama PC 96 i PC 96-2 također sa manjim odstupanjima kreće oko 75%.

Podaci iz Izvještaja o poslovanju privrednih subjekata Službe za poduzetništvo i lokalni razvoj od maja 2020 godine.

BROJ I STRUKTURA OBRTA I SAMOSTALNIH RADNJI

vrsta djelatnosti	2021
obrta	258
poljoprivredna djelatnost	174
trgovinske radnje	86
ugostiteljski objekti	86
UKUPNO	604

BROJ I STRUKTURA POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA

PREGLED POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA PO NASELJIMA

redni broj	naselje	broj PPG	površina u ha	broj članova PPG
1	Ahmići	50	22.5408	102
2	Bila	18	5.3450	27
3	Bukve	24	17.5593	50
4	Divjak	63	106.1403	115
5	Donja Večeriska	37	21.1319	78
6	Dubravica	77	35.1577	127
7	Gačice	31	16.3975	70
8	Gornja Večeriska	6	4.4688	11
9	Jardol	16	34.7049	29

10	Krčevine	35	49.9687	66
11	Kruščica	141	51.7706	263
12	Lupac	37	17.5654	66
13	Ljubić	9	7.5463	14
14	Mali Mošunj	15	14.3411	30
15	Nadioci	28	40.7840	44
16	Pirići	9	8.5074	16
17	Počulica	39	41.0710	45
18	Preočica	103	70.6147	191
19	Prnjavor	9	7.6393	11
20	Putkovići	2	0.6504	4
21	Rijeka	27	11.7040	50
22	Sadovače	44	19.8526	87
23	Sivrino Selo	33	22.0597	61
24	Šantići	58	66.2338	90
25	Tolovići	10	9.8385	13
26	Veliki Mošunj	4	3.1871	7
27	Vitez	127	148.8846	211
28	Vraniska	40	22.0054	72
29	Vrhovine	42	15.2891	66
30	Zabilje	20	21.1545	37
31	Zaselje	5	8.1538	7
UKUPNO		1159	922.2682	2060

PREGLED POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA PO KATASTARSKIM KULTURAMA

redni	naselje	katastarska kultura – površina u ha
-------	---------	-------------------------------------

broj		njiva	bašta	voćnjak	livada	pašnjak	Ukupno
1	Ahmići	14,1291	0,00	1,6808	5,4968	0,6164	
2	Bila	2,7250	0,0525	0,1378	1,6263	0,4787	
3	Bukve	14,3994	0,00	0,2163	2,3442	0,4213	
4	Divjak	98,9394	0,00	1,2882	3,4419	2,0064	
5	Donja Večeriska	15,0961	0,2000	1,9855	2,8715	0,2451	
6	Dubravica	21,2771	0,1000	3,0747	5,6514	2,3310	
7	Gačice	5,3604	0,00	1,9480	6,9864	1,5309	
8	Gornja Večeriska	3,3457	0,00	0,4327	0,5739	0,1165	
9	Jardol	27,1915	0,00	0,9275	6,0802	0,1160	
10	Krčevine	26,5252	0,00	1,1956	19,7968	0,4795	
11	Kruščica	27,7806	0,0500	3,0673	12,8785	2,7306	
12	Lupac	10,6691	0,00	0,9707	4,4281	0,4424	
13	Ljubić	7,2237	0,00	0,1016	0,2210	0,00	
14	Mali Mošunj	8,9388	0,00	0,8992	3,0269	1,1731	
15	Nadioci	19,8345	0,00	2,5289	9,1944	7,2857	
16	Pirići	1,4184	0,00	0,9880	1,4907	0,6318	
17	Počulica	27,5780	0,00	0,5862	11,5843	0,5858	
18	Preočica	59,9606	0,0295	2,9370	4,1810	2,4102	
19	Prnjavor	1,5051	0,00	0,2829	5,8513	0,00	
20	Putkovići	0,4142	0,00	0,00	0,1962	0,00	
21	Rijeka	8,6548	0,00	0,2345	2,5681	0,1505	
22	Sadovače	17,3862	0,00	1,3644	0,2432	0,4571	
23	Sivrino	15,5461	0,00	1,8681	3,9221	0,6160	

	Selo						
24	Šantići	47,7775	0,00	4,5827	6,8392	3,1430	
25	Tolovići	9,3755	0,00	0,2810	0,1370	0,0450	
26	Veliki Mošunj	2,3533	0,00	0,2668	0,4170	0,0420	
27	Vitez	85,6352	0,00	7,3367	23,6377	22,4199	
28	Vraniska	8,5441	0,00	0,7367	11,0374	1,0490	
29	Vrhovine	11,7372	0,00	0,8567	1,4542	1,2270	
30	Zabilje	17,8589	0,00	1,4857	1,2875	0,4194	
31	Zaselje	3,2918	0,00	0,7968	2,7989	1,2663	
UKUPNO							

Podaci uzeti iz općinske baze – registra poljoprivrednih gazdinstava i klijenata

PROJEKTI PLASTENIČKE PROIZVODNJE

opis	osnova za projekat plasteničke proizvodnje	broj instaliranih plastenika	sufinansijeri projekta	završetak implementacije projekta
godina				
2017	sporazum broj 260/17 od 12 09.2017 potpisan između LDSC, MAID Sarajevo i OPĆINA VITEZ	20	MAID Sarajevo 40%, JLS VITEZ 40%, krajnji korisnik 20%	03.10.2017
2019	sporazum broj 50/19 od 26.02.2019. potpisan između LDSC, MAID Sarajevo i OPĆINA VITEZ	20	MAID Sarajevo 40%, JLS VITEZ 40%, krajnji korisnik 20%	18.06.2019
2022	sporazum broj 392/21 od	projekat planiran za implementaciju u drugom dijelu 2022 godine		

	30.11.2021. potpisan između NVO MAA Sarajevo i OPĆINA VITEZ	
--	--	--

Podaci Službe za poduzetništvo i lokalni razvoj

UTICAJ EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE NA POSLOVANJE PRIVREDNIH SUBJEKATA

Ministarstvo privrede SBK provelo je u vremenskom periodu od 21.04. do 30.04.2020. godine istraživanje uticaja pandemije COVID-19 na poslovanje privrednih subjekata. U istraživanju koje je realizovano na osnovu elektronskog Upitnika, koji je omogućio svim učesnicima brzo i jednostavno evidentiranje problematike kroz ponuđena pitanja, učestvovalo je 659 privrednih subjekata sa područja općina Srednjobosanskog kantona.

Upitnik Ministarstva privrede SBK pokazao je da je direktne posljedice širenja pandemije COVID-19 osjetilo 99,2% privrednih subjekata u svome poslovanju, a više od 80% učesnika su mikro preduzeća koja zapošljavaju do 9 osoba, a pretežno su to ugostiteljski objekti, razne vrste trgovačkih radnji, frizerski i kozmetički saloni.

Detaljnija analiza Upitnika pokazuje da su djelatnosti u kojima su evidentirani najveći problemi odnose na obrtnike kojima je naredbama Federalnog štaba civilne zaštite zabranjena djelatnost proizvodnje, prometa i pružanja usluga na tržištu. Znatne posljedice osjećaju sektori ugostiteljstva i turizma, trgovine, saobraćaja i komunikacija kao i tekstila, kože, obuće i gume. Negativne posljedice pandemije COVID-19 privredni subjekti su iskazali kroz problem plaćanja poreza i doprinosa, probleme sa isplatom plata, otkazivanje dogovorenih poslova, poteškoće u sklapanju novih poslova i smanjenu potražnju za proizvodima i uslugama na tržištu. Pandemija COVID-19 uzrokovala je višemilionske štete za privredu Srednjobosanskog kantona, pa tako i općinu Vitez.

Najčešće posljedice pandemije covid 19 na privredne subjekte:

- problem sa plaćanjem poreza i doprinosa
- problem sa isplatom plata
- otkazivanje dogovorenih poslova
- poteškoće u sklapanju novih poslova
- smanjena potražnja proizvoda i usluga na tržištu
- poteškoće u dovršavanju ugovorenih poslova
- otplata kredita
- poteškoće u transportu roba
- pad vrijednosti proizvoda i usluga
- nedostatak repromaterijala i sirovina
- plaćeno odsustvo zaposlenika
- otkazivanje učešća na međunarodnim sajmovima
- povećanje cijena repromaterijala i sirovina

- otkazivanje dogovorenih sastanaka
- otpuštanje zaposlenika
- bolovanje zaposlenika
- neplaćeno odsustvo zaposlenika

POSLOVNE ZONE

opis	PC 96	poslovna zona Šljivčica	poslovna zona Šantića polje
adresa	Krčevine	Počulica	Šantići
godina osnivanja	1996	2014	2003
vrsta zone	zelena	zelena	zelena
površina u ha	90	20	100
da li je zona u funkciji	U potpunosti u funkciji	U funkciji dio pored puta R441	ne
vlasništvo	privatno	privatno	nije dovršen postupak
ukupan broj parcela	69	108	-
broj slobodnih parcela	0	108	-
udaljenost od grada u km	2	3	
udaljenost od puta M5 u km	0 (put M5 prolazi kroz zonu)	3	
udaljenost od auto puta u km	20	20	0
udaljenost od željeznice	30	30	25
udaljenost od aerodroma u km	70	70	65
udaljenost od luke u km	200	200	200

putevi u zoni	asfaltne saobraćajnice	Izvršeno probijanje i nasipanje	-
električna energija	da	da	-
voda	da	da	-
telefon, internet	da	ne	-
kanalizacija	da	ne	-
odlaganje otpada	da	ne	-

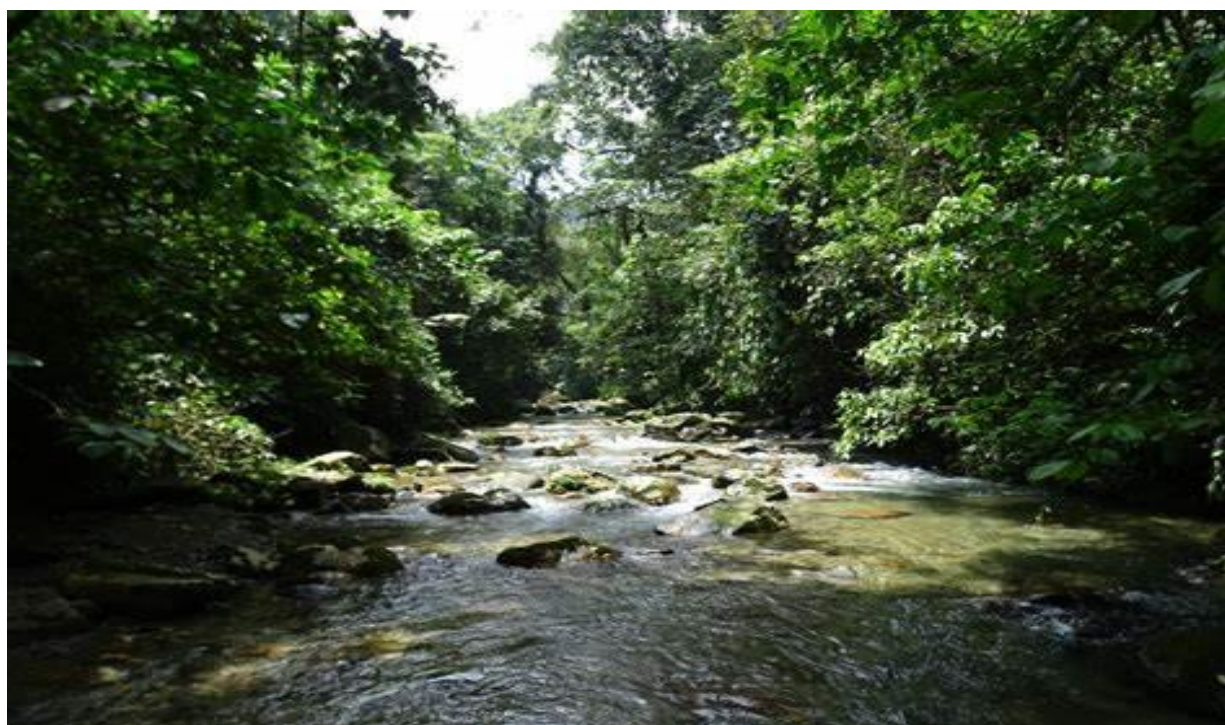
TURIZAM

Turizam u brojnim državama ima veoma važnu ulogu u ekonomskom i privrednom razvoju. U današnje vrijeme, turizam se smatra jednom od najbrže rastućih privrednih grana u cijelom svijetu. Upravo zato turizam u brojim državama ima veoma važnu ulogu, ne samo da je bitna ekonomska stavka, nego se može reći da je turizam pokretač drugih privrednih aktivnosti. Uticaj na BDP, uravnoteženje trgovinskog bilansa i smanjivanja nezaposlenosti samo su neki od efekata koji se ostvaruju turizmom. S druge strane, Bosna i Hercegovina, kao zemlja s velikim turističkim potencijalom, ne ostvaruje efekte od turizma kao zemlje sa sličnim resursima i obilježjima. Posebno se to odnosi na zemlje iz okruženja. Uzevši u obzir pokazatelje kao što su broj zaposlenih u turizmu, broj turističkih dolazaka/noćenja, te prihodi koje općine ostvaruju od turizma, sektor turizma u općinama Busovača, Kreševo, Fojnica i Vitez još uvijek je u ranoj fazi razvoja.

PLANINA KRUŠČICA

Na svega 5 km od centra Viteza nalazi se na daleko poznato izletište „Kruščica“, smješteno u podnožju istoimene planine Kruščice čije padine su bogate vodom, sa brojnim izvorima i malim potocima koji predstavljaju tipične salmonidne planinske potoke koji daje veoma povoljne uvjete ta mrijest i život potočnoj pastrmki. Na planini Kruščici se nalazi i poznati izvor "Ilidža", sa kojeg se vodosnabdijevaju Vitez i Zenica.

Planina Kruščica sa svojim geografskim položajem i prirodnim bogatstvima je veliki turistički potencijal, koja je još za vrijeme Austro-Ugarske monarhije bila česta destinacija tadašnjih visokih zvaničnika koji su dolazili na odmor, a još prije 40 godina ovdje su dolazili stručnjaci sa Bečkog instituta i utvrdili su da u Kruščici postoji ljekovita termalna voda visokog kvaliteta.

RIJEKA KRUŠČICA

Planinarski dom Zabrđe se nalazi na prostranom proplanku Kruščičke planine i vlasništvo je istoimenog planinarskog društva. Dom je izgrađen 1961. godine, na 1030 m/nv. i ima prekrasan pogled na Lašvansku dolinu i vrhove Vlašića. Porušen je u proteklom ratu a ponovo obnovljen u periodu 1997. do 2002. godine od strane planinara, građana, entuzijasta i zaljubljenika prirode. Okružen je mješovitom listopadno – crnogoričnom šumom. Dom je građen u kombinaciji kamen-drvo. Opremljen je pitkom vodom iz vlastitog izvora, električnom energijom iz distributivne mreže, mokrim čvorom i grijanjem na ogrevno drvo. Ima prizemlje, sprat i potkrovlje. Rapolaže sa ukupno 40 ležajeva raspoređenih u 4 sobe i mini apartmanom, TV-SAT, zatim trpezarijom i prostranim dnevnim boravkom koja prima do 60 gostiju, te dobro opremljenom kuhinjom. Pored doma su nalazi sportski teren, mogućnost kampovanja, te više drvenih natkrivenih objekata za izletnike. Prilaz do doma automobilom iz pravca Viteza je širokim

makadamskim putem u dužini 8 km ili markiranim pješačkim (biciklističkim) stazama oko 2,5 sata hoda.

PLANINARSKI DOM ZABRĐE

ETNO SELO ČARDACI

Etno selo Čardaci nalazi se na mirnoj lokaciji okruženoj prirodom, na 3 km od središta mjesta Vitez. U okviru objekta gostima su na raspolaganju restoran koji poslužuje specijalitete tradicionalne kuhinje, vodeni park, suvenirnica, ribnjak, besplatni bežični pristup internetu i parkiralište.

Klimatizirane sobe uključuju prostor za sjedenje, TV ravnog ekrana sa satelitskim programima i vlastitu kupaonicu s tušem. Sadržaji u sklopu objekta dostupni su tijekom sezone, ali restoran i bar otvoreni su tijekom cijele godine. Tržnica svježih namirnica udaljena je 3 km, a do najbliže trgovine prehrambenih proizvoda ima 2 km. Teniski tereni smješteni su 1 km od objekta. Masaže su dostupne u sklopu objekta, a usluga najma automobila na raspolaganju je na lokaciji udaljenoj 3 km.

Objekt je udaljen svega 20 metara od lokalnog autobusnog stajališta, s kojeg svakih 30 minuta polaze linije do Travnika i Viteza. Glavna autobusna stanica smještena je 2 km, a željeznički kolodvor 10 km od objekta. Gostima je uz nadoplatu dostupna usluga prijevoza iz/do zračne luke u Sarajevu, koja se nalazi na 80 km od etno sela Čardaci.

ETNO SELO

TURISTIČKI KOMPLEKS "DOLINA SREĆE"

Dolina Sreće je novootvoreni kompleks izgrađen u srcu netaknute prirode. Nalazi se u Nadiocima nadomak Viteza. Ono što čini ovo etno selo zaista čarobnim jesu kućice koje izgledaju kao iz Vaših dječjih snova. Vaša srca će utopli ti ljupke životinje koje ovu Dolinu čine još sretnijom (zečevi, mačke, magarac, konji, patke, ribe, golubovi), a jutarnja buđenja će Vam uljepšati cvrkuti ptica i pjev pijetlova i žubor potoka. Ono što će Vam zaista izmamiti osmijeh na licu i urezati se u najljepša sjećanja jest dostupna jahačka staza sa vrhunski obučanim konjima. Dolina Sreće nalazi se svega 11km od povjesnog grada Travnika u kojem se nalazi povjesni suvenir, kuća velikog Ive Andrića i Tvrđava Stari grad, a svega 18km od Zenice. Autobusni kolodvor nalazi se 6km udaljenosti sa stalnim linijama za navedene gradove. Naravno, neizbježno je spomenuti i naša brda i dolove, čarobnu šumu dostupnu za šetnju. Također, svega 5km udaljenosti nalazi se rent auta i za ljubitelje šopinga veliki šoping centri. U okolici nalaze se najbolji restorani, bazeni, spa centri, kao i meni restorana Sunce sa dostavom. Dolina Sreće je u izgradnji novih kućica i vlastite konobe koja će također nuditi nezamjenjivu domaću hranu sa naših pašnjaka. Za kraj, neizbježno je spomenuti noćnu idilu koju će zasigurno ostati u Vašim mislima.

ETNO SELO DOLINA SREĆE

IZLETIŠTE "BISTROVO"

Idealna prilika za odmor duše i tijela je izletište Bistrovo Kruščica, samo 4 km od centra Viteza. Ljetnikovac sa stolovima i klupama, uz roštiljski prostor, ljuljačke, tobogan i čisti miris borovine uz rijeku. Izletište BISTROVO nalazi se 500 metara od zadnje kuće u Kruščici, prvi most na desnu stranu vodi do izletišta Bistrovo" Kruščica.

HOTELI I MOTELI
HOTEL "CENTRAL"
MOTEL „BOR“

MOTEL „DAČO“
MOTEL „CAROUSEL“

Hotel Central nalazi se na 3,5 km od centra grada Vitez, a nudi unutarnji bazen i a la carte restoran. U cijelom objektu dostupan je besplatni bežični pristup internetu. Sve sobe su klimatizirane i sadrže TV ravnog ekrana s kabelskim programima i mini bar. Vlastite kupaonice obuhvaćaju kadu, sušilo za kosu i ogrtač. Neke od soba uključuju vlastitu saunu. Doručak je uključen u cijenu boravka. Hotel Central nudi recepciju otvorenu 24 sata dnevno i fitness centar. U sklopu objekta dostupno je nekoliko trgovina te spa i wellness centar sa saunama, hidromasažnim kadama i solarijem. U okviru objekta na raspolaganju su usluga najma automobila i pješački obilasci na okolne planine. Glavni autobusni kolodvor nalazi se u središtu grada, a do Zračne luke Sarajevo ima 80 km. Objekt nudi besplatno parkiralište.

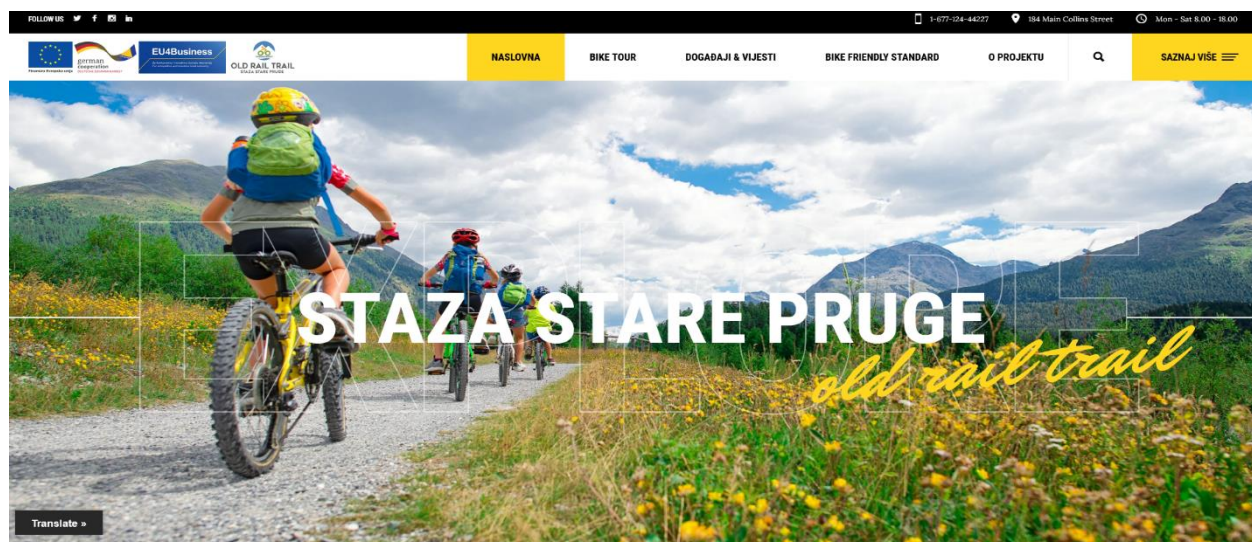
HOTEL CENTRAL

BICIKLISTIČKA STAZA OLD TRAIL

Na osnovu ugovora broj 04-17ORT/20 potpisanim sa Regionalnom ekonomskom zajednicom REZ d.o.o. iz Zenice pristupilo se izradi projekta uređenja biciklističke staze i gradnje odmorišta na relaciji Busovača – Jajce trasom stare pruge. U prvoj fazi završen je Idejni projekat i ukupna trasa podjeljena je na sljedeće dionice:

- Dionica 1: trasa staze na području Općine Jajce, dužine 13,706 km
- Dionica 2: trasa staze na području Općine Donji Vakuf, dužine 30,344 km
- Dionica 3: trasa staze na području Općine Travnik, dužine 24,3 km
- Dionica 4: trasa staze na području Općine Vitez, dužine 17,601 km
- Dionica 5: trasa staze na području Općine Busovača, dužine 7,528 km

Za projekat "Staza stare pruge", Evropska unija je izdvojila preko 190.000 eura bespovratnih sredstava u okviru projekta EU4Business, dok ukupna vrijednost projekta iznosi preko 260.000 eura. Ovim projektom se kreirao novi turistički proizvod za turiste koji područje Srednje Bosne posjećuju tokom ljeta, čime će se dodatno unaprijediti turistička ponuda za duži boravak i omasovljenje posjetilaca u okviru turizma na otvorenom. Između ostalog, realizacijom projekta je podržano uspostavljanje trase biciklističke staze, starom željezničkom prugom. Ovaj novi turistički sadržaj će se promovirati na međunarodnom planu u kombinaciji s turističkim razgledanjem ruralnih područja, kulturno-historijske i prirodne baštine, gastronomijom i smještajno-ugostiteljskim kapacitetima. Projekat provodi Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH (REZ Agencija) kao vodeći partner, te Turistička zajednica SBK/KSB (TZ SBK/KSB) i NESA sistemi d.o.o. Travnik. Projekat se implementira u periodu maj 2020 - mart 2022, a ukupna vrijednost projekta iznosi više od 260.000 eura.

PRIRODNI RESURSI OPĆINE VITEZ

VODE

Vodosnabdijevanje grada Viteza i uže prigradske zone vrši se sa dva izvorišta, sa kojih se dobivaju slijedeće količine vode:

- izvorište Kruščica (Ilidža): 120 l/s,

- izvorište Kremenik: 48 l/s.

IZVORIŠTE KRUŠČICA

Na izvorištu Kruščica (Ilidža) vrši se zahvat podzemnih voda. Voda na izvorištu Kruščica zahvata se sa četiri izvora, te se magistralnim cjevovodom transportuje do glavne kaptaže. Od glavne kaptaže voda se transportuje magistralnim cjevovodom promjera 700 mm do razdjelne stanice na Sofi. Pri smanjenoj izdašnosti izvorišta 23% količine vode od raspoloživih količina pripada Vitezu, a 77% od raspoloživih količina pripada potrošačima sa općine Zenica. Kapacitet izvorišta Kruščica iznosi 520 l/s i uslovljen je propusnom moći transportnog cjevovoda sa izvorišta, dok izdašnost samog vrela, tj. prostora značajno varira u toku godine, obzirom da se radi o kraškom vrelu. Minimalna izdašnost vrela Kruščica povratnog perioda 20 godina iznosi oko 300 l/s, dok je izdašnost vrela povratnog perioda 2 godine oko 350 l/s. Sa ovog izvorišta se zahvaćene vode distribuiraju regionalnim vodovodnim sistemom za potrebe vodosnabdijevanja gradova Zenice i Viteza. Ukupno zahvaćene količine se raspodjeljuju prema Vitezu i Zenici u utvrđenom odnosu, pri čemu Vitez dobiva oko 80 - 120 l/s, zavisno od hidroloških prilika, a ostalo Zenica. U normalnim hidrološkim uslovima za potrošače koji se vodom snabdijevaju sa izvorišta Kruščica potrebno je cca 100 l/s. U najnepovoljnijoj situaciji sa izvorišta Kruščica dobije se cca 40 l/s. Zabilježena je jedna situacija kada su svi izvori, čak i termalni bili izvan funkcije i jakog zamućenja. Od račve na "Sofi" voda se cjevovodom promjera 250 mm transportuje do rezervoara Gradina. Prije samog ulaza u rezervoar Gradina napravljen je priključak sa kojeg se vodom snabdijevaju stanovnici u naseljima: Bobaši, dijelovi Kruščice, Gačice, Gornja i Donja Večeriska i Mali Mošunj. Za navedena naselja se zahvata cca 17 l/s.

IZVORIŠTE KREMENIK

Izvorište vode za piće Kremenik je podzemno vrelo, trenutno su osposobljena dva bunara sa maksimalnim kapacitetom do 250 litara u sekundi, trenutno se koristi do 48 litara u sekundi. U toku perioda nepovoljnih hidroloških prilika sa izvorišta Kremenik se u sistem Kruščice upumpava do 25 litara u sekundi novoizgrađenim cjevovodom. Ukupno je na sistem Kremenik priključeno 1650 domaćinstava i 105 pravnih subjekata koji su potpuno odvojeni od centralnog gradskog sistema. Eksploatacija vode sa izvorišta Kremenik je neekonomična što je vidljivo iz računa za utrošenu električnu energiju. Za potrošenu električnu energiju na izvorištu Kremenik godišnje se plaća cca 100.000 KM. Područja koja se snabdjevaju vodom sa izvorišta Kremenik su naselja Krčevine, Jardol, Sadovače, Zabilje, Križančevo selo, Bila, Mali Mošunj, Grgino polje i bolnica u Novoj Biloj u općini Travnik.

ŠUME

ŠGP „Lašvansko“ je brdsko-planinsko područje, smješteno u središnjem dijelu Bosne i Hercegovine (oblast unutrašnjih Dinarida) između 17° 23' 30" do 18° 01' 15" istočne geografske dužine i 43° 57' 15" do 44° 25' 30" sjeverne geografske širine.

Sjeverni i sjevero-zapadni dijelovi područja su brdsko-planinskog karaktera sa manjim subalpinskim pojasom na planini Vlašić koja sa Vučjom planinom i Ranče planinom

zatvara područje sa sjeverne strane. Sa sjeverozapada područje je oivičeno Karaulskom gorom Dnolučkom i Golom planinom.

Jugo- zapadni i zapadni dijelovi područja su također brdskoplaninskog karaktera predstavljeni kroz niz niskih planina (Vilenica, Risovac, Radalje, Komar i dr.) koje ustvari čine sjeverozapadne obronke planine Vranice.

Južni dio područja u potpunosti pripada Vraničkom rejonu sa planinom Vranicom kao dominantnim masivom cjelokupnog područja, izrazitog planinskog karaktera sa karakterističnim subalpinskim pojasom. Sjeverne obronke planine Vranice čini također niz niskih planina kao što su Krušćićka i Živčićka planina.

Istočni, sjeverno-istočni i jugo-istočni dijelovi područja ulaze u okvire Sarajevsko-Zeničke kotline i predstavljaju brežuljkasto gorje, sa izraženim dolinskim pojasom duž rijeke Lašve i njenih većih pritoka (Kozice, Kruščice, Grovnice, Komarščice i Bile) koji se provlači kroz središnji dio područja.

Osnovne aktivnosti gospodarenja GJ „Kruščica“ obuhvata sljedeće faze rada:

- Uzgajanje šuma,
- Zaštita šuma,
- Uređivanje šuma,
- Iskorištavanje šuma,
- Planinarenje i analiza.

U okviru plana uzgajanja šuma GJ „Kruščica“ se bavi pitanjima osnivanja, njege i podmlađivanja šumskih sastojina s ciljem optimalnog i trajnog ispunjenja gospodarskih i općekorisnih funkcija šuma. Plan šumskouzgojnih radova ispunjava se kroz sljedeće aktivnosti: pripremni radovi na obnovi šuma, sadnja i sjetva u sastojini, popunjavanje u sastojini, njega podmlatka i mladika, čišćenje sastojina i njega kultura.

Plan zaštite šuma sadrži: preventivne mjere radi suzbijanja štetnih insekata i bolesti drveća, organizovanje protupožarne službe, njeno opremanje, podizanje osmotračnica, podizanje protupožarnih prosjeka, regulisanje paše u šumama. Od januara 2021. godine u nadležnost šumarije Kruščica pripada i čuvarska služba. U tom smislu, napredak u čuvanju šuma je već u prvoj godini ostvaren što se ogleda u smanjenju bespravnih sječa u odnosu na prethodni period.

Plan iskorištavanja šuma obuhvata tehnološki proces proizvodnje koji se sastoji iz glavnih faza rada:

- Sječa i izrada stabala,
- Transport drveta (primicanje i privlačenje, lifranje, iznošenje i prijevoz),
- Uskladištenje,
- Utovar.

Osnovne aktivnosti gospodarenja šumama u GJ "Kruščica" svode se na ostvarivanje ciljeva gazdovanja koji proističu iz ozakonjenih principa kontinuiteta gazdovanja i potreba šire društvene zajednice za proizvodima i koristima iz i od šuma, ukratko to su:

- Formiranje (preoblikovanje) strukture šuma u one iz kojih će se moći dobijati ujednačeni prinosi po količini i kvalitetu,
- Ostvarivanje što većeg prinosa šuma i to takvog da bude u što je moguće boljem skladu sa potrebama društva (tržišta), kako u pogledu vrste drveća, tako i u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda,
- Očuvanje i jačanje ostalih opštekorisnih funkcija šuma, te očuvanje biodiverziteta (prirodnosti) naših šuma, te naročito očuvanja i unapređenja vodne funkcije šume na izdvojenom području vodozona,
- Provođenjem adekvatnog sistema gazdovanja omogućiti povoljnije uslove za postizanje veće produktivnosti rada u svim šumarskim aktivnostima (ispunjenje prethodno nabrojanih ciljeva),
- Ostvarivanje što boljih finansijskih rezultata rada primjenom savremenijih metoda i sredstava rada.

GJ „Kruščica“ predstavlja pogodno stanište za razvoj mnogobrojnih biljnih i životinjskih vrsta koje bi moglo pogodovati razvoju lovnog turizma i sakupljanju sporednih šumskih proizvoda kao što su različite vrste gljiva, šumskog voća i ljekovitog bilja. Veliki broj izvora pitke vode koji se nalaze na području GJ „Kruščica“, također, predstavlja značajan prirodni resurs kojim se zadovoljavaju potrebe stanovništva općine Vitez i Zenice. Zbog ljepote pejzaža, krajolika, prostorne uređenosti i otvorenosti šumskim komunikacijama područje GJ „Kruščica“ predstavlja potencijal za razvoj sportsko-rekreativnog turizma.

U tabeli ispod (Tabela 1.) dat je prikaz površine, zalihe i godišnjeg prirasta za GJ „Kruščica“.

GJ „Kruščica“	Visoke šume sa prirodnom obnovom	Šumski zasadi (kulture)	Izdanačke šume	Ukupno
Površina	3117,27 ha	1374,49 ha	1433,87 ha	5925,63 ha
Drvena zaliha	454942,49 m ³	152453,80 m ³	53444,51 m ³	660840,8 m ³
Godišnji zapreminski prirast	16548,5 m ³	8817,4 m ³	4548,25 m ³	29914,15 m ³

Tabela 1. Tabelarni prikaz površine, zalihe i godišnjeg zapreminskog prirasta GJ „Kruščica“

MINERALNE I NEMINERALNE SIROVINE

Bogato nalazište mineralne sirovine dolomita je na području Malog i Velikog Mošunja. Istraživanje i eksploatacija dolomita na lokalitetu "Ravni Do" Mošunj vrši se u granicama istražnog i eksploatacijskog prostora nepravilnog oblika površine 7,8 ha. Proizvodnja i plasiranje dolomita na ovom eksploatacijskom prostoru procjenjuje se na 30.000m³ godišnje.

Istraživanje i eksploatacija dolomita vrši se i na lokalitetu "Paljike-hum" – istražni i eksploatacijski prostor je 1,2 ha. Proizvodnja i plasiranje dolomita na ovom eksploatacijskom području procjenjuje se na 10.000m³ godišnje.

Na lokalitetu "Kalvarija" istraživanje i eksploatacija dolomita vrši se u granicama istražnog i eksploatacionog prostora površine 54,6 ha. Proizvodnja i plasiranje procjenjuje se na 300.000m³.

Na rubnim sjeveroistočnim djelovima Općine prisutne su pojave mrkog uglja koje su dio bazena Zenica-Kakanj-Breza-Bila čija su ležišta biosedimentnog tipa sa glavnim ugljenim slojem različitog kvaliteta i visokog stepena karbonizacije sa donjom kalorijskom vrijednošću od 3000-5000 kcal/kg.

Ležišta gline - koševska serija poznata je po značajnim pojavama gline različitog kvaliteta. U toj seriji pojavljuju se čitave zone vrlo kvalitetnih keramičkih gline, te glina koje se upotrebljavaju u vatrostalnoj industriji, u građevinarstvu i industriji punila. To su gline niske vatrostalnosti u vidu slojeva debljine do 10m koji nisu istraživani na većem prostoru. Poznat je majdan glina u Vidovićima i Jardolu. Glinu i dolomit treba i dalje eksploatirati jer ustanovljene zalihe imaju znatan ekonomski značaj.

Pojave uglja treba istražiti , pa blagovremeno, nakon što se utvrdi njihov ekonomski značaj, odrediti i način njihove eksploatacije.

ZEMLJIŠTE

Površina Općine iznosi 15.745,9 ha od čega na poljoprivredne površine otpada 4.642 ha, na šumske 10.126,6 ha, a na neplodne 977,3 ha.

Poljoprivredne površine njiva (oranice i vrtovi) zauzimaju 2.901,3 ha, voćnjaci 402 ha, livade 812,3 ha, pašnjaci 526,4 ha (katastarski podaci).

Šumske površine pokrivaju 64,3% teritorije, poljoprivredne 29,5%, a neplodne 6,2%.

Procentualni odnosi unutar poljoprivrednih površina (4.642 ha) su slijedeći:

- njive (oranice).....	62,50 %
- voćnjaci.....	8,66 %
- livade.....	17,50 %
- pašnjaci.....	11,34 %

Procentualni odnos poljoprivrednih površina u odnosu na ukupne zemljišne površine:

- njive (oranice).....	18,43 %
- voćnjaci.....	2,55 %
- livade.....	5,16 %
- pašnjaci.....	3,34 %

VAŽNI SOCIOEKONOMSKI POKAZATELJI

INDEKS RAZVIJENOSTI

Naziv	Prihod od poreza na dohodak pc 2020	Stepen zaposlenosti 2020	Kretanje stanovništva 2013-2020	Učešće starog stanovništva 2020	Stepen obrazovanja radne snage 2020	Indeks 2020	Rang	Grupa
Vitez	0,63	1,08	1,11	1,09	1,12	0,98	18	III

GUSTINA NASELJENOSTI

Naziv	Broj naselj. mjesta	Površina općina u km2	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Gustina naseljenosti
Vitez	34	159,0	25.813	162,3

RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Radno sposobno stanovništvo	% Radno sposobnog stanovništva
Vitez	25.813	18.375	71,2

PRIRODNI PRIRAŠTAJ

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Živorodeni	Umrli	Umrli dojenčad	Zaključeni brakovi	Razvedeni brakovi
		2020	2020	2020	2020	2020
Vitez	25.813	199	266	0	100	8

STEPEN ZAPOSLENOSTI

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga	Stope	
					Zaposlenosti u %2	Aktivnosti u %3
Vitez	25.813	6.680	18.375	10.762	36,4	58,6

STEPEN NEZAPOSLENOSTI

Naziv	Nezaposleni 2020	Broj zaposlenih	Radna snaga	Stepen nezaposlenosti u %
Vitez	4.082	6.680	10.762	37,9

NEZAPOSLENOST PREMA STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA

Naziv	Stepen stručnog obrazovanja								
	Svega	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Vitez	4.082	127	153	1.150	0	32	1.449	52	1.119

NEZAPOSLENE ŽENE PREMA STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA

Naziv	Stepen stručnog obrazovanja								
	Svega	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Vitez	2.225	94	103	714	0	3	655	33	623

PROSJEČNA NETO PLAĆA

Naziv	Prosječna neto plaća	FBiH = 100
	2020	
Vitez	714	75

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

Naziv	IZVOZ u KM	Učešće u izvozu u	UVOZ U KM	Učešće u uvozu u	Pokrivenost uvoza	Saldo robne razmjene u
-------	---------------	----------------------	-----------	---------------------	----------------------	---------------------------

		%		%	izvozom u %	KM
	I-XII 2020	2020	I-XII 2020	2020		
Vitez	50.478.348	0,73	339.151.279	2,90	14,88	- 288.672.930

PRIHODI OD POREZA NA DOHODAK

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Prihodi u KM	Prihodi/PC po stanovniku u KM	Prihodi po stanovniku u KM FBiH = 100%
Vitez	25.813	3.453.730	134	65

4.1.2. PREGLED STANJA U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Broj ustanova zdravstvene zaštite na području općine Vitez

Ustanova	2019.	2020.	2021.
Bolnica			
Privatne poliklinike	1	1	1
Dom zdravlja	1	1	1
Područna ambulanta	5	5	5
Tim obiteljske medicine	8	8	8
Hitna pomoć	1	1	1
Javna apoteka	1	1	1
Privatna apoteka	4	4	4
Savjetovalište koje radi na unapređenju zdravstvene zaštite kroz prevenciju i edukaciju	-	-	-

Privatne zdravstvene ustanove i apoteke

Stomatološke ordinacije:

- Buzuk dr. Bruno (stomatološka ordinacija sa zubotehničkim laboratorijem)
- Marković dr. Zoran
- Grebenar Ivo (stomatološka ordinacija sa zubotehničkim laboratorijem)
- Avdić-Čizmić dr. Elma
- Bašić dr. Ajdin
- Fetahović dr. Adana
- Mudrić-Đurković dr. Dalia
- Mujagić dr. Ajla
- Kazija dr. Lana
- Šehić dr. Diana
- Mandžukić dr. Naida
- Žiga dr. Irma

Zubotehnički laboratoriji:

- Grebenar Marko

Medicinsko bio-hemijski laboratoriji:

- Slipac Maja

Zdravstvene ustanove (poliklinike):

- Poliklinika „Altamedica“

Trgovine ortopedskim pomagalicama:

- „ORTO-PRO“ d.o.o.

Apoteke:

- PZU „Ljekarna Katava“
- Ogranak PZU „Eurofarm“
- PZU „Farmamed“
- Ogranak ljekarne „Katava“ Stara Bila

Stanje objekata javne zdravstvene infrastrukture

Ustanova	Površina (m ²)	Kapaciteti (broj kreveta, gdje je to relevantno)	Izvršena energetska revizija (DA/NE)	Omogućen fizički pristup osobama s posebnim potrebama
----------	-------------------------------	---	---	---

Bolnica				
Dom zdravlja	1.488,30		DA	DA
Područne ambulante	479,25		NE	DA
Hitna pomoć				
Savjetovišta koja rade na unapređenju zdravstvene zaštite kroz prevenciju i edukaciju				

Broj i struktura osoblja u zdravstvenim ustanovama na području Vitez

Osoblje	2019.			2020.			2021.		
	M	Ž	S	M	Ž	S	M	Ž	S
Ukupno zdravstvenih radnika	31	82	83	24	55	79	23	56	79
Liječnici opće prakse	4	7	11	4	4	8	3	5	8
Drugi specijalisti	2	2	4	2	2	4	2	2	4
Ginekolozi	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Stomatolozi	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Specijalisti obiteljske medicine	1	4	5	2	4	6	2	4	6
Dipl. med. tehn. i inž.	2	7	9	2	7	9	2	11	13
Medicinski tehničari	12	38	50	12	36	48	12	32	44
Zdravstveni suradnici	0	3	3	0	3	3	0	3	3
Ostalo osoblje	8	19	27	9	19	28	9	19	28

Finansiranje zdravstvene zaštite po subjektima i izvorima finansiranja

Izvori finansiranja	2019.	2020.	2021.
Subjekt: Dom zdravlja			

Ostvareni budžet	3.938.046	4.024.245	4.137.640
Iznos dotacije iz budžeta	-	24.000	10.000
Finansijsko učešće Fonda za zdravstveno osiguranje	3.596.584	3.640.038	3.696.341
Finansijsko učešće JLS	28.050	34.950	43.500
% učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih podataka	209.559	137.819	183.642
% učešća drugih izvora	103.853	187.438	204.157

Broj umrlih na području općine Vitez za period 2019. – 2021.

Opis	2019.			2020.			2021.		
	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK
Broj umrlih svih dobnih skupina	134	142	276	189	186	375	199	163	362

PRIVATNA POLIKLINIKA „ALTAMEDICA“ VITEZ

PZU Altamedica je osnovana 2017. godine sa ciljem pružanja kvalitetne i kontinuirane zdravstvene zaštite.

Usluge: specijalističko - konsultativna zdravstvena zaštita i dijagnostika iz oblasti interne medicine, ultrazvučne i MRI dijagnostike i biokemijsko-hematološke laboratorije. Doregistracija iz ginekološke djelatnosti od 2018. godine.

Pacijentima su svakodnevno dostupni internistički pregled i ultrazvučni pregledi.

Na MRI Essenza Simens 1.5 Tesla rade se pregledi glave, vrata, kičme, grudnog koša, trbuha, zdjelice, ekstremiteta, krvnih žila, srca, probavne cijevi-MR entero i kolonografija. Od 21.12.2021. ugovorom sa Zavodom za zdravstveno osiguranje KSB/SBK svim osiguranicima MRI pregledi su dostupni besplatno, a na teret Zavoda.

U laboratoriji se mogu uraditi kompletne hematološke i biokemijske analize, imunološke pretrage, SARS-CoV-2 analize, alergo testovi, testovi na trombofiliju, spermogram. Direktor poliklinike je Dr. Aida Sefić Al-Tawil, specijalista dijagnostičke radiologije.

Stalno zaposleni:

- dr. Jelena Vaskić, spec. interne medicine,
- dr. Svjetlana Jefić, spec. dijagnostičke radiologije,

- Robert Biljaka, ing. med. radiologije,
- Belmin Trako, ing. med. radiologije,
- Mahira Trako, med. sestra,
- Monika Blaž, med. sestra.

SOCIJALNA ZAŠTITA

Centar za socijalni rad je javna ustanova koja obavlja poslove socijalne, dječje i obiteljske zaštite sukladno kantonálnom i federalnom Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti CŽR (civilne žrtve rata) i zaštiti obitelji s djecom, Obiteljskom zakonu FBiH, Zakonom o zaštiti osoba duševnim smetnjama, zakonom o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku, Zakonom o upravnom postupku, Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji i dr.

Centar, u vršenju djelatnosti socijalne i obiteljske zaštite, između ostalog provodi slijedeće aktivnosti:

- vodi upravni postupak u cilju stavljanja malodobnih osoba i punoljetnih osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost pod skrbništvo,
- osigurava smještaj djece bez roditeljske skrbi i djece čiji je razvoj ometan obiteljskim prilikama,
- podnosi kaznenu prijavu i pokreće postupak oduzimanja roditeljske skrbi protiv roditelja koji su zanemarili roditeljsku skrb,
- sudjeluje u sudskom postupku prilikom izricanja i praćenja odgojnih mjera prema malodobnim počiniocima kaznenih djela,
- vodi postupak za kategorizaciju djece i osoba ometanih u tjelesnom i duševnom razvoju,
- vrši zbrinjavanje i smještaj odraslih i starih osoba bez obiteljske zaštite,
- vrši zaštitu i zbrinjavanje socijalno ugroženih i za rad nesposobnih osoba,
- vrši zaštitu duševno oboljelih osoba u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u postupku prisilnog zadržavanja u zdravstvenim ustanovama i smještaja u socijalno zdravstvenim ustanovama,

- u suradnji sa drugim institucijama učestvuje u postupku zaštite od nasilja u obitelji,
- učestvuje u postupku razvoda braka, zdravstvene zaštite određenih kategorija lica, u postupku ostvarivanja prava na dječji doplatak, porodične nadoknade, postupku ostvarivanja prava neratnih invalida, civilnih žrtava rata kao i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Pregled korisnika socijalne zaštite po godinama:

	Oblik socijalne zaštite	2019.	2020.	2021.
1.	Djeca bez roditeljske skrbi u domovima	39	35	34
2.	Djeca bez roditeljske skrbi u hraniteljskoj obitelji	2	1	1
3.	Odgojno zanemarena i zapuštena djeca	43	26	30
4.	Djeca ometana obiteljskim prilikama	38	29	33
5.	Djeca ometana u tjelesnom i duševnom razvoju	19	14	15
6.	Materijalno neosigurani-povremena novč. potpora	435	390	453
7.	Stare osobe bez obiteljske skrbi	24	18	20
8.	Osobe s negativnim ponašanjem	29	93	98
9.	Osobe s duševnim smetnjama	83	83	99
10.	Osobe pod skrbništvom	30	27	27
11.	Nasilje u obitelji	9	3	2
12.	Zaštita braka i obitelji	90	100	96
13.	Izrečene zaštitne mjere za počinioca nasilja u obitelji	1	1	3
14.	Pravo na zdravstvenu zaštitu	157	155	164
15.	Pravo na porodičnu naknadu	81	74	87
16.	Pravo na novčanu pomoć za dijete i porodičju	4	-	-

17.	Pravo na dječji doplatak	87	73	70
18.	Pravo po osnovu ČZR	89	87	87
19.	Pravo na tjelesno oštećenje-Neratni invalidi	617	718	635
20.	Jednokratna pomoć porodiljama	183	192	197

Centar za potrebe starih i bolesnih osoba, duševnih bolesnika, djece bez roditeljske skrbi, djece ometane u tjelesnom i duševnom razvoju koristi usluge smještaja u slijedeće ustanove:

- Dom za djecu bez roditeljskog staranja „Ivan Pavao II“ Vionica, Čitluk
- Dom za stare osobe „Otac Kristofor“ Nova Bila
- Edukacijsko rehabilitacijski centar „Duga“ Novi Travnik
- JU „Dom porodica“ Zenica
- Kuća njege „Starimo zajedno“ Novi Travnik
- „Majčino selo“ Međugorje
- „Naš dom“ Travnik
- Privatna socijalna ustanova za skrb o starijim i nemoćnim osobama „Eden“ Vitez
- SOS Kinderdorf International, SOS Dječje selo Gračanica
- „Sveta obitelj“ Mostar
- Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „Drin“ Fojnica
- Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići
- Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić

U cilju poboljšanja socijalne i dječje zaštite potrebno je u narednom periodu poduzeti slijedeće aktivnosti:

Na području općine Vitez postoje registrirane žene i djeca koji su izloženi obiteljskom nasilju kao i djeca i osobe koje prosjače i izložena su drugim vidovima eksploatacije.

Centar trenutno koristi jednu stambenu jedinicu na području općine Vitez za prihvrat navedene kategorije lica, koja je u potpunosti opremljena sa neophodnim namještajem ali kapacitet za zbrinjavanje osoba u potrebi je ograničen.

U cilju prevencije i suzbijanja prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece na području općine Vitez potrebno je da općina u okviru svojih nadležnosti stvori normative pretpostavke i u Proračunu općine Vitez osigura sredstva za ostvarivanje osnovnih prava djece, a koja su u riziku ili su žrtve prosjačenja i drugih eksploatacija, i to stipendiranjem učenika osnovnih i srednjih škola, učenika uspješnih sportista i učenika sa invaliditetom; subvencioniranjem nabavke udžbenika odnosno školskog pribora za učenike romske nacionalnosti i učenike u stanju socijalne potrebe; podržati uključivanje djece predškolskog uzrasta, koja su u visokom riziku ili su žrtve prosjačenja i drugih oblika eksploatacije, u sistem predškolskog obrazovanja, na bazi poludnevnog boravka;

podržati programske aktivnosti nevladinih organizacija koje su usmjerene na prevenciju i suzbijanje prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece kao i pomoć i podršku djeci žrtvama ovih krivičnih djela; iznalaženje prostora, opremanje i stavljanje u funkciju dnevnog centra za prihvata i zbrinjavanje djece koja se zateknu u prosjačenju.

U cilju prevencije i sprječavanja nasilja u obitelji potrebno je na području općine izgraditi i opremiti Sigurnu kuću koja će služiti kao privremeni hitni smještaj za odrasle osobe i djecu izložene obiteljskom nasilju, prosjačenju i drugim vidovima eksploatacije kao i za smještaj obitelji koje su zbog prirodnih i drugih nepogoda ostali bez adekvatnog smještaja.

Smještajni kapacitet za cca. 10 osoba, uz osigurane uvjete za bezbjedan boravak ugroženih lica, procjena troškova 100.000,00 KM. Plan provedbe 2022.-2026.g.- nakon što se obezbijede materijalna sredstva.

Na području općine Vitez nalazi se veći broj djece i omladine sa posebnim potrebama te bi trebalo osnovati ustanovu za rehabilitaciju istih, na bazi dnevnog ili stacionarnog smještaja.

Centar za socijalni rad kao organ starateljstva vrši poslove zaštite djece bez roditeljskog staranja kroz smještaj djece u odgovarajuće ustanove i smještaj u drugu porodicu uz saglasnost i dogovor sa Kantonalnim ministarstvom.

U okviru svojih obaveza Centar prati uslove pod kojima se ostvaruju ovi oblici zaštite kroz redovne posjete domovima i hraniteljskim porodicama.

Kao poseban oblik zaštite djece bez roditeljskog staranja ovaj organ radi na poslovima nepotpunog i potpunog posvojenja. Zbog komplikovane procedure kod ovog oblika porodično-pravne zaštite djece bez roditeljskog staranja veliki je broj zahtjeva za usvojenje koji se ne mogu realizovati.

Zaštita starih osoba bez porodičnog staranja se uglavnom svodi na provođenje procedure kod smještaja u socijalno medicinske ustanove za stare osobe.

U saradnji sa osnovnim školama Centar vrši registraciju djece ometene u psiho-fizičkom razvoju, obezbjeđuje ocjenu sposobnosti u prvom stepenu od strane kantonalne komisije koju čine stručnjaci različitih profila. Postupak obrade sa socijalno anamnestičkim podacima, te donošenje nalaza i rješenja vodi Centar, te se takva djeca uključuju u sistem socijalne zaštite, zdravstvenog osiguranja, inkluzivnog obrazovanja ili u skladu sa mišljenjem komisije upućuje na školovanje u specijalizovanim ustanovama.

Na području općine Vitez djeluju tri socijalno-medicinske ustanove za zaštitu starih i bolesnih lica Dom „Sveti Josip“ SMI – Vitez, Dom za stare osobe „Otac Kristofor“ Nova Bila i Privatna socijalna ustanova za skrb o starijim i nemoćnim osobama „Eden“ Vitez.

U pravcu vaspitno-obrazovne pomoći djeci i odraslim sa posebnim potrebama kao i njihovim roditeljima na području općine Vitez djeluje udruženje „Svijet u slikama“ čije je

sjedište u Zenici. Ostvarena je saradnja Centra i navedenog udruženja kako bi se pružila stručna pomoć djeci ometenoj u razvoju.

Također, u istoj namjeni na području općine Vitez vrlo aktivno djeluje udruženje „Betanija“

Centar za socijalni rad u okviru svojih poslova obavlja i zaštitu neosiguranih i za rad nesposobnih lica. U skladu sa odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Centar provodi postupak za ostvarivanje stalne socijalne pomoći za navedene osobe kao i zdravstvenog osiguranja. Briga za tu kategoriju stanovništva se ogleda i obezbjeđenjem jednokratnih pomoći, ogrijeva te u saradnji sa humanitarnim i vjerskim organizacijama pružanje pomoći u hrani, odjeći i lijekovima.

Iz tabele je vidljivo da je veoma mali broj korisnika dječjeg doplatka kao važnog dijela socijalne zaštite i pronatalitetne politike što je rezultat kantonalnim zakonom utvrđenih kriterija za ostvarivanje ovog prava.

Prema važećem zakonu na području SBK pravo na dječji doplatok imaju slijedeće kategorije:

- djeca bez jednog ili oba roditelja
- ako je jedan od roditelja 70% nesposoban za samostalan život i rad po ocjeni Instituta za medicinsko vještačenje,
- djeca ometena u fizičkom i duševnom razvoju ili dijete s teškom neizlječivom bolešću,
- dijete civilne žrtve rata s najmanje 60% invalidnosti,
- djeca korisnika socijalne pomoći,
- djeca osoba na izdržavanju zatvorske kazne.

Navedene kategorije ostvaruju pravo ukoliko im primanja ne prelaze utvrđeni cenzus od 170,00 KM po članu domaćinstva, a visina dječjeg dodatka je 35,00 KM po djetetu.

Centar za socijalni rad rješava pravo na ostvarivanje prava na naknadu umjesto plate ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla zbog trudnoće, porođaja i njege djeteta u vremenu utvrđenom zakonom i u periodu dok poslodavac uplaćuje zdravstveno i penzijsko osiguranje.

Centar također rješava pravo na ostvarivanje novčane pomoći za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu.

Zakonom o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom SBK ovo pravo mogu ostvariti žene-majke koje nisu u radnom odnosu koje imaju uslove za ostvarivanje prava na dječji doplatok čime je reducirano ostvarivanje ovog prava na veoma mali broj korisnika što je vidljivo iz tabele.

Federalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti civilnih žrtava rata predviđeno je da Centar za socijalni rad rješava u prvostepenom postupku prava na tjelesno oštećenje koje uključuje pravo na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć drugog lica i ortopedski dodatak.

Sva navedena prava se finansiraju iz federalnog budžeta.

Postupajući u upravnom postupku Centar ostvaruje saradnju sa Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, te obavlja i druge poslove vezane za ovu kategoriju kao što su: praćenje promjena koje su bitne za korištenje ovog prava-smrt korisnika, promjena prebivališta, obnova postupka, zdravstveno osiguranje korisnika i sl. i unošenje podataka u jedinstvenu bazu podataka na nivou Federacije BiH. Po osnovu prava koja proističu iz neratnog invaliditeta korisnicima sa područja naše općine isplaćeno je u 2021. godini 1.770.981,00 KM.

Navedenim zakonom regulisano je da lica sa invaliditetom koji je nastao nakon 65 godine života, a kod kojih je, u skladu sa mišljenjem Instituta, utvrđena potreba za korištenjem prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica, ovo pravo ostvaruju u skladu sa propisom kantona i na teret kantonalnog budžeta.

Kantonalni zakon koji regulira ovu oblast nije još ovu kategoriju uveo u pravo.

Centar u oblasti zaštite civilnih žrtava rata također primjenjuje Federalni zakon koji reguliše prava na ličnu invalidninu, dodatak za tuđu njegu i pomoć i ortopedski dodatak. Sva navedena prava CŽR se finansiraju iz federalnog i kantonalnog budžeta u utvrđenim procentima.

U skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju korisnici nekog od oblika socijalne zaštite ukoliko to pravo ne ostvaruje ni po kom drugom osnovu, te djeca uzrasta do 7 godina i osobe starije od 65 godina života.

Kantonalnim zakonom utvrđeno je pravo lica koja se nađu u stanju izuzetne socijalne potrebe na jednokratnu novčanu pomoć koja bi se obezbjeđivala iz sredstava resornog ministarstva za ove namjene. Navedena sredstva su se u značajnoj mjeri isplaćivala za pomoć u liječenju osoba sa područja općine Vitez.

Jednokratne novčane pomoći iskazane u tabeli kao i druga davanja za poboljšanje socijalnog položaja stanovništva (školski pribor, ogrijev, prijevoz učenika, stipendije...) obezbjeđuju se iz sredstava općinskog budžeta.

Pored navedenih poslova Centar ostvaruje i druge poslove iz oblasti socijalne zaštite i pružanja pravne pomoći. U tom smislu Centar iz svoje nadležnosti vrši poslove zaštite odgojno zanemarene djece u kom smislu prati socijalno-materijalne uslove života, rezultate u odgojno obrazovnom procesu, sudjeluje u postupku pred sudom kod izricanja mjera i obustava postupka kod djece sa prisutnim poremećajima u ponašanju.

U cilju otklanjanja prisutnih problema Centar ostvaruje saradnju sa školama, porodicom, policijom, mjesnim zajednicama, sudovima.

Centar ima i obavezu i odgovornost za preduzimanje mjera za zaštitu djece čiji je razvoj ometen nepovoljnim porodičnim prilikama, rad na otklanjanju nepovoljnih socijalnih prilika kako bi se stvorili uslovi za normalan razvoj djece.

U saradnji sa Centrom za mentalno zdravlje JU Dom zdravlja Vitez Centar za socijalni rad provodi mjere za zaštitu lica sa duševnim smetnjama, evidentira i sarađuje sa zdravstvenim ustanovama, policijom, sudovima, institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, kontrola uzimanja terapije, te smještaj u odgovarajuće ustanove.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici kao i Porodičnim zakonom Centar pruža stručnu, materijalnu i pravnu pomoć u zaštiti od fizičkog i psihološkog nasilja u porodici u cilju zaštite porodice, a posebno djece.

U sklopu gore navedenih osjetljivih grupa Centar radi i na rješavanju problema značajne Romske populacije vezano za njihovo materijalno, zdravstveno, obrazovno i stambeno zbrinjavanje.

Kao važan zadatak koji se stavlja pred nosioce socijalne zaštite predstavlja potreba prikupljanja podataka o socijalno-materijalnom stanju građana općine Vitez koji bi trebao sadržavati sve elemente socijalnog statusa građana, a koji bi bio okvir za djelovanje u pravcu socijalne zaštite onih kojima je ona najviše potrebna. Centar je u saradnji sa rukovodstvom mjesnih zajednica sačinio socijalnu kartu u kojoj je evidentirano, prema podacima iz MZ i Centra, 220 nosilac domaćinstva sa najtežim socio-materijalnim uslovima života.

U cilju izrade sveobuhvatne socijalne karte koja bi se bazirala na terenskom prikupljanju podataka neophodna su kadrovska i materijalna sredstva kao i mogućnost korištenja podataka iz provedenog popisa stanovništva.

Postojeća socijalnu zaštitu treba poboljšati, te je stoga neophodna zajednička akcija svih subjekata političkih, zakonodavnih i izvršnih organa vlasti, nevladinih organizacija i udruženja građana da se ona poboljša u prvom redu promjenom legislative koja reguliše ovu oblast.

Na prvom mjestu je potreba usklađivanja kantonalnih sa federalnim zakonima o socijalnoj zaštiti kako bi se otklonila diskriminacija građana u korištenju prava na socijalnu zaštitu koja proizilazi iz mjesta prebivališta.

4.1.3. PREGLED STANJA INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE OKOLIŠA

JAVNA INFRASTRUKTURA

Jedina vrsta saobraćaja na prostoru Općine je cestovni saobraćaj, a tako će biti i tokom planskog perioda i bliske budućnosti.

Ukupna dužina kategoriziranih cesta je 86,5 km, od kojih dijelimo na:

- magistralne ceste M 5----- 12,50 km
- regionalna cesta R 441 i R440----- 9,0 km
- lokalne ceste ----- 77,43 km

Na području Općine postoji veći broj nekategoriziranih cesta, seoskih i šumskih puteva.

Magistralna cesta M5 u smjeru sjeverozapad-jugoistok prolazi srednjim dijelom Općine i grada Vitez, dok magistralna cesta M17 na pravcu sjever-jug, u tzv. Koridoru Vc, prolazi u neposrednoj blizini Općine.

redni broj	oznaka ceste	naziv ulice / relacija	dužina (u km)	asfalt (u km)	makadam (u km)
Gradske ulice					
1.	L100 001	Vitez (semafori - Impregnacija) – Izlaz -ulaz Viteza - (Divjak – Rahmanova kuća)	5,40	5,40	
2.	L100 002	Hrvatskih branitelja	0,90	0,90	
3.	L100 003	Gajeva	0,53	0,53	
4.	L100 004	Fra Marjana Šunjića	0,16	0,16	
5.	L100 005	Tina Ujevića	0,25	0,25	
6.	L100 006	Hrvatske mladeži	1,00	1,00	
7.	L100 007	Miroslava Krleže	0,20	0,20	
8.	L100 008	Kulina bana	0,42	0,42	
9.	L100 009	Vukovarska	0,12	0,12	
10.	L100 010	Fra Grge Martića	0,13	0,13	
11.	L100 011	Silvija Strahimira Kranjčevića	0,17	0,17	

12.	L100 012	Kralja Petra Krešimira IV.	0,27	0,27	
13.	L100 013	Ilije Petrovića	0,39	0,39	
14.	L100 014	Josipa Kurevije	0,50	0,50	
15.	L100 015	Zrinski Frankopana	0,36	0,36	
16.	L100 016	Bana Jelačića	0,35	0,35	
17.	L100 017	Marina Držića	0,53	0,53	
18.	L100 018	Fra Matije Divkovića	0,10	0,10	
19.	L100 019	Kraljice Katarine	0,48	0,48	
20.	L100 020	Ivana Meštrovića	0,24	0,24	
21.	L100 021	Kralja Zvonimira	0,23	0,23	
22.	L100 022	Petra Svačića	0,32	0,32	
23.	L100 023	Viteške brigade	0,23	0,23	
24.	L100 024	Matije Gupca	0,29	0,29	
25.	L100 025	22. prosinca	1,20	1,20	
26.	L100 026	325. brigade	0,75	0,75	
27.	L100 027	Dansko-bosanskog prijateljstva	0,12	0,12	
28.	L100 028	Kruščička	0,48	0,48	
29.	L100 029	Šerifa Čauševića Šereta	0,60	0,60	
30.	L100 030	Dobrovoljačkog odreda	0,34	0,34	
31.	L100 031	Safeta Spahića i Ibrahima Ćidića (Ul. Saje i Braje)	0,17	0,17	
32.	L100 032	Šehidska	0,10	0,10	
33.	L100 033	Lašvanska	0,84	0,84	
34.	L100 034	Gaj Josipa Stadlera	0,30	0,30	
35.	L100 035	Ive Andrića	0,15	0,15	
36.	L100 036	Mostarska	0,40	0,40	
37.	L100 037	Podgradina	0,30	0,30	

38.	L100 038	Borisa Kidriča	0,20	0,20	
39.	L100 039	Riječka	0,44	0,44	
40.		UKUPNO	19,96	19,96	

R/B.	SAOBRAČAJNICE	Kate gorija	Dužina m´		Širina m´	Površina m ²	
			Asfalt	Maka.		Asfalt	Maka.
1.	Regionalni put R-440-Kajići-Bolnica Bila	I	490	0	6	2940	0
2.	Kružni put Krušičko raskrižje-Fatina vodica-Motel"Bedem"-Rijeka	II	6480	0	4	25920	0
3.	Regionalni put R441 Vjetrenice-Zvijezda-Preočica škola	II	3610	0	3	10830	0
4.	Gradska saobraćajnica M5-Brizijak-D.Večeriska-G.Večeriska škola	II	3810	0	3	11430	0
5.	Magistralni put M5-D.Dubravica škola-Tolovići	II	3700	0	3	11100	0
6.	Magistralni put M5-Bazen-Uzbišća-O.Š „Bila“	II	400	0	4	1600	0
7.	Magistralni put M5-Bazen-Pješčara „Kalvarija“	II	600	0	6	3600	0
8.	Gradska saobraćajnica M5-Crkva S.Vitez-Magistralni put M5-Krčevine –Ljubić-Preočica	III	3950	0	3	11850	0
9.	Magistralni put M5-Kremenik-Jardol greblje-Bukve škola	III	2480	0	3	7440	0
10.	Magistralni put M5-Farma-Ponjave-Sadovače-Zabilje-Regionalni put R440	III	4420	0	3	13210	0
11.	Jaruga-Gačice-Do kraja asfalta u	III	1350	0	3	4050	0

	naselju Gaćice						
12.	Gradina-Tomići-Bobaši	III	2520	0	3	7560	0
13.	Rijeka-Crveno brdce-Vraniska	III	1800	0	3	5400	0
14.	Regionalni put R441-Počulica-Prnjavor-Vrhovine	III	1670	0	3	5010	0
15.	Zvijezda-Lupac prodavnica	III	2300	0	3	6900	0
16.	Regionalni put R441-Šafradini-Sivrino selo-Krtina-obilazno gornjim putem Sivrinog sela-Regionalni put R441	III	2000	0	3	6000	0
17.	Magistralni put M5-Žume-Pirići-OŠ.Šantići-Zaobilazno Trgogrozd	III	1550	250	3	4650	750
18.	Magistralni putM5-Gornji Ahmići	III	1000	0	3	3000	0
19.	Magistralni put M5-Nadioci-Ćerimići	III	1010	0	3	3030	0
20.	Most na Lašvi „Kalvarija“-Mali Mošunj	III	1150	0	3	3450	0
21.	Most na Lašvi „Kalvarija“-Veliki Mošunj	III	1630	0	3	4890	0
22.	Kremenik-Kružno Tarabe Jardol-Spomenik Jardol-Greblje Jardol	IV	1350	0	3	4050	0
23.	Magistralni put M5-Uprava GP."Bosna"-Grbavica Džamija	IV	780	0	3	2340	0
24.	Magistralni put M5-Stara Bila-Marosi	IV	900	0	3	2700	0
25.	Fatina vodica -Bobaši	IV	1050	0	4	4200	0
26.	Sadovače-Đotle-Muratovići	IV	3050	0	3	9150	0
27.	Rijeka raskrižje za Vranisku-Špilja	IV	1800	0	3	5400	0
28.	Magistralni put M5-Dečiji vrtić D.Novaci-Magistralni put M5-Buzukove kuće-Gatački put – Regionalni put R441	IV	350	1290	3	1050	3870

29.	Magistralni put M5-Buhine kuće-Sivrino selo-Kružni tok kroz novo naselje	IV	450	900	3	1350	2700
30.	Magistralni put M5-Grgića kuće-G.Šantići-Kablari	IV	1250	0	3	3750	0
31.	OŠ.G Večeriska-Spomenik G,Večeriska-Zaselje	IV	1520	1630	3	4560	4890
32.	Regionalni put R441-Crkva-Konjave	V	0	300	3	0	900
33.	Donji put Kruščica-OŠ Kruščica-Gornji put Kruščica	V	350	690	3	1050	2070
34.	Fatina vodica-Toljušići-Miškovičeva pilana	V	600	600	3	1800	1800
35.	Trafostanica na Rijeci-Rajići—Kružno špilja	V	250	600	3	750	1800
36.	Sofa-Romsko naselje-Šerina kuća	V	700	0	3	2100	0
37.	Magistralni put M5 –Radakov most	V	420	590	3	1260	1770
38.	Džamija Grbavica-Kuća Kadić Arifa-kružno greblje	V	220	980	3	660	2940
39.	Put za Krčevine-Mujkići-Batalije-G.Krčevine	V	0	1350	3	4050	0
40.	Magistralni put M5-Farma Kajmakovića-Alilovići	V	0	1400	3	0	4200
41.	OŠ.G.Večeriska-Srednje selo – Gudelja Pere kuća-Kružno spomenik G Večeriska						
42.	„Dizajn“-Zlić	V	0	900	3	0	2700
43.	Put Gačice-Očice	V	620	0	3	1860	0
44.	Put Gačice -Radova	V	720	0	3	2160	0
45.	Kruščica Stari mejtef-Šehidsko greblje-Akeljići-Put za Bobaše	V	0	1050	3	0	3150
46.	Put Fatina vodica za Bobaše-	V	0	400	3	0	1200

	Akeljići						
47.	Put Fatina vodica za Bobaše-Kuća Hurem Besima	V	0	420	3	0	1260
48.	Gornji put Kruščica-Bare-Donji put Kruščica	V	390	0	3	1170	0
49.	Gornji put Kruščica-Crna kuća-Donji put Kruščica	V	340	0	3	1020	0
50.	Gornji put Kruščica,kuća Hurem Raifa-Muslimović Nejra stolarija – Đelilovića pilana	V	0	450	3	0	1350
51.	Donji put Kruščica-Bešići	V	0	440	3	0	1320
52.	Donji put Kruščica-Popošnice-Mlakići	V	420	0	3	1260	0
53.	Kafić u Vraniskoj-Omanovići	V	900	0	3	2700	0
54.	Kafić u Vraniskoj-Kajmaci-Milači	V	850	0	3	2550	0
55.	Put za Vranisku-Krezići	V	320	0	3	960	0
56.	Put za Vranisku-kuća Matković Mirka-Feruhi	V	350	1050	3	1050	3150
57.	Put za Vranisku-Crveno brdce-kuća Križanac Ante	V	0	250	3	0	750
58.	Put za Vranisku-Bilali-Feruhi	V	0	750	3	0	2250
59.	Saobraćajnice I kategorije	I	490	0		2940	0
60.	Saobraćajnice II kategorije	II	18600	0		64480	0
61.	Saobraćajnice III kategorije	III	23190	3370		69570	10110
62.	Saobraćajnice IV kategorije	IV	10980	2190		33990	6570
63.	Saobraćajnice V kategorije	V	9120	14000		27360	42000
64.	Sveukupno mjesne saobraćajnice I+II+III+IV+V		64900	19560		205900	58680
65.	Sveukupno mjesne saobraćajnice		84460			264580	

Potrebno je u tabele uvrstiti ulicu od kružnog toka do magistralne ceste M 5 dužine 800 metara nakon što se odredi naziv ulice.

STANJE TEHNIČKE INFRASTRUKTURE (EE MREŽA, RTV SIGNALI, PTT, INTERNET I DRUGO)

Postojeći instalisani elektroenergetski kapaciteti na području Općine Vitez mogu za kraći period odgovoriti potrebama industrije i stanovništva, ali za narastajućim potrebama bit će neophodna sanacija i proširenje visokonaponske mreže kao i izgradnja planiranog dalekovoda 110 kV koji prolaze kroz Općinu. Pored ovoga potrebno je da niskonaponska mreža dalekovoda 10 kV pređe na napon 20 kV. Također, potrebno je ovu mrežu u naseljima, odnosno urbanim područjima kablirati zajedno sa ostalom infrastrukturom.

Prostor općine Vitez prije 1992.godine snabdijevao se električnom energijom iz transformatorskih postaja TS 110/2x10/ 10 - 20 i TS 35/10 kV - 4 MVA.

Danas konzum elektrodistribucije Travnik koji pokriva i veliki dio općine Vitez, napaja se sa četiri transformatorske stanice 110/x kV.

Preuzeta energija, procijenjena istovremena maksimalna opterećenja i instalirana prividna snaga pojedinih transformatorskih postaja TS 110/x kV u 2000. godini (pokazano je u tabeli-Prilog 2)

Istovremeno maksimalno opterećenje ove četiri TS 110/x kV je 38,8 MW, što je 51,26% od ostvarenja iz 1990.godine (75.7 MW).

Srednjonaponske kapacitete sačinjavaju dalekovodi 10 KV zračni i podzemni koji napajaju trafostanice TS 10/0,4 KV.

U 2000. godini, niskonaponsku potrošnju predstavlja 56,9% domaćinstava u neto distributivnoj potrošnji, a što je u porastu u odnosu na protekle godine, ostala potrošnja ima sudjelovanje 18% u neto distributivnoj potrošnji.

Opća je ocjena da je prostor općine Vitez dobro pokriven srednjonaponskom elektrodistributivnom mrežom i trafostanicama 10/0,4 kV koje zadovoljavaju sadašnje potrebe stanovništva općine. Razvitkom privrede i industrijskih kapaciteta raste i potreba za energetikom, a posebice za elektroenergijom što treba rješavati na nivou Kantona odnosno Bosne i Hercegovine.

Prilikom povratka, obnovljena je cjelokupna niskonaponska mreža u povratničkim naseljima (i dalje je u zadovoljavajućem stanju). Postoje problemi sa zastarjelom i dotrajalom mrežom u nekim naseljima, što prouzrokuje ispadanje iz sistema i nestanak električne energije prilikom padavina i jačih vjetrova. Poseban problem imaju naselja od Preočice, pa sve do Nadioka. U naseljima Lupac, Bukve, Počulica, Vrhovine, veliki Mošunj i Sadovače mreža je dotrajala, još su u upotrebi drveni stubovi sa golom aluminijskom žicom.

Prostornim planom Općine računa se na nove elektroenergetske izvore na području Općine Vitez koji će se instalirati na rijeci Lašvi kao hidroenergetski kapacitet - mini elektrane. Planiranih novih hidroelektrana treba da daju ukupno 8 MV električne energije što će u planskom periodu značajno doprinjeti povećanju elektroenergetskih kapaciteta.

VODOSNABDIJEVANJE

Vodosnabdijevanje putem javnog vodovodnog sistema na području Općine Vitez vrši se transportom pitke vode primarnim cjevovodom sa dva izvorišta:

- izvorišta "Kruščica - Ilidža" do rezervoara "Gradina"
- sa bunara na izvorištu "Kremenik" do rezervoara Grbavica.

Prema "Vodoprivrednoj dozvoli" za izvorište "Kruščica – Ilidža", Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je upravljanje nad navedenim izvorištem dodijelilo Javnom poduzeću "VIK" Zenica. U navedenoj "Vodoprivrednoj dozvoli" se navodi da se raspodjela vode kod maksimalne izdašnosti od 520 l/s vrši u omjeru:

- 400 l/s raspodjeljuje se općini Zenica
- 120 l/s raspodjeljuje se općini Vitez.

U slučaju manje izdašnosti izvorišta "Kruščica – Ilidža" raspodjela se vrši na sljedeći način:

- 77 % od ukupne količine vode raspodijeljeno općini Zenici,
- 23% isporučuje općini Vitezu.

Prilikom ovakve raspodjele ukupne količine vode sa izvorišta "Ilidža", obratila se pozornost na postojeći broj korisnika vodovodne mreže sa izvorišta "Kruščica – Ilidža" od 5.000 stanovnika u tom periodu, ali danas ima više od 15.000 korisnika pitke vode na području Općine Vitez koji se opskrbljuju sa navedenog izvorišta.

Ovdje želimo napomenuti da je dana 24.09.2020. godine donesena Presuda od strane Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 028649 17 U, prema kojoj je odbijena Tužba u upravnom sporu tužitelja JKP "Vitkom" d.o.o. Vitez i Općine Vitez za obnovu postupka radi poništenja rješenja broj: 03/06-11-215/2013 od 23.03.2017. godine, gdje se navedeno Rješenje odnosi na odbijanje prijedloga Općine Vitez i JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez za obnovu postupka dodjele koncesije JKP „VIK“ d.o.o. Zenica na izvorištu „Ilidža“ .

JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez i Općina Vitez su poduzeli sve pravne procedure koje su ovom trenutku moguće, prema kojima je dana 24.11.2020. godine podnesen Zahtjev

Vrhovnom sudu za vanredno preispitivanje gore navedene sudske odluke Kantonalnog suda u Sarajevu.

Uvidom u podatke kojima raspolažemo sa izvorišta Ilidža se snabdjevaju sljedeća naselja: Divjak, Stari Vitez, Sofa, Rijeka, Željeznička stanica, Podgradina, Kruščica, Šantići, Križančevo selo, Dubravica, Ahmići, Žume, Kamenjače, Gradsko područje, Mali Mošunj, Večerska, Brizjak, Botići, Gačice, Nadioci, Bobaši, Preočica, Počulica, Vrhovine, Prnjavor.

Sa izvorišta Kremenik koji je u nadležnosti JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez opskrbljuje se pumpnim sustavom područje lijeve strane Lašve i to kontinuirano sa cca 45 l/s dijelovi Općine Vitez: PC 96, PC 96-2, naselja Bila, Sadovače, Zabilje, Jardol, Krčevine, Divjak, Grbavica, dio naselja Križančevo selo, Bukve, dok u periodima smanjenog dotoka (redukcija) sa izvorišta Ilidža vrši se upumpavanje od cca 25 l/s u vodovodnu liniju koja opskrbljuje Stari Vitez do vrtića „Vitez“. Izvorište „Kremenik“ je podzemno izvorište te predstavlja pumpni sustav vodosnabdjevanja, te je za vodosnabdjevanje neophodan rad pumpe, što osim troškova za održavanje vodovoda ima za posljedicu i izdvajanje finansijskih sredstava za električnu energiju, koja u prosjeku iznose 11.000,00 KM/mjesečno.

Vodovodna mreža na području Općine Vitez najvećim dijelom je izgrađena 1969/1972 godine i to AC cijevima, koje su u to vrijeme zadovoljavale sve kriterije i standarde po pitanju kvalitete.

Pored opće poznate činjenice da azbest cementne cijevi imaju štetan utjecaj na zdravlje korisnika, zbog dugog perioda korištenja vodovodnog sustava od AC cijevi javljaju se i veliki gubitci pitke vode u vodovodnom sustavu, kao i veliki troškovi održavanja takvog sustava.

Prema podacima kojima raspolaže JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez, na području Općine Vitez osim dijela grada vodovodna mreža je izgrađena od AC cijevi i na sljedećim dionicama:

1. Od Bobisa do skretanja za Vjetrenicu (Piva) Ø200 i Ø150 – cca 2.100,00 m'
2. Od mosta na Modrulji do kuće Šeganović Ekrema Ø100 – cca 200,00 m'
3. Od crkve sv.Juraj do mosta na Divjaku (desna strana) Ø100 – cca 1.400,00 m'
4. Od Divjaka (raskrsnica-Rajković kuća) do S.Bile (Katavina ljekarna) Ø100 – cca 1.100,00 m'
5. Stari Vitez cijeli – sek. i tercijalna mreža Ø100 i Ø125 – cca 4.000,00m'
6. Dubravica od staračkog doma do novog hidranta Ø100 – cca 550,00m'
7. Od ćevabdžinice Varupa do džamije Grbavica Ø80 – cca 520,00 m'

Na Općini Vitez ne postoji urađen katastar podzemnih instalacija, pa tako ne postoji i evidencija vodovodne mreže, budući da je praksa iz ranijeg perioda bila da Općina Vitez kao vlasnik vodovodnih sustava preda na upravljanje navedene sustave JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez bez projekta izvedenog stanja. U budućem periodu potrebno je da Općina

Vitez kao Investitor radova dostavi prilikom primopredaje vodovodnih sustava JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez projekte izvedenog stanja, kako bi „Tehnička služba“ mogla izvršiti ucrtavanje navedenih vodovodnih sustava. Ovdje želimo napomenuti i da će „Tehnička služba“ u narednom periodu započeti ucrtavanje postojeće vodovodne mreže prema dostupnim podacima.

U ovom trenutku JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez raspolaže okvirnim podatkom da ukupna dužina primarne vodovodne mreže na području Općine Vitez iznosi cca 42.000,00 km, gdje se vodosnabdjevanje vrši preko 12 rezervoara kojima upravlja JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez i to:

R.B.	NAZIV REZERVOARA	ZAPREMINA m ³	NASELJA KOJA SE SNABDJEVAJU
IZVORIŠTE ILIDŽA			
1.	REZERVOAR GRADINA	2x2000	Vitez-grad, Sofa, dio Kruščice, Rijeka, Buhine kuće, Šantići, Ahmići, Nadioci, Donja Dubravica, Novaci, Stari Vitez, dio Krčevina, Brizjak, Kamenjače, Podgradina
2.	REZERVOAR OSOJE	200	Gačice, Zlić, Gornja Večerska, Donja Večerska, Veliki Mošunj, dio Malog Mošunja, mali rezervoar Gačice
3.	REZERVOAR GAČICE-MALI	50	Gačice
4.	REZERVOR ŠLJIVČICA	2x250	Sivrino selo, Krtina mahala, dio Gornje Dubrvice
5.	REZERVOAR ZVIZDA	1x250 (Potrebno uraditi komoru od 250 m ³)	Preočica, Počulica, Vrhovine, Prnjavor, Pirići, Crnovlje, Ljubić, Tolovići
6.	REZERVOAR KRALJEVICA	2x50	Kraljevica, dio Malog Mošunja, dio Stare Bile

7.	REZERVOAR POČULICA	30	Dio naselja Počulica
8.	REZERVOAR BOBAŠI - STARI	100	Gradina, Bobaši, dio Kruščice, Fatina vodica, Novo naselje –Podgradina, rezervoar Botići
9.	REZERVOAR BOBAŠI -NOVI	200	U narednom periodu se planira priključenje korisnika u naseljima Kruščice i Rijeke
10.	REZERVOAR BOTIĆI	30	Botići i dio Kruščice

IZVORIŠTE KREMENIK			
1.	REZERVOAR GRBAVICA	2x400	Grgino polje, Stara Bila, dio Nove Bile, Marosi, PC 96, Dio Malog Mošunja, Krčevine, Donja Dubravica, dio gornje Dubrave, Križančevo selo, Zabilje, Sadovače, Bukve
2.	REZERVOAR KRČEVINE	50	Krčevine, lokalni rezervoar na Ravnom putu

Ovdje treba napomenuti i da su na području Općine Vitez temeljem Studije smanjenja gubitaka vode, te Izvještaja sa rezultatima mjerenja gubitaka u vodovodu u Vitez koji je urađen 2012. godine, utvrđene zone i to kako je prikazano u tabeli. Iz tabele je vidljivo da su najveći gubici u vodovodnom sustavu u Starom Vitezu i Kamenjačama.

ZONA	OBUHVAT	GUBITAK (l/s)
1.	Nadioci, Ahmići, Šantići, Žume	2,89
2.	Donja Dubravica	1,74
3.	Novaci	3,09
4.	Rijeka	1,82
5.	Vitez-grad	4,74
6.	Kamenjače	6,23
7.	Stari Vitez-Mahala	9,62

8.	Crkva -Divjak	2,30
----	---------------	------

Ukupan broj domaćinstava i pravnih osoba, prema podacima Inkasantske službe, koji su uključeni u sustav vodosnabdjevanja na područjima gdje nadležnost ima JKP „Vitkom“ d.o.o. Vitez:

KORISNICI	UKUPAN BROJ
Pravne osobe-Ilidža	489
Pravne osobe-Kremenik	184
UKUPNO PRAVNE OSOBE:	673
Domaćinstva-Ilidža	3723
Domaćinstva-Kremenik	1935
UKUPNO DOMAĆINSTVA:	5658
SVEUKUPNO (pravne osobe i domaćinstva):	6331

Pri normalnim okolnostima iz sistema Kruščica zahvata do 100 litara u sekundi. Prema podacima iz JKP „VITKOM“ na sistem Ilidže priključeno je 3727 domaćinstva koja žive u individualnim objektima i u stanovima. Ako se broj priključaka pomnoži s brojem članova domaćinstva (prosjeak je četiri) dobijemo cifru od cca 14.900 stanovnika koji koriste vodu sa sistema Kruščica. Ako uzmemo da svaki stanovnik u prosjeku troši 200 litara vode na dan dobijemo cifru od 2.981.600 litara koliko je potrebno svim stanovnicima na sistemu Kruščica. Na sistemu Kruščica imamo ukupno 489 priključaka sa 374 mjerna mjesta za privredne subjekte i objekte društvenih djelatnosti. Ako svako mjerno mjesto u prosjeku dnevno troši 1.000 litara vode dobijemo iznos od 489.000 litara dnevno koliko je potrebno za privredne subjekte i objekte društvenih djelatnosti, te ako ovoj količini dodamo potrošnju domaćinstava dobijemo iznos 3.470.600 litara dnevnih potreba za sve korisnike sa sistema Kruščica. Obzirom na činjenicu da imamao značajne gubitke u sistemu, zbog starih i dotrajalih (azbestnih) cijevi i ako predvidimo da su gubitci u sistemu (gubitci zbog kvarova i gubitci zbog neracionalne potrošnje) cca 30% dobijemo iznos od 4.511.780 litara koliko bi bilo potrebno da se 14.900 stanovnika snabdije vodom. Količina vode koja je na raspolaganju općini Vitez u iznosu 100 litara u sekundi daje ukupno 8.640.000 litara dnevno, ako od ove količine oduzmemo količinu koja je potrebna uz prihvatljive gubitke od 30% dobijemo rezervu od od 4.128.220 litara

dnevno sa kojom bi se moglo snabdjeti novih cca 15.000 stanovnika. Iz navedene analize vidljivo je da bi u narednom periodu trebalo glavne aktivnosti usmjeriti na smanjenje gubitaka i na racionalniju potrošnju vode tj. uvođenje discipline u potrošnju vode.

U toku 2003. godine zbog ozbiljnih problema u snabdijevanju pitkom vodom stanovnika viših zona lijeve obale rijeke Lašve pristupilo se rješavanju vodosnabdijevanje ovih zona. Općina se opredjelila da se izradom Idejnog rješenja vodosnabdijevanja općine Vitez na kvalitetan način predloži najbolja opcija vodosnadbije svih stanovnika općine Vitez. Zavod za vodoprivredu Sarajevo je uradio Idejno rješenje vodosnabdijevanje općine Vitez. Idejnim rješenjem obrađene su tri varijante i Općinsko vijeće prihvatilo je Varijantu III, kojom je predviđeno da se voda za snabdijevanje stanovnika na lijevoj obali rijeke Lašve zahvati na zračnom ventilu na Šljivčici. Ukupna predračunska vrijednost svih objekata po ovoj varijanti iznosi 4.869.570,00 KM, i to:

Nakon usvajanja Idejnog rješenja vodosnabdijevanja općine Vitez na osnovu raspoloživih sredstava u budžetu općine Vitez, pokrenute su aktivnosti na realizaciji projekta vodosnabdijevanja naselja na lijevoj obali rijeke Lašve i naseljenog mjesta Mali Mošunj, urađena je projektna dokumentacija na osnovu Idejnog rješenja i pokrenuta je realizacija projekata rezervoara i pripadajućih cjevovoda. Do kraja 2021. godine završeni su svi planirani projekti vodosnabdijevanja i svi stanovnici općine Vitez (izuzev naselja Vranjska, Lupac, dio naselja Sivirino Selo i Zaselje) imaju mogućnost da se priključe na gradsku vodovodnu mrežu. U naselju Lupac općina Vitez uložila sredstva za izgradnju sistema za vodosnabdijevanje stanovnika sa lokalnog vrela zvanog Sedra.

Od 2003. godine općina Vitez konstantno ulaže sredstva za projekte vodosnabdijevanje te je do sada uloženo 6.000.000,00 KM.

Prema podacima predstavnika mjesnih zajednica trenutno se neki od stanovnika općine Vitez snabdijeva vodom iz lokalnih vodovoda kojih prema procjenama postoji cca 65 u 32 naselja na općini Vitez. Lokalni vodovodi su urađeni u vlastitoj režiji bez projektantske dokumentacije i na nestručan način. Kvaliteta vode koja se koristi iz postojećih lokalnih vodovoda je upitna jer je voda sirova i voda se ne kontrolira. Kapacitet pojedinačnih izvorišta je promjenljiv i broj korisnika na pojedinim sistemima je različit te se kreće se od 2 do 100 korisnika. Veći broj izvorišta je sa nedovoljnim kapacitetom pogotovo u ljetnim mjesecima kada se izdašnost smanji a neki izvori potpuno presuše.

.Bolje upravljanje raspodjelom vode

- Budući da se općina Vitez snabdijeva pitkom vodom sa dva izvorišta "Kruščica" i

"Kremenik", ovdje treba napomenuti da što se tiče izvorišta "Kruščica", JKP "Vitkom d.o.o.

nema nikakvih ovlasti kad je u pitanju navedeno izvoriste, nego upravljanje JKP "Vitkom"

d.o.o se odnosi na dio od razdjelne stanice na "Sofi" pa do rezervoara "Gradina", te daljnje

distribucijske mreže. Na osnovu navedenoga, može se reći da trenutna raspodjela vode se

vrši na osnovu količina koje dolaze s izvorišta "Kruščica", odnosno količina koje raspodjeljuje JP "VIK" Zenica prema vodoprivrednoj dozvoli.

- Na izvorištu "Kremenik", JKP "Vitkom" d.o.o. Vitez konstantno vrši ulaganja kojima bi se

omogućilo još kvalitetnije vodosnabdijevanje, te je vodosnabdijevanje s navedenoga izvorišta kontinuirano i bez redukcija.

- U nepovoljnim hidrološkim prilikama, prilikom jačih bujičnih padavina i prilikom dužih sušnih

perioda zbog smanjenog dotoka vode sa izvorišta Kruščica u dio naselja koja se snabdijevaju vodom sa izvorišta Kruščica upumpava se voda sa izvorišta Kremenik.

Zbog niskog pritiska u mreži pritisak u kućama potrošača u naselju Stari Vitez (Novo naselje) je jako mali te potrošači imaju problema sa snabdijevanjem vodom.

Zaštita i ispravnost izvorišta

U toku 2018.godine Vlada SBK je donijela Odluku o proglašenju šuma posebne namjene sa izraženom vodozaštitnom funkcijom u zonama sanitarne zaštite izvorišta Kruščica. Provedbom navedene odluke bi se uredilo stanje u eksploataciji šuma na području vodozaštitnih zona izvorišta Kruščica. Prema informacijam koncesionara na izvorištem Kruščica jedan od razloga čestih zamućenja vode na izvorištu Kruščica je ne poštivanje zabrana pri eksploataciji šume u zonama zaštite izvorišta Kruščica.

Odluka o zaštiti izvorišta prema novom Pravilniku o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva ("Službene novine Federacije BiH", br.88/12) je pripremljene su usvojene na Općinskom vijeću.

Što se tiče lokalnih vodovoda nema podataka o ispitivanju kvalitete vode koja se koristi u lokalnim vodovodima. Aktivnostima koje se planiraju realizirati kroz popis lokalnih vodovoda između ostalog planirano je da se ispita i kvaliteta vode koja se koristi i po mogućnosti minimalna zaštita izvorišta lokalnih vodovoda.

Ispravnost vode do 01.03.2012. godine vršio je "Dom zdravlja" Vitez, no nakon ovog datuma uslugu ispitivanja ispravnosti vode vrši Zavod za javno zdravstvo SBK/KSB Travnik, te se na osnovu njihovih ispitivanja može zaključiti da voda, kojom se snabdijeva općina Vitez, u potpunosti zadovoljava sve kriterije o ispravnosti pitke vode.

KANALIZACIJA

Kanalizaciona mreža u urbanom dijelu općine Vitez je rađena prije 50 godina.

Postojeći kanalizacioni sistem naselja Vitez ne zadovoljava zahtjeve koji se postavljaju pred jedan suvremen i pouzdan sistem prikupljanja i odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Mješoviti sistem je danas u najvećem dijelu zastupljen u gradu Vitezu, a djelimično se pojavljuje i nepotpuni sistem koji podrazumjeva samo odvodnju otpadnih voda bez odvodnje oborinskih voda. Sve otpadne vode se direktno ispuštaju u vodotokove. Uređaj za tretman otpadnih voda ne postoji na dijelu gradske mreže. Dio mreže u PC-u je priključen na postrojenje za tretman voda.

Odvojeni sistem odvodnje kao osnovna pretpostavka ima odvojeno vođenje otpadnih i oborinskih voda pri čemu se otpadne vode dovode do postrojenja za tretman, a kanali sa oborinskim vodama do najbližeg vodotoka.

Postojeći mješoviti sistem prikupljanja otpadnih voda po svom kapacitetu vrlo je ograničen, prvenstveno iz razloga što se pri dimenzioniranju sabirnih kanala nisu u odgovarajućoj mjeri obuhvatile količine vode koje u sistem dospijevaju kao oborinske, pri pojavi kiša većeg intenziteta ili vodom koje se javljaju pri naglom topljenju snijega. U tim slučajevima dolazi vrlo često do pojave plavljenja saobraćajnica i okolnog terena zbog ograničene prijemne moći kapaciteta ovih kanala, ali i zbog pojave uspora od rijeke Lašve, odnosno vodotoka u koje se ova kanalizacija ulijeva. Procjenjuje se da je danas kanalizacionim sistemom obuhvaćeno oko 8200 stanovnika, jer djelimično izgrađenu kanalizaciju imaju i dijelovi prigradskih naselja kao što su MZ "Rijeka" i MZ "Kruščica". Procenat obuhvaćenosti domaćinstava kanalizacionim sistemom je nezadovoljavajući i iznosi oko 30%.

Uspostavljanje efikasnog sistema zaštite kvalitete voda u vodotocima podrazumjeva dosljedno provođenje tehničkih mjera zaštite, a što opet znači izgradnja odgovarajućeg sistema za prikupljanje otpadnih voda i njihov tretman prije ispuštanja u recipient. To se u svakom slučaju odnosi i na vodotokove na prostoru Općine Vitez koji se i danas koriste kao prijemnici otpadnih voda domaćinstava i privrede, i to bez ikakvog prethodnog pročišćavanja.

Izgrađena kanalizaciona mreža je izgrađena na način da je u istoj cijevi i oborinska i fekalna kanalizacija što predstavlja ozbiljne probleme prilikom jačih padavina. U takvim situacijama bujične vode nanose velike količine pijeska i drugih nečistoća u cijevi što dovodi do začepjenja cijevi i smanjenja protoka. U 2007. urađeno je Idejno rješenje kanalizacionog sistema u urbanom poručju općine Vitez. U nekim naseljenim mjestima izgrađene su kanalizacione mreže bez sistema za prečišćavanje otpadnih voda voda se direktno ispušta I vodotoke te se u sušnim periodima vodotoci pretvaraju u otvorene kanalizacije I predtvljaju opasnost za širenje zaraze.

U periodu od 2013. godine do 2021. godine započelo se sa rekonstrukcijom kanalizacione mreže urbanog područja općine Vitez i uloženo je 231.182,3 KM

U toku 2019. godine urađen je glavni pojekat kanalizacione mreže urbanog područja grada Viteza. Procjenjena vrijednost potrebnih sredstava za rekonstrukciju kanalizacione mreže urbanog područja izgradnu prečištača otpadnih voda i izgradnju kanalizacionih mreža u seoskim područjima potrebno je preko 10.000.000,00 KM.

Općina Vitez je uputila prijavu na poziv za iskazivanje interesa za pojekat WATSAN koji nudi povoljna kreditna sredstva za izgradnju vodovodnih i kanalizacionih sistema. Također u okviru projekta WATSAN mogu se dobiti i donatorska sredstva za izgradnju kanalizacionih sistema.

TOPLINARSTVO GRIJANJE

U krugu P.S. «Vitezit», a u preduzeću «ENERGOCENTAR» locirana je kotlovnica za proizvodnju toplinske energije potrebne samom preduzeću «Vitezit», kao i centralno grijanje grada i mjesnih zajednica smještenih u gradskoj zoni. Kotlovnica je urađena 1985. godine, u kojoj su instalirana dva parna kotla TPK 25/32, kao kutnocijevni održačni kotlovi s mehaničkom rešetkom na čvrsto gorivo kapaciteta 25/32 t/h, zasićene pare tlaka 13 bara.

Vrela voda 150/75°C se vodila podzemnim cjevovodom predizoliranim cjevovodom NO 200 duljine 1500 m do izmjenjivačke stanice u gradu. U izmjenjivačkoj stanici osiguravala se topla voda za centralno grijanje 90/70° C i putem tri grane distribuirala se u stambene i poslovne objekte.

S obzirom da je kotlovnica ugašena 2000. godine iz raznoraznih razloga, došlo je do uništenja toplodalekovoda i kompletne opreme u izmjenjivačkoj stanici u gradu, to se ukazala potreba za idejnim projektiranjem toplo dalekovoda i izmjenjivačke stanice, ali za period do 2030.godine. Kako je toplotni učinak ova dva kotla cca 45 MW, to se otvara mogućnost toplifikacije PC – 96 i ostalih mjesnih zajednica u blizini kotlovnice.

Treba napomenuti da je u postojećem objektu kotlovnice predviđena sva infrastruktura za ugradnju treće kotlovske jedinice istih karakteristika ugrađenim kotlovima.

Godine 1997. izvršena je dioba P.S. «Vitezit» na neovisne cjeline, te kao takve pripremiti ih za dokapitalizaciju. Tako je urađeno i sa pogonom «Energetika». Iste godine, tj. 14.10.1997., potpisan je Ugovor PS»Vitezit», d.o.o. i Centra za poduzetništvo i

investicije, d.d. iz Viteza o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću u mješovitom vlasništvu, koje će poslovati pod firmom: «Energocentar», društvo s ograničenom odgovornošću, za proizvodnju, trgovinu i usluge, Vitez.

Osnivači društva ulažu u osnovnu glavnici iznos od 11.949.635,00 KM, a njihovi udjeli su:

- Ulagrač od 6.094.527,00 KM, što iznosi 51%
- PS «Vitezit» ulaže u stvarima iznos od 5.855.108,00 KM, što iznosi 49%.

Izvršenom revizijom ulaganja u društvo «Energocentar» od strane revizorske kuće «ORECONS» d.o.o. iz Zenice, od jula 2004.godine konstatira se da je ulagač do tada, a i do danas uložio vrijednost od 591.605,00 KM, što iznosi 9,18% od ugovorene vrijednosti ulaganja.

Početkom 2007. godine formirana je Radna grupa koja je imala zadatak da analizira trenutno stanje sistema grijanja i predloži eventualno najlakši način rješavanja pitanja grijanja grada. Radna grupa je u maju 2007. godine uradila Informaciju o aktivnostima na rješavanju pitanja gradskog grijanja i upoznala Općinsko vijeće o istoj.

Nakon rasprave na sjednici Općinskog vijeća o spomenutoj Informaciji, uspostavljeni su kontakti sa predstavnicima preduzeća „UNIS-ENERGETIKA“ d.o.o. Sarajevo koji su iskazali interes za revitalizaciju toplane i rješavanje daljinskog grijanja grada. Održano je nekoliko sastanaka predstavnika „UNIS-ENERGETIKE“, predstavnika općine Vitez, predstavnika PS „Vitezit“, te predstavnika „Centra za poduzetništvo i investicije“ na kojima se razgovaralo o stanju kotlovnice i ostalih postrojenja sistema grijanja, te o vlasničkoj strukturi kotlovnice, podstanica i cjevovoda.

Ideja da se revitalizira grijanje sa „UNIS-ENERGETIKOM“ nije dobila podršku na Općinskom vijeću.

Aktualizirana je još jedna varijanta za rješavanje grijanja grada, pojavila se i firma DVOKUT-pro Sarajevo koja nudi općini Vitez mogućnost uspostave grijanje grada, gdje bi se kao energent koristila bio masa i gradio bi se novi sistem koji bio neovisan od postojeće kotlovnice.

U toku 2017. godine ponovo je pokrenut postupak za rješavanje grijanja grada. Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) dobila je finansijska sredstva, odobrena prema EU Investicionom okviru za Zapadni Balkan (WBIF) za REEP koji podržava energetska efikasnost u zemljama potpisnicama Sporazuma o energetske zajednici (ECT) sa Zapadnog Balkana sa fokusom na javni sektor. U maju 2017. godine Općina Vitez šalje upit EBRD-u za podršku u izradi Studije izvodljivosti sistema daljinskog grijanja urbanog dijela Općine Vitez po sistemu javno-privatnog partnerstva. Za potrebe implementacije ovog projekta formirana je Implementaciona jedinica projekta. Implementaciona jedinica je formirana sa zadatkom da sarađuje sa konsultantskom

kućom "CETEO" d.o.o. Sarajevo u izradi Studije izvodljivosti sistema daljinskog grijanja na području gradske zone općine Vitez.

Dana 29.01.2018. godine u općini Vitez održana prezentacija rezultata ankete koju je uradio "CETEO" d.o.o. Sarajevo a vezano za pripreme radnje za izradu Studije izvodljivosti sistema daljinskog grijanja urbanog dijela Općine Vitez po sistemu javno-privatnog partnerstva

Dana 31.01.2018. godine ispred općine Vitez je EBRD-u je upućeno pismo namjere – podrška općine Vitez implementaciji projekta daljinskog grijanja u Vitezu i provođenju procedure izbora privatnog partnera kroz model JPP.

Studiju izvodljivosti daljinskog grijanja u Općini Vitez finansirala je EBRD kroz fond Evropske Unije, a nosilac izrade je konsultantska kuća "CETEO" d.o.o.. Sarajevo.

Prezentacija „Preliminarne tehno-ekonomske analize projekta daljinskog grijanja u općini Vitez“ održana je 22.05.2019. u Vitezu, s ciljem predstavljanja iste vijećnicima Općinskog vijeća Vitez.

Konsultant je dostavio Preliminarni nacrt Studije izvodljivosti daljinskog grijanja u općini Vitez, na komentare IJP.

U periodu od juna do septembra 2019. godine održano je nekoliko sastanaka sa EBRD-om i CETEO-om da bi se došlo do rezultata Pred-tenderske prezentacije „Projekta sistema daljinskog grijanja u općini Vitez po modelu JPP“. Prezentacija je održana 17.09.2019. u hotelu Central Vitez.

Prezentaciji su bili prisutni Načelnik Općine Vitez, pomoćnici načelnika, vijećnici Općinskog vijeća Vitez, predstavnici Ministarstva privrede SBK, EBRD-a, CETEO-a, GreenMAX-a i predstavnici firmi zainteresiranih za Javno privatno partnerstvo. Kao energent za daljinsko grijanje urbanog područja općine Vitez predviđena je bio masa.

Nakon što je urađena Pred-tenderske prezentacije „Projekta sistema daljinskog grijanja u općini Vitez po modelu JPP“ nastavilo se sa aktivnostima pripreme javnog poziva za odabir privatnog partnera.

Dana 10.02.2020. godine u maloj sali Općini Vitez održan je sastanak na kojem se razgovaralo o pripremi tenderske dokumentacije za Projekt sistema daljinskog grijanja u općini Vitez, po modelu javno-privatnog partnerstva.

Predstavnici CETEO-a su prezentirali trenutno stanje vezano sa realizaciju projekta izgradnja daljinskog grijanja urbanog područja Općine Vitez.

Na sastanku se diskutovalo o predloženim dokumentima koje treba usvojiti prije objave javnog poziva za izbor Privatnog partnera. Prije objave javnog poziva potrebno je pripremiti Projektni zadatak i Nacrt Ugovor o javno-privatnom partnerstvu.

Načelnik Općine Vitez je upoznao prisutne o problemu osiguranja lokacije za izgradnju postrojenja. Lokacija za izgradnju postrojenja predviđena je u Idustrijskoj zoni Vitezita. PS Vitezit je pod stečajem, koji se realizira usporeno, te je kupovina lokacije za postrojenje uvjetovana provedbom stečajnog postupka.

Nakon diskusija doneseni su slijedeći zaključci:

Zbog pandemije korona virusa COVID 19 sve aktivnosti oko realizacije projekta daljinskog grijanja su zaustavljene. Krajem 2020. godine predstavnici konsultanta CETER-a su predložili da se aktivnosti oko pripreme dokumenata za provedbu javnog poziva nastave nakon konstituisanja novog Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće se nije izjasnilo o urađenoj Studiji opravdanosti daljinskog grijanja i nastavku započetih poslova pripreme tenderske dokumentacije za realizaciju daljinskog sistema grijanja grada.

ENERGETSKA EFIKASNOST

Stalno povećavanje cijene energije, opšti je svjetski trend današnjice. Energija postaje sve skuplja jer su zalihe energenata iscrpive, a propisi zaštite okoline koji se tiču smanjenja emisija, posebno ugljen dioksida, su sve strožiji. - Primjena energije iz fosilnih goriva je uzročnik za 90% okolinskih uticaja na Planeti, pri čemu je posebno veliki uticaj potrošnje fosilnih goriva na klimatske promjene. Ublažavanje klimatskih promjena kroz smanjenje emisije stakleničkih gasova zahtijeva veliku i široku akciju na području energetike.

Istraživanja u sektoru opšte potrošnje, odnosno u stambenom i nestambenom, javnom sektoru zgrada, u zemljama članicama EU, pokazala su da je stalan porast potrošnje finalne energije i da je moguća ušteda energije investiranjem u energetske efikasne tehnologije sa periodom povrata uloženi sredstava manjim od osam godina.

Energetska efikasnost (EE) u zgradarstvu je područje koje ima značajan potencijal za smanjenje ukupne potrošnje energije provođenjem raznih intervencija na zgradama s ciljem poboljšanja njihovih energetskih osobina. Sektor zgradarstva učestvuje sa oko 40% u potrošnji energije na globalnom nivou i veliki je izvor emisije stakleničkih gasova, koji je unutar Evropske unije (EU) odgovoran za cca 36% ukupne emisije CO₂.

Energetska efikasnost zgrada je jedan od ciljanih sektora politika EU na lokalnom i državnom nivou. Uspješna implementacija mjera EE u zgradarstvu pored stalne edukacije građana obuhvata sljedeće osnovne pravce djelovanja:

- povećanje toplotne zaštite postojećih i novih zgrada;
- podizanje nivoa efikasnosti sistema grijanja, hlađenja i ventilacije;
- povećanje efikasnosti sistema rasvjete i drugih potrošača električne energije;
- energijskoj kontroli i upravljanju energijom u postojećim i novim zgradama;
- propisivanju ciljane vrijednosti ukupne godišnje potrošnje zgrade po m² korisne površine;
- uvođenju energetskog sertifikata, kao sistema označavanja zgrada prema godišnjoj potrošnji energije.

Na nivou EU stupile su na snagu brojne direktive koje obuhvataju područja kao što su:

- energijsko označavanje proizvoda;
- primjena energijskih standarda kao što je npr. zahtjev za minimalnom toplotnom zaštitom zgrada;
- efikasnost kotlova;
- mjere za redukciju emisije ugljen dioksida povećanjem EE.

Važno mjesto u legislativi EU zauzima Direktiva o energetskim performansama zgrada (Energy Performance of Buildings Directive 2010/31/EU), koja je donesena 2010. godine, a koja je obavezujuća i za BiH. U ovoj direktivi se navodi da je potrebno izraditi metodologiju za troškovno-optimalna rješenja pri rekonstrukciji postojećih zgrada.

Također, u okviru strategije EU 20+20+20 do 2020. godine (20 % povećanje energetske efikasnosti, 20 % učešće obnovljivih energija u energetskej strukturi i smanjenje emisije

stakleničkih gasova za 20%) jasno je naglašena politika EU da država subvencionara građevinske materijale i usluge koji su na liniji povećanje energetske efikasnosti na strani potrošnje energije, umjesto da subvencionira potrošnju energije.

Energetska efikasnost i zaštita okoliša su definisani kao važan cilj u skladu sa nužnostima promjena u odnosu na okoliš, smanjenje troškova energije, smanjenja emisije stakleničkih plinova, ekonomičnog korištenje obnovljivih i obnovljivih izvora energije, kao i promjene svijesti privrede i stanovništva prema navedenoj problematici.

Energetska efikasnost je suma isplaniranih i provedenih mjera čiji je cilj minimalno korištenje moguće količine energije tako da nivo udobnosti i stopa proizvodnje ostanu sačuvane, a sve u svrhu zaštite okoliša smanjenjem udijela emisije ugljičnog dioksida u atmosferu čime se usporava globalno zatopljenje i umanjuje negativan uticaj na prirodnu ravnotežu.

Iz Budžeta općine Vitez u periodu implementacije Strategije razvoja za 2014- 2020. godina za projekte energetske efikasnosti izdvojeno je 841.093,00 KM. Urađene su termofasade i zamjena krovišta na nekoliko zgrada u urbanom području.

U cijeloj BiH, a tako i na području općine Vitez najviše energije se troši u stambenom sektoru, izraženo u postotcima oko 58 %. Stoga je općina Vitez započela sa projektima energijske učinkovitosti s godinom 2012., kada je izvršena zamjena stolarije na objektu općine Vitez i postavljanje termo fasade.

Mjere energijske učinkovitosti podrazumijevaju mjere kojima se štedi energija, a time i emisija Co2 (stakleničkih plinova), a da se pri tome ne naruši komfor, nego poboljša.

Općina Vitez je 2016. godine, u skladu sa zakonskim propisima iz proračuna predviđjela sredstva za projekte energijske učinkovitosti. Te godine je realiziran projekt utopljanja izradom termo fasade debljina izolacije 8 cm, na zgradi Vatrogasnog doma, te stambenoj zgradi kolektivnog stanovanja „Karate klub“. Do sada su utopljene zgrade javne namjene izradom termo fasade: zgrada Općine Vitez, zgrada OŠ „Vitez“, zgrada JU Dječji vrtić, JU DOM ZDRAVLJA, zgrada DOM ZDRAVLJA u Starom Vitezu, OŠ „AHMIĆI“ i parcijalno zgrada JU Dom kulture Vitez. U stambenom sektoru zgrada kolektivnog stanovanja, utopljene su još 3 zgrade: zgrada „Lokal“ (Porezna uprava), zgrada „Zdravljak“, i dio duplog objekta zgrade 102 -N (ulaz 1).

Javni objekti koji bi trebali biti utopljeni u narednom periodu su: zgrada MUP-a, na kojoj je potrebno zamijeniti stolariju i izraditi izolaciju objekta, zgrada „Napredak“, zgrada JKP Vitkom Vitez, JU Sportska dvorana, zgrade OŠ „Dubravica“ i „Preočica“ te završiti utopljanje zgrade DOM kulture.

Prema tipologiji zgrada u BiH, koju je uradio UNDP i GIZ, na užem gradskom području imamo slijedeću situaciju, ovisno o periodu izgradnje objekta:

B godina izgradnje od 1946. do 1960. 22 objekta (od ovoga su 3 izolirana fasadom debljina izolacije 8 cm)

(Ovaj period obilježen je masivnim konstrukcijama od opeke i armiranog betona sa vanjskim zidovima bez toplinske izolacije

C period od 1961. do 1970. - 7 objekata

Ovaj period se grade zgrade bez toplinske izolacije vanjskih zidova, kao niti ostalih omotača zgrade, te su u njima veliki toplinski gubici.

D Period od od 1971. do 1980. - 7 objekata

Objekti građeni u ovom periodu imaju loše termoizolacijske karakteristike zbog primjene tankih slojeva izolacije, loše kvalitete prozora, s brojnim toplinskim mostovima na spojevima različitih materijala i elemenata konstrukcije

E Period od 1981. do 1991. -5 objekta

U ovom periodu počinje primjena kvalitetnije fasadne stolarije s dvostrukim termoizolacionim staklom, na fasadnim zidovima se primjenjuje termoizolacija debljine 5 cm, često se primjenjuju fasadni zidovi složenog sustava tkz. sendvič zidovi s oblogom od fasadne opeke, termoizolacijom koja je ugrađena u zid, sa slojem zraka za provjetravanje ili bez njega.

F Period od 1992. do 2014. - 2 objekta

Period obnove ratom oštećenih zgrada i većina zgrada ima izolaciju zida 5 cm, a tek pred kraj ovog perioda počinje se primjenjivati toplinska izolacija negdje i veće debljine od propisane.

2015. pa nadalje -1 objekt

U ovom periodu se primjenjuju mjere energijske učinkovitosti, tako da je uključena termoizolacija prilikom izgradnje objekta.

Većina stambenih objekata kolektivnog stanovanja ima krovove koji nisu izolirani.

U objektu općine Vitez, nalazi se kotlovnica sa kotlom na LUEL -lož ulje, koje prema Zakonu o energijskoj učinkovitosti treba zamijeniti, radi velike emisije Co2.

U prometu, mjere energijske učinkovitosti su realizirane izgradnjom kružnog toka kod zgrade Napredak, na ostalim frekventnim raskrižjima gdje su dugi periodi čekanja da se uključi u promet nisu izgrađeni kružni tokovi.

U javnoj rasvjeti do sada su poduzete mjere energijske učinkovitosti tako što se na novim linijama postavlja LED rasvjeta. Uz prometnicu kroz ulicu Stjepana Radića i dalje prema naselju Bila, još uvijek imamo rasvjetna tijela koja troše po 150 W cca 50 kom, koja bi se trebala zamijeniti.

Na području naše općine nemamo primjenu fotonaponskih panela za javnu rasvjetu niti ugradnju istih na objektima za javnu namjenu, radi uštede energije.

Podatke o privatnim stambenim objektima u kolikom procentu su izolirane nemamo, ali u zadnje vrijeme postoji tendencija izgradnje termo fasada i na obiteljskim kućama i sve veći broj građana je zainteresiran za iste.

UPRAVLJANJE OTPADOM

U cilju smanjenja negativnog utjecaja otpada na zdravlje ljudi i životnu sredinu općina Vitez je poslove upravljanja komunalnim otpadom povjerila JKP "Vitkom" Vitez.

Poslovi upravljanja komunalnim otpadom podrazumijevaju prikupljanje otpada od domaćinstava i svih pravnih lica , transport , odvajanje korisnih sirovina i odvoz preostalog otpada na RD „Moščanica“ Zenica.

Organiziranim odvozom komunalnog otpada je pokriveno 99% općine Vitez, a odvoz se vrši svakim danom osim nedjelje.

Radi povećanja količina selektiranog otpada, a samim tim i smanjenjem količina odvoza otpada na RD „Moščanica“ općina Vitez je izgradila 53 (pedest tri) eko-otoka na kojima građani odlažu papir, staklo, PET ambalažu, najlon, metal...

Po pokrivenosti organiziranim odvozom otpada i brojem eko otoka općina Vitez je jedna od najbolje organiziranih općina u BiH.

Lokaicje eko otoka na području općine Vitez

R. br.	Mjesna zajednica	Lokacija eko otoka	Broj kontenjera
1	Jardol	Iza starog „Economica“, Grbavica, Brizijak	3 (žuti, plavi i zeleni) 3 - II - 3 - II-
2	Preočica	Centar sela	3 - II-
3	Bukve	Kod osnovne škole	3 - II -
4	Gačice	Kod gradskog groblja kod društvenog doma u Gačicama	3 - II - 3 - II-
5	Lupac	Na ulazu u selo Lupac	3 - II-
6	Bila	Marosi-uz rijeku Bilu-u blizini mosta Grgino polje- put za bolnicu Grgino polje- uz stadion Mali Mošunj- kod križa Mali Mošunj- Plandovo	3 - II- 3 - II- 3 - II- 3 (trenutno izmješten) 3 - II -
7	Počulica	Kod džamije	3 - II -
8	Ahmići	Kod džamije	3 - II -
9	Rijeka	Vranjska-Centar sela	3 - II -
10	Dubravica	U blizini ulaza u OŠ"Dubravica"	3 - II -
11	Stari Vitez	Kod doma Zdravlja, „ Vonkov most ”	3 - II - 3 - II -
12	Večeriska	Kod mejtefa-Donja Večeriska Put prema Zaselju-G.Večeriska	3 - II - 3 - II-
13	Krčevine	Kod autokuće „Škoro“, Ljubić	3 - II - 3 - II-
14	Šantići-Sivrino selo	kod Kablarove kuće, kod škole u Šantićima	3 - II - 3 - II -
15	Zabilje-Sadovače	Zabilje kod društvenog doma	3 - II -
16	Kručica	Parking kod crkve svetog Mateja Fatina vodica	3 - II - 3 - II -
17	Vitez 1	U krugu „Vitkoma“ Josipa Kurevije kod kuće Ljubice Radoš kod gradske pijace, parking iza općine, Vukovarska ulica, Stari krovovi Kod zgrade „Vjetrenica“, kod caffe „VEX ”,	3 - II - 3+3 za miješani komunalni otpad 3 (žuti+zeleni+plavi) 3+2za miješani komunalni otpad 3+1 za miješani kom.otpada 3+3 za miješani

		kod „Citrona”, iza „Konzum-a”, DZ „Vitez” Kod Srednje škole „Vitez „ Kod Osnovne škole „Vitez ” parking kod starog "Horizonta" kod zgrade "Vučjaci"	kom.otpada 3+3 za miješani kom.otpada 3+3 za miješani kom.otpada 3+3 za miješani kom.otpada 3+2 za miješani kom.otpada 3+ 1 veliki otvoreni kontejner od 7m3 3+3 za miješani kom.otpada 3 2 (žuti i plavi kontejner) 3 - II- 3+2 za miješani kom.otpada 3+2 za miješani kom.otpada
--	--	---	---

18	Osnovne škole, dvorišta	OŠ„ Bila ” Kruščica, Lupac, Počulica, Donja Dubravica, Ahmići, Preočica, Šantići, Bukve,	Žuta + plava kanta od 240 litara su postavljene na male betonirane površine koje se nalaze kod svih osnovnih škola
----	-------------------------	--	---

Od 01.12.2020.godine JKP"Vitkom" Vitez izdvajanje ambalažnog otpada i pretovar komunalnog otpada vrši u zatvorenoj hali koja je u vlasništvu firme "Lucius" d.o.o.Vitez s kojom su općina Vitez i JKP" Vitkom" Vitez, kao operater, potpisali Ugovor o zakupu.

U cilju unaprijeđenja sortiranja ambalažnog otpada iz komunalnog otpada JKP"Vitkom" Vitez je s Društvom za zastupanje sa ambalažnim otpadom "Ekopak" d.o.o.Sarajevo potpisala Ugovor o poslovnoj suradnji.

Na području općine Vitez postoje dvije firme koje se bave zbrinjavanjem EE otpada, a to su firma "Lucius"d.o.o.Vitez s kojim JKP" Vitkom" Vitez ima Ugovor o preuzimanju elektronskog i električnog otpada i firma "KIM-TEC " d.o.o. Vitez.

Problem starih automobilskih guma je riješen Ugovorom između tvornice cementa "Kakanj" d.d. Kakanj i JKP" Vitkom" Vitez.

Općina Vitez je zajedno s općinama Travnik, Novi Travnik i Busovača potpisala Okvirni sporazum o realizaciji projekta "Samoodrživo zbrinjavanje otpada". Ovaj projekt je podržan od strane T&T business consulting GmbH& Co KG CEO Leipzig, Njemačka.

Svih potpisanih sporazumi/ugovori imaju za cilj bolju organizaciju upravljanja otpadom, smanjenja količina odvezenog otpada na RD "Mošćanica" Zenica, odnosno povećanje količina izdvojenog korisnog otpada u svrhu recikliranja i ponovne uporabe istog što povlači uštedu energije, vode i veće brige o okolišu.

Potrebno je napomenuti da se u komunalnom otpadu nalazi cca 25% biootpada koji bi se, kao vrijedna sirovina, trebao kompostirati na mjestu nastanka.

Kroz strategiju razvoja općine Vitez je potrebno planirati nabavku i podjelu vrtnih kompostera za vlasnike kuća koji zbog male površine okućnice nemaju mogućnost izgradnje kompostišta.

STANJE PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE

Prostor je najznačajniji razvojni potencijal, pa je zaštita i nacionalno korištenje, planiranje i uređenje prostora najvažnija strateška aktivnost.

Prostornim planom općine Vitez definirani su opći i posebni ciljevi razvitka općine u smislu prostornog uređenja, društveno-ekonomskog razvitka. Održivog razvitka, zaštite okoliša, društvene infrastrukture, prometne infrastrukture, vodoopskrbe, odvodnje otpadnih i oborinskih voda, zaštite kvaliteta voda, te razvitka elektroenergetske mreže.

Općina Vitez je na sjednici Općinskog vijeća 2015.godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Prostornog plana općine Vitez 2006-2020.godine, jer je ocijenjeno da kroz važeći Prostorni Plan tj. neke njegove segmente nije moguće optimalno korištenje postojećih potencijala prostora i provođenje istog, te je plan potrebno revidirati.

Planom će Općina, sukladno važećim propisima i svojoj obvezi, za prostor unutar obuhvata važećeg Prostornog plana, analizirati i revalorizirati postojeću osnovu prostornih i funkcionalnih rješenja, uvjeta i oblikovanja pojedinih prostornih cjelina, te izvršiti izmjene i dopune sukladno novonastalim potrebama u cilju boljeg razvitka cjelokupnog područja Općine Vitez.

U smjernicama koje su date za izmjenu i dopunu PP potrebno je:

- izvršiti usklađivanje Prostornog plana s novom zakonskom i podzakonskom regulativom,
- usklađivanje razvojnih ciljeva sa prostorno-planskom dokumentacijom višeg reda, sektorskim strategijama, elaboratima o zaštiti i sl;
- uređenje, razvitak i korištenje obnovljivih izvora energije u skladu sa Uredbom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Službe novine FBiH”; broj 36/10);
- Kategorizacija i usuglašavanje zaštićenih područja, kulturno-povjesnog naslijeđa sa Odlukama Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika BiH;
- Usuglašavanje koridora prometne mreže i komunalne infrastrukturne mreže;
- Usvajanje prijedloga i zahtjeva javnopravnih tijela određenih posebnim propisima, usvajanja sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima;
- Revidiranje izgrađenog, neizgrađenog, neuređenog dijela građevinskog područja unutar obuhvata Plana, te u skladu sa tim eventualno proširenje građevinskog područja;
- Redefiniranje Odluke za provođenje radi lakšeg provođenja Plana i u svrhu otklanjanja nejasnih formulacija, preciznije definiranje Odluke za provođenje kojom se propisuju uvjeti smještaja građevina i uvjeti korištenja sukladno zahtjevima građana;
- Uvođenje zoning planova sa fleksibilnim regulatornim elementima;
- Sudjelovanje javnosti u izradi Plana uključivanjem javnosti u proces pripreme i izrade plana.

U izradi i donošenju Plana koristiti će se uvjeti, smjernice, podatci i raspoloživa dokumentacija koju iz područja svog djelokruga osiguravaju tijela i osobe određeni posebnim propisima, kao i ostala dokumentacija koja bude pribavljena u tijeku izrade i donošenja Plana.

Međutim, u međuvremenu Skupština KSB/SBK je donijela Odluku o pristupanju izradi izmjena i dopuna Prostornog plana KSB/SBK za period 2005.-2025.godina, čime je i započet postupak izmjene i dopune navedenog planskog dokumenta.

U Prostornom planu KSB/SBK je istaknuto da Općine koje imaju idređene prirodne potencijale, mineralne resurse, vodno bogatstvo, šumska područja pogodna za iskorištavanje, trebaju svoju razvojnu i gospodarsku politiku usmjeravati ka obnovi i izgradnji kapaciteta i infrastrukturne eksploatacije, ali uvijek imajući na umu da su prirodni resursi vrlo osjetljiva komponenta u cjelovitosti biocenoze i da se njihovo korištenje mora uskladiti s ekološkim zahtjevima koje zakonska i druga regulativa postavlja pred korisnika prostora.

U Prostornom planu KSB/SBK općina Vitez zauzima značajno mjesto obzirom na zavidan geoprometni položaj. Općina Vitez je u njemu definirana kao centar drugog nivoa razvitka s funkcijama općinskog i kantonalnog značaja. Strategijski – općina Vitez je centar biznisa.

Trenutno je usvojen Nacrt Prostornog plana KSB/SBK 2005.-2025., a općina Vitez je sukladno zakonskim propisima u fazi čekanja sa svojim Prostornim planom dok se ne usvoji Prostorni plan višeg reda. Prostorno-planska dokumentacija treba biti usuglašena s planovima i strategijama višeg reda, kako bi se ostvario kontinuitet i integralni pristup planiranju na cijelom prostoru BiH i regije.

Posebni ciljevi prostornog razvitka proizilaze iz analize postojećeg stanja i uvjeta na koje se nailazi na promatranom području, konzultacije razvojnih strategija i opredjeljenja koja daju dokumenti višeg reda, te, nezaobilazno, iz kontakta s korisnicima prostora, koji imaju najbolji uvid u problematiku s kojom se svakodnevno susreću, kao i potrebe u planskom periodu, a čija će realizacija dovesti do podizanja kvaliteta života i očuvanja životne sredine.

Općina Vitez je izradila i usvojila Odlukom OV-a i Prostorni plan zaštićenog krajolika Planine Kruščica, ne temelju kojeg je već urađen plan nižeg reda – Urbanistički projekt podrčja „Plavac“.

U cilju što racionalnijeg korištenja prostora, planiranja uravnoteženog sustava naselja, kontroliranja neplanske gradnje, izgradnje sadržaja društvene infrastrukture, općina Vitez je usvojila prostorno planske dokumente nižeg reda (regulacione planove i planove parcelacije) sukladno planu namjene površina Prostornim planom općine Vitez.

Također, općina Vitez ima Regulacionih planova od prije više od 50 godina koji više nisu provodivi naterenu, pa sukladno zakonskim propisima, a i činjenici da su neupotrebljivi isti se trebaju staviti van snage. Ovdje se radi uglavnom o planovima koji pokrivaju gradsko i prigradsko područje gdje više nije ni moguća neka veća gradnja, tako da će biti potrebno u budućem periodu za ova područja, nakon stavljanja planova van snage, donijeti nove prostorno-planske dokumente.

Isto tako, nadležna služba općine Vitez za urbanizam redovito prati urbanistička kretanja i vrši prilagodbu (izmjenama i dopunama) usvojenih planova nižeg reda.

4.1.4. PREGLED STANJA U LOKALNOJ UPRAVI

STANJE ADMINISTRATIVNIH USLUGA LOKALNE SAMOUPRAVE UKLJUČUJUĆI LJUDSKE RESURSE

Općina kao teritorijalna i administrativna jedinica sa svojim nadležnostima, zadacima i odgovornostima predstavlja u najvećoj mjeri ključni subjekt u kojem građani ostvaruju svoja demokratska i ljudska prava i slobode. Europska povelja o lokalnoj samoupravi definirala je načine u kojima se lokalna samouprava ostvaruje, a ovi principi ugrađeni su i u zakonsku regulativu kroz principe o lokalnoj samoupravi u Federaciji BiH.

Ovim principima građani najneposrednije ostvaruju svoja prava u svojim mjesnim zajednicama pa se na osnovu navedenog može utvrditi da bez lokalne samouprave ne bi bilo ni demokracije u općini.

Zastupničku vlast po rezultatima izbora 2020. na općini čini Općinsko vijeće sa 25 vijećnika od toga:

KOALICIJA HDZ BIH, HSS STJEPANA RADIĆA, HKDU BIH	11
SDA	10
HDZ 1990	2
SDP BIH	2

Kada je u pitanju rodna struktura vijećnika, od 25 vijećnika je 10 žena (40%) i 15 muškaraca (60%).

Izvršnu vlast čini općinski načelnik čiji je mandat 4 godine, a građani ga biraju na neposrednim izborima sukladno zakonu i statutu općine Vitez.

Općinski načelnik i općinske upravne službe kao izvršna vlast poslove iz svoje nadležnosti obavljaju sukladno važećim propisima.

Poslovi lokalne samouprave i upravni poslovi iz samoupravnog djelokruga obavljaju se unutar jedinstvenog organa uprave, odnosno u sedam općinskih službi za upravu:

1. Služba za poduzetništvo i lokalni razvitak,
2. Služba za financije,
3. Služba za imovinsko-pravne poslove, katastar i urbanizam,
4. Služba za opću upravu,
5. Služba za društvene djelatnosti,
6. Služba za civilnu zaštitu,
7. Stručna i zajednička služba Općinskog vijeća i Općinskog načelnika.

Od ukupno 7 rukovodećih službenika koji vode i prate rad službi, 3 su žene (42,9%), a 4 muškarca (57,1%).

Obrazovna struktura uposlenih u lokalnoj upravi 2022. godine

Stručna sprema	Žena	Muškaraca	UKUPNO
VSS	17	16	33
VŠ	1	1	2
SSS	19	12	31
OŠ	3	0	3

Ukupan broj stalno uposlenih u 2022. godini u organu uprave je 69.

Kada je riječ o radnoj strukturi uposlenika, od ukupno 69 uposlenih 40 je žena (58%), a 29 muškaraca (42%).

Tabela 2. Matrica organizacije općinske vlasti

OPĆINSKO VIJEĆE	OPĆINSKI NAČELNIK	
Stručna i zajednička služba OV i ON		
	Služba za poduzetništvo i lokalni razvoj	Služba za finansije
	Služba za opću upravu	Služba za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam
	Služba za društvene djelatnosti	Služba za civilnu zaštitu

Izvor: web stranica Općine, www.opcinavitez.ba pristup 17. 01. 2022.

Ukoliko se broj stanovnika na jednog zaposlenika u općinskoj administraciji posmatra kao indikator efikasnosti općinske administracije, možemo uočiti da na jednog zaposlenika Općine Vitez dolaze 369 građana.

Navedeni indikatori ukazuju na potrebu za povećanjem efikasnosti rada općinske administracije. Unapređenje efikasnosti je moguće ostvariti povećanjem broja zaposlenika ili uvođenjem novih informaciono-komunikacijskih tehnologija koji će osigurati blagovremeno pružanje usluga lokalnom stanovništvu.

Nakon posljednjih lokalnih izbora identificirana je potreba šireg koncepta reinžinjeriniga poslovnih procesa i reforme upravljanja na lokalnom nivou, koji uključuje punu participaciju, a ne samo poboljšanja administrativnih funkcija. Drugim riječima, identificirana je potreba reorganizacije javne lokalne uprave u cilju povećanja efikasnosti, transparentnosti, participacije, pristupa informacijama, a sve uz strateško korištenja informaciono-komunikacionih tehnologija.

E-uprava bi osigurala bolju interakciju lokalne vlasti i građana, horizontalnu i vertikalnu međuvladinu komunikaciju i bolju komunikaciju lokalne vlasti sa poslovnim sektorom.

INFORMATIČKE TEHNOLOGIJE

Informatičke tehnologije (IT) značajno utječu na rad u upravi. Informatičke tehnologije (IT) postaju sve važnije sredstvo u transformaciji uprave – ne samo u pogledu načina na koji uprava obavlja svoje poslove – nego i što radi i kako se odnosi prema građanima i društvu. Upotrebom IT-a u javnome sektoru se promiče pružanje informacija i usluga, potiče se sudjelovanje građana u procesu donošenja odluka, te uprava postaje odgovornija, transparentnija i učinkovitija. Stoga bi IT bio ključni element i instrument u povećanju učinkovitosti i poboljšanju kvaliteta pruženih usluga uprave. Ipak, da bi se postigao uspjeh, sama upotreba tehnologije neće biti dostatna. Pravi će učinak biti ostvaren jedino ako uvođenje savremene tehnologije bude praćeno preustrojem poslovnih procesa i kontinuiranim promicanjem vještina. Fokus će biti na upotrebi IT-a radi poboljšanja upravnih struktura i procesa.

Značajno je napomenuti da je proces praćenja predmeta potpuno digitaliziran, te je arhivska građa od 2010. godine također u digitalnom formatu. Matične knjige su digitalizirane, te je implementiran projekt Centralni matični registar putem kojeg je moguće izdati izvode iz matičnih knjiga u Općini Vitez bez obzira na mjesto rođenja stranke.

Komponenta općinskih intervencija općinama obezbjeđuje mehanizme i sredstva potrebna za pružanje kvalitetnijih usluga građanima i jačanje lokalnih zajednica.

Učenje i profesionalno usavršavanje u službi predstavljaju temelj za kontinuirani razvoj kompetencija svih zaposlenih u javnoj upravi.

Postojeća procjena potreba za usavršavanjem temelji se na iskazivanju interesa zaposlenika za pohađanjem Programa stručnog osposobljavanja Agencije za državnu službu FBiH koji je opet sačinjen na bazi prijedloga općina. Za obuku državnih službenika i namještenika zadužena je Agencija za državnu službu FBiH, dok obuku općinskih vijećnika u najvećoj mjeri provodi Savez općina i gradova FBiH.

ETIKA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE

Među osnovnim pretpostavkama uspješne jedinice lokalne samouprave i obavljanja javne službe su integritet, objektivnost i učinkovitost njezinih zaposlenika. Većina etičkih kodeksa ili kodeksa ponašanja u javnom sektoru promoviše te standarde kroz osnovne principe kao što su nekorištenje javne službe u privatne svrhe, nepristranost u obavljanju javnih poslova te obavljanje poslova na način koji će osigurati povjerenje javnosti.

Također, neophodno je kontinuirano podizati svijest korisnika i zaposlenika o potrebi za otvorenim, pristupačnom i transparentnom javnom upravom te o potrebi prevencije sukoba interesa i potencijalnih koruptivnih radnji u obavljanju javne službe.

Potrebno je razvijati interne procedure za upravljanje sukobom interesa i povezanim etičkim pitanjima te koruptivnim rizicima uz potporu etičkih tijela kao i raditi na kontinuiranoj izobrazbi zaposlenika.

Etično ponašanje zaposlenih u jedinici lokalne samouprave uređeno je Zakonom o državnim službenicima i Etičkim kodeksom državnih službenika.

CIVILNA ZAŠTITA

III.1.5. CIVILNA ZAŠTITA

III.1.5.1. Analiza stanja i spremnosti snaga zaštite i spašavanja

Organizacija i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ostvaruje se putem Civilne zaštite koja predstavlja organizovan oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a vrši se na način i postupak utvrđen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ broj: 39/03, 22/06 i 43/10), podzakonskim propisima, propisima Kantona koji uređuju oblast zaštite i spašavanja i propisima Općine.

Prirodne i druge nesreće, bez obzira na razvijenost sistema zaštite i spašavanja i stalno praćenje i analiziranje mogućnosti njihovog izbijanja i djelovanja, veoma često iznenade nosioce planiranja zaštite i spašavanja, radi čega je neophodna stalna dogradnja sistema za zaštitu i spašavanje te njegovo integrisanje u jedinstven sistem zaštite i spašavanja Kantona, Federacije BiH i države BiH.

Pripravnost/spremnost će se postići formiranjem, opremanjem, obučavanjem i uvježbavanjem štabova, službi i povjerenika civilne zaštite, njihovim pravilnim teritorijalnim rasporedom, realnim planiranjem i dosljednim provođenjem planiranih mjera.

U cilju postizanja efikasne pripravnosti i spremnosti za djelovanje u uslovima prirodnih i drugih nesreća, u dugoročno razvojnom pogledu, posebnu pažnju je potrebno posvetiti sljedećim elementima priprema:

- Popunjavanju štabova, službi i imenovanjima povjerenika Civilne zaštite, angažovanjem odgovarajućeg kadra (kvalifikaciona, polna, starosna, zdravstvena struktura), njihovim obučavanjem i usavršavanjem za oblast zaštite i spašavanja;
- Uspostavljanju i stalnom ažuriranju baze podataka značajne za zaštitu i spašavanje i njenom blagovremenom prezentovanju zainteresovanim nosiocima planiranja mjera zaštite i spašavanja, ugroženim područjima i ljudima;
- Razvijanju sistema blagovremenog upozorenja i prijenosa instrukcija i uputstava, posebno kada se radi o prenošenju tehničkih informacija o pojedinim opasnostima i uputstava kako se preventivno zaštititi;
- Iz nji specijalizovanih komunikacijskih i drugih sistema za podršku upravljanju procesom govora, podataka, dokumenata i sl.;
- Osiguranju namjenskih zaliha neophodnih za efikasan brzi odgovor, posebno u fazi smanjenja rizika od nastanka i djelovanja prirodnih i drugih nesreća;

Vježbama simulacije radi provjere efikasnosti rješenja predviđenih planovima

III.1.5.2. Obučenost snaga zaštite i spašavanja

U akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u općini Vitez mogu biti angažirane slijedeće snage Civilne zaštite:

- Općinski stožer Civilne zaštite;
- Služba za civilnu zaštitu i vatrogasne postrojbe;
- Policijska uprava Vitez;
- J.P. "Veterinarska stanica" Vitez;
- P.J. "Šumarija" Vitez;
- J.P. "Vitkom" d.o.o. Vitez;
- J.U. "Dom zdravlja Vitez";
- Povjerenici cz, regionalni štabovi i službe zaštite i spašavanja koje su oformljene na općini vitez

Preventivnu i operativnu zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća neophodno je provoditi u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima koji uređuju oblast zaštite i spašavanja i drugim propisima i standardima iz te oblasti.

Uspješno provođenje tih mjera postići će se na slijedeći način:

- Obezbjedenjem da svi građani, samostalno ili u sklopu organizovanih struktura Civilne zaštite, provode mjere lične i uzajamne zaštite;
- Da kantonalni organi uprave, općinske službe, preduzeća i ustanove u sklopu redovnih poslova i zadataka procjenjuju mogućnosti nastanka određenih opasnosti i da u skladu sa tim planiraju provođenje mjera preventivne i

- operativne zaštite, samostalno ili u suradnji sa drugim službama, preduzećima i ustanovama (u godišnjim planovima rada, projektima, akcijskim planovima i sl.);
- Donošenjem i realizacijom planova zaštite i spašavanja općine Vitez od prirodnih i drugih nesreća za procjenjene vrste opasnosti (požar, poplava i dr.), realizacijom projekata, posebnih planova, akcija i inicijativa;
 - Realizacijom planova kantona, općina;
 - Blagovremenim ažuriranjem Procjene ugroženosti i planiranjem mjera zaštite i spašavanja u skladu sa opasnostima procenjenim ažuriranjem;
 - Popunjavanjem ličnih i materijalnih formacija Civilne zaštite;
 - Popunjavanjem ličnih i materijalnih formacija Civilne zaštite;
 - Donošenjem i realizacijom planova obučavanja i osposobljavanja struktura Civilne zaštite.

Osnovna snaga struktura Civilne zaštite jeste da su organizovane i strukturalno popunjene službe zaštite i spašavanja, gdje su organizovane specijalizovane jedinice za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda obučena da učestvuje u većini prirodnih nepogoda i drugih nesreća.

III.1.5.3. Potrebe za opremanjem i osposobljavanjem snaga zaštite i spašavanja na nivou općine

Procjena potrebnih MTS-a i opreme za provođenje mjera zaštite i spašavanja zavisi, prije svega od stepena ispoljenosti prirodne i druge nesreće koja pogodi općinsko područje, što znači da se takvi pokazatelji mogu dobiti samo na osnovu detaljne i sveobuhvatne analize neophodnih mjera zaštite i spašavanja koje treba preduzeti za svaku prirodnu i drugu nesreću i to imajući u vidu intenzitet i vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće. Sve strukture Civilne zaštite na nivou općine Vitez su djelimično opremljene najosnovnijim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom za potrebe zaštite i spašavanja a pripadnici tih struktura su solidno obučeni i osposobljeni za akcije zaštite i spašavanja.

U najkraćem vremenskom periodu potrebno je strukture Civilne zaštite nastaviti opremiti MTS-om i opremom, u skladu sa važećim materijalnim formacijama, a obučavanje pripadnika svih struktura Civilne zaštite treba da bude kontinuiran proces.

III.1.5.4. Vrste prirodnih i drugih nesreća i područje njihovog djelovanja

Prirodnim nesrećama podrazumjevaju se događaji koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati, kao što su: poplave, potresi, visoki snijeg i sniježni nanosi, odronjavanje i klizanje zemljišta, suša, prolom oblaka, olujni vjetar, led te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti.

Tehničko-tehnološke nesreće podrazumjevaju sve nesreće kojima je uzrok ljudski faktor, jer nastaju kao posljedica nepravilnog rada ili izmakle kontrole pri radu. Kod ovih nesreća ljudski faktor može uticati na to da se spriječi njihov nastanak ili ublaži njihovo djelovanje. Sprječavanje nastanka takvih nesreća postiže se time što se u obavljanju poslova koji se odnose na proizvodnju, preradu, upotrebu i skladištenje opasnih materija. U ovu grupu nesreća spadaju između ostalih: požari, ekspanzija i eksplozija opasnih materija i sl.

Ostale nesreće podrazumjevaju velike nesreće u cestovnom, željezničkom i zračnom saobraćaju, nesreće na terenima koji su kontaminirani minsko-eksplozivnim i neeksplozivnim ubojnim sredstvima.

Navedene prirodne i druge nesreće mogu zahvatiti, sa manjim ili većim intenzitetom područja svih mjesnih zajednica općine Vitez

III.1.5.5. Moguće posljedice po ljude i materijalna dobra

Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća po ljude i materijalna dobra mogu biti, zavisno od vrste, intenziteta i vremena trajanja prirodne i druge nesreće, od minimalnih posljedica do posljedica koje ugrožavaju zdravlje i živote ljudi i pričinjavaju velika oštećenja ili potpuno uništavaju materijalna, kulturna i druga dobra.

Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća mogu se negativno odraziti i na stanje prirodne okoline, odnosno može doći do znatnog pogoršanja ekološkog stanja prirodne okoline.

Neke prirodne nesreće, kao što su: zemljotresi, poplave, jak olujni vjetar, klizišta, veliki požari, velike tehnološke nesreće, velike saobraćajne nesreće, epidemije i epizootije zaraznih bolesti, mogu izazvati katastrofalne posljedice sa velikim brojem povrijeđenih i poginulih lica, te sa materijalnim štetama ogromnih razmjera.

III.1.5.6. Snage Civilne zaštite potrebne za realizaciju predviđenih mjera zaštite i spašavanja

Realizaciju predviđenih mjera zaštite i spašavanja obavljaju sve strukture Civilne zaštite: Služba za Civilnu zaštitu, Općinski štab Civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja koje su formirane u pravnim licima i udruženjima građana čija djelatnost je od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara (, povjerenici Civilne zaštite u mjesnim zajednicama i pravnim licima i regionalni štabovi, Općinske službe organa uprave Vitez, Kantonalna uprava Civilne zaštite, privredna društva i drugi pravni subjekti s područja Općine, eksterne snage.

Službe zaštite i spašavanja na teritoriji općine Vitez, organizovane su u slijedećim pravnim licima:

- 1) Služba za medicinsku pomoć formirana je u J.U. "Dom zdravlja" Vitez sa sjedištem u objektu Doma zdravlja Vitez.
- 2) Veterinarska služba formirana je u "Veterinarska stanica" Vitez sa sjedištem u objektu Veterinarske stanice.
- 3) Služba za komunalne poslove i asanaciju terena, kao i Jedinica opće namjene (JON) formirana je u J.K.P."Vitkom" Vitez sa sjedištem u J.K.P.»Vitkom» Vitez.

4) Služba za građevinsku operativu formirana je od "IGM-IUT Haskić" d.o.o. Vitez, "Horizont" d.o.o. Donja Večeriska, "WANNE" d.o.o. Vitez, sa sjedištem u poduzeću "Horizont" u Donjoj Večeriskoj.

5) Služba za zaštitu od požara i poplava formirana je od Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Stari Vitez" i Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Vitez" sa sjedištem u Dobrovoljnom vatrogasnom društvu "Stari Vitez".

III.1.5.7. Vrsta i količina MTS-a koja su potrebna za sprovođenje predloženih mjera zaštite i spašavanja

Vrsta i količina MTS-a, struktura Civilne zaštite, koja su potrebna za sprovođenje predloženih mjera zaštite i spašavanja određeni su i utvrđeni u materijalnim formacijama za sve strukture Civilne zaštite.

Za predložene mjere zaštite i spašavanja, također, zavisno od intenziteta prirodne i druge nesreće i zavisno od veličine područja koje je zahvaćeno prirodnom i drugom nesrećom, osim MTS-a civilne zaštite koriste se ili angažuju se i odgovarajuća MTS-a

privrednih društava, javnih preduzeća i javnih ustanova, kantonalnih organa uprave i građana.

III.1.5.8. Potrebna finansijska sredstva i mogući izvori finansiranja

Sva preduzeća i druge organizacije i ustanove dužne su da planiraju finansijska sredstva za zaštitu i spašavanje prije svega svoje imovine.

Takođe su dužne da se na zahtjev Općinskog štaba CZ odazovu i stave na raspolaganje svoje ljudske i materijalne potencijale u svrhu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Što se tiče Civilne zaštite, Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i dr. nesreća ("Sl. novine F BiH" br. 39/03; 22/06 i 43/10) u čl. 179. navedeno je da se Civilna zaštita finansira iz: budžeta Federacije, kantona i općina, sredstava pravnih lica, osiguranja, dobrovoljnih priloga, međunarodne pomoći, i drugih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonom.

Prioriteti u finansiranju od navedenih sredstava bit će usmjereni na: pripremanje, opremanje i obuku općinskog štaba Civilne zaštite, pripremanje, opremanje i obuku službi zaštite i spašavanja, opremanje pravnih lica u dijelu kada postavljeni zadaci tim licima nadilaze njihove materijalne mogućnosti, nabavka i održavanje sistema za uzbunjivanje stanovništva, prilagođavanje i održavanje zaštitnih objekata za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, saniranje dijela šteta nastalim prirodnim i drugim nesrećama kao i troškove koji nastanu tokom učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja i to u skladu sa propisom koji reguliše ovu oblast.

III.1.5.9. Rokovi za obezbjeđenje nabavke planiranih sredstava i opreme

Općina Vitez odnosno Općinski štab Civilne zaštite svake godine u skladu sa Planom korištenja posebnih sredstava za zaštitu i spašavanje odnosno finansijskim mogućnostima planira određena finansijska sredstva za ove namjene.

Imajući u vidu sadašnju finansijsku situaciju, rokovi za nabavku navedenih MTS-a i opreme za potrebe opremanja svih struktura Civilne zaštite, kao i za edukaciju pripadnika tih struktura, trebaju biti postavljeni u realne vremenske okvire, kada se radi o nabavci optimalnih količina MTS-a i opreme.

Međutim, treba voditi računa da se najneophodnija MTS-a i oprema trebaju nabaviti u što kraćem mogućem roku i obezbijediti sredstva za edukaciju i obuku pripadnika struktura Civilne zaštite i građana za preduzimanje mjera zaštite i spašavanja.

Programom razvoja zaštite i spašavanja preciznije će se utvrditi vrste, količine i rokovi za nabavku određenih sredstava i opreme za potrebe zaštite i spašavanja.

III.1.5.10. Planiranje angažovanja nevladinih organizacija i udruženja građana čija je djelatnost u funkciji zaštite i spašavanja, na pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju

U dosadašnjem periodu bila je zadovoljavajuća saradnja struktura Civilne zaštite sa nevladinim organizacijama i udruženjima građana na poslovima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, što u narednom periodu treba, poboljšati i uspostaviti još bolju saradnju sa navedenim organizacijama, na poslovima zaštite i spašavanja.

U narednom periodu potrebno je otkloniti uočene slabosti kod forme „zbrinjavanja“ ugroženih ljudi i to u smislu:

- ♦ Organizovanja i osnaživanja koordinacije između raznih humanitarnih organizacija u prikupljanju i raspodjeli pomoći postradalom stanovništvu;

- ♦ Ostvarivanje konkretnije saradnje sa humanitarnim i drugim organizacijama u smislu utvrđivanja prioriteta za dodjelu pomoći, a u skladu sa ažurnim spiskovima o potrebama pomoći.

III.1.5.11. Mjere zaštite i spašavanja koje će se preduzimati s ciljem sprječavanja nastanka prirodne nepogode ili druge nesreće

Preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se poduzimati su:

- Primjena propisa o građenju (urbanističko-prostorna i tehnička dokumentacija);
- Kontrola poštivanja propisanih građevinsko-tehničkih normi kod izgradnje građevinskih (stambenih, poslovnih, infrastrukturnih) i drugih objekata;
- Sprječavanje bespravne gradnje stambenih, poslovnih i drugih objekata i zakonsko sankcionisanje svih onih koji svojim nepropisnim i nestručnim radnjama prouzrokuju nastanak klizišta i odrona zbog čega su nastale posljedice na materijalnim dobrima u javnom ili privatnom vlasništvu;
- Sanacija najprioritetnijih klizišta i odrona zemljišta, koja ugrožavaju i oštećuju infrastrukturne, stambene, i druge objekte po prethodno izrađenoj projektnoj dokumentaciji;
- Izrada i vođenje katastra klizišta na području općine Vitez;
- Izrada, štampanje i distribucija upustava građanima o ponašanjima za slučaj zemljotresa;
- Prikupljanje podataka o pojavama klizišta i odrona i kontinuirano vođenje i ažuriranje registra klizišta i odrona na području Općine;
- Pojačan inspekcijski nadzor nad gradnjom objekata;
- Procijeniti mogući broj, u najtežoj situaciji (pretpostavka 7°MCS i više) poginulih, nestalih, teže i lakše povrijeđenih građana;
- Procijeniti mogući broj plitko, srednje i duboko zatrpanih u ruševinama od zemljotresa;
- Osposobljavanje struktura civilne zaštite na spašavanju od prirodnih i drugih nesreća;
- Pravovremeno organizovanje/ugovaranje rada zimske službe u gradu, lokalnim i nekategorisanim putevima na području Općine;
- Provođenje zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja sa svrhom podizanja duševne i tjelesne sposobnosti građana;
- Izrada karti plavnih područja, najkritičnijih mjesta na vodotocima, klizišta i erozivnih područja;
- Uređenje korita rijeke Bosne, vodotoka II kategorije i većih potoka;
- Čišćenje snijega i leda sa javnih saobraćajnih površina lokalnog značaja i lokalne nadležnosti;
- Utvrđivanje kritičnih mjesta i izrada pregleda istih, sa najvažnijim podacima o plavnom pojasu;
- Pošumljavanje goleti radi smanjenja bujica i erozije tla;
- Deponovanje dovoljnih količina posipnog materijala na proširenjima uz kolovoze na usponima cesta;
- Nabavka, preuzimanje i deponovanje abrazivnog materijala za sprječavanje klizavosti;
- Zabrana stambene izgradnje u plavnom pojasu;
- Otkrivanje i otklanjanje uzroka oboljenja, odnosno sprječavanje i suzbijanje bolesti te njihovih posljedica;
- Praćenje meteorološke situacije i prikupljanje podataka od značaja za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća;

- Preduzimanje različitih mjera na zaštiti voda za piće od različitih oblika zagađenja na čitavoj teritoriji Općine;
- Procjenjivanje i utvrđivanje razmjera opasnosti po ljude i materijalna dobra, od posljedica visokog snijega i sniježnih nanosa;
- Preduzimanje i utvrđivanje razmjera opasnosti po ljude i materijalna dobra, od posljedica visokog snijega i sniježnih nanosa;
- Preduzimanje mjera zaštite od ekoloških činilaca štetnih po zdravlje, uključivši sve mjere za očuvanje, unapređenje i poboljšanje zdravstvenih uslova životne sredine i radne okoline i higijenskih uslova za život i rad čovjeka;
- Prikupljanje podataka o opasnosti od epidemija;
- Uspostaviti saradnju sa udruženjima građana čija je neposredna djelatnost vezana za aktivnosti na vodi i pod vodom, te iste aktivno uključiti u provođenje preventivnih mjera zaštite od poplava;
- Pri izradi i usvajanju prostornih, regulacionih i drugih planova građenja na području općine Vitez, neophodno je obezbijediti da se u iste ugrade zahtjevi zaštite i spašavanja od prirodnih nepogoda, pri čemu se poseban akcent stavlja na „Procjenu ugroženosti područja općine Vitez“, kao i na iskustva Općinske službe civilne zaštite na aktivnostima zaštite i spašavanja;
- Evidentiranje objekata podložnih rušenju zbog loše gradnje, odnosno objekata koji svojim rušenjem mogu ugroziti druge objekte zbog blizine gradnje;
- Osposobljavanje i opremanje struktura civilne zaštite na spašavanju na vodi i pod vodom;
- Priprema i osposobljavanje građanstva u okviru porodica, stambenih i poslovnih objekata, mjesnih zajednica na provođenju mjera zaštite i spašavanja od poplava;
- Organizovati i vršiti kontinuirano vježbe struktura civilne zaštite, te iskustva iz tih vježbi ugraditi u planove zaštite i spašavanja;
- U pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa uprave, jasno odrediti Općinsku službu koja vodi poslove pokretanja projektovanja i sanacije klizišta i odrona zemljišta, kao i Službu koja vodi registar klizišta;
- Izgradnja novih i sanacija postojećih kanala i vodopropusta za regulaciju i odvodnju površinskih (atmosferskih, otpadnih i drugih voda);
- Izgradnju novih i održavanje izgrađenih drenaža terena;
- Zasađivanje različitim biljnim kulturama zemljišta podložnom klizanju;
- Čišćenje kanala i vodopropusta u naseljenim mjestima;
- Provođenje mjera imunizacije građana od mogućih zaraznih bolesti;
- Izmjena ratarskih u korist voćarskih kultura u plavnom pojasu;
- Deponovanje vreća napunjenih pijeskom na kritičnim mjestima;
- Izgradnja nasipa za odbranu od poplava;
- Provođenje mjera posebnog nadzora nad stanovnicima starijim od 65 godina;
- Snabdijevanje lijekovima i drugim sredstvima za liječenje;
- Popravka ranije izgrađenih nasipa koji su oštećeni iz raznoraznih razloga;
- Praćenje prognoze kretanja vodostaja;
- Prikupljanje podataka o opasnosti od poplave;
- Provođenje kontinuirane kontrole objekata vodosnabdijevanja, u gradu, naseljenim mjestima, privrednim društvima, javnim ustanovama i sl.;
- Provođenje redovnih ljekarskih pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti građana;
- Provođenje mjera zdravstvene zaštite djece predškolskog uzrasta, brigu o njihovom zdravstvenom stanju i unapređenje zdravlja i učešće u podizanju psihofizičke sposobnosti;

- Kadrovsko jačanje i materijalno – tehničko opremanje higijensko – epidemiološke službe (HES) Doma zdravlja Vitez;
- Organizovanje, popuna, obuka i tehničko osposobljavanje Operativnog centra civilne zaštite;
- Osposobljavanje i tehničko opremanje povjerenika i jedinice civilne zaštite za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja od prirodnih nepogoda;
- Organizovanje i provođenje kontinuirane dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD);
- Priprema i osposobljavanje građanstva u okviru porodica, stambenih i poslovnih objekata, mjestnih zajednica na provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- Organizovanje, uvezivanje, tehničko obezbjeđenje i stavljanje u funkciju sistema veza potrebnih za upravljanje, osmatranje i uzbunjivanje;
- Aktiviranje odgovarajućih struktura civilne zaštite (stožera CZ, službi zaštite i spašavanja, jedinice CZ opće namjene i povjerenika) i sredstava zaštite i spašavanja;
- Planiranje djelovanja dovoljnog broja zdravstvenih ekipa u vanrednim situacijama;
- Davanje prijedloga za proglašenje stanja prirodne nepogode od prirodnih i drugih nepogoda.

4.1.5. PREGLED STANJA U OBRAZOVANJU, KULTURI I SPORTU

OBRAZOVANJE

I -PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Kada je u pitanju predškolsko obrazovanje na području općine Vitez djeluju i rade:

- Javna ustanova Dječji vrtić Vitez,
- Privatni dječji vrtić "Snoopy",
- Privatni dječji vrtić „Sunce“ i
- Privatna predškolska ustanova „Rejjan“.

Kapacitet javne ustanove Dječji vrtić Vitez zadovoljava pedagoške standarde i važeće norme koje omogućavaju prijem 200 djece uzrasta od 2-7 godina starosti. Površina vrtića je 900 metara, a dvorište oko 1500 m kvadratnih. Predškolska ustanova Dječji vrtić-Vitez djeluje sa radom od 1969. godine. Godine 1980. izgrađen je novi objekat koji je suvremen i pedagoški namijenjen djeci u dobi od 2–7 godina. Vrtić je za vrijeme rata pretrpio velika oštećenja i nakon adaptacije počinje sa radom 1996. godine.

U Javnoj ustanovi Dječji vrtić "Vitez" trenutno boravi 150 djece u 6 odgojnih skupina. Pored JU Dječji vrtić Vitez djeluju i rade Privatni dječji vrtić "Snoopy", Privatni dječji vrtić „Sunce“ i Privatna predškolska ustanova „Rejjan“.

U narednom periodu kada je u pitanju Javna ustanova Dječji vrtić Vitez kojem je općina osnivač, treba posvetiti pažnju na rješavanje slijedećih prioriteta:

- rekonstrukcija grijanja i izgradnja kotlovnice,
- sanacija dijela krova,

- proširiti prostor vrtića-nadogradnja prostora kako bi se kapacitet djece mogao povećati,
- povezivanje vrtića i škole pločnikom radi bezbjednosti djece i
- poboljšati uvjete za vanjske programe djece (sa mobilijarom i spravama za vježbanje, kao i osiguranje ravnih terena za motoričke vježbe djece).

II-OSNOVNO OBRAZOVANJE

Nosilac razvoja osnovnog obrazovanja općine Vitez je Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna.

U Općini Vitez postoji pet Osnovnih škola, a to su:

1. Osnovna škola „Vitez“ u Vitezu /hrvatski plan i program
Područna škola Osnovne škole „Vitez“ nalazi se u naselju Gornja Večeriska
2. Osnovna škola „Vitez“ u Vitezu /bosanski plan i program
Područna škola Osnovne škole „Vitez“ nalazi se u naselju Kruščica
3. Osnovna škola „Bila“ u Biloj /hrvatski plan i program)
4. Osnovna škola „Dubravica“ u Dubravici /hrvatski plan i program
Područna škola Osnovne škole „Dubravica“ nalazi se u naselju Šantići
5. Osnovna škola „Dubravica“ u Preočici /bosanski plan i program
Područne škole Osnovne škole „Dubravica“ nalaze se u naseljima Počulica, Bukve, Ahmići i Lupac

Po evidenciji podataka dostavljenih od strane JU Dom zdravlja Vitez i škola za 2021./2022.g. testirano 196 djece polaznika devetogodišnjeg obrazovanja u pet osnovnih škola s područja općine Vitez.

OSNOVNA ŠKOLA „VITEZ“ U VITEZU - hrvatski plan i program

Parametri osnovnog obrazovanja ove škole su:

- broj učenika 2021./22.godina	530
- broj upisanih prvačića 2021./2022.g.	48
- površina objekta	3469,1 m ²
- nastava se odvija u dvije smjene	
- površina parcele	9810,0 m ²
- fiskulturna sala površine	242,0 m ²
- nema prostorija za slobodne aktivnosti	
- nema biblioteku sa čitaonicom	

Kako se nastava odvija u dvije smjene, veličina parcele je zadovoljavajuća. Uređeni sportski tereni (košarkaško igralište) zauzima površinu od 585,0 m².

Potrebno je riješiti sljedeće prioritete:

- Projekt rekonstrukcije električnih instalacija
- Obnova i rekonstrukcija krova škole
- Obnova i sanacija fasade škole
- Sanacija podova u učionicama
- Sanacija toaleta
- Izmjena unutarnje stolarije koja nije zamijenjena
- Nabavka opreme za školsku sportsku dvoranu
- Nabavka opreme za školu;

Područna škola Osnovne škole »Vitez« nalazi se u naselju Gornja Večeriska. Škola ima jedan kombinirani odjel od deset učenika, ima dvije učionice: jednu koristi škola, a jednu mjesna zajednica. Veličina učionice je 57,0 m². Škola ima dvorište otvorenog tipa oko 720,0 m², koje koristi škola i mjesna zajednica.

OSNOVNA ŠKOLA „VITEZ“ U VITEZU – bosanski plan i program

Ova škola ima izgrađen novi objekat koji je smješten pored objekta postojeće škole i on je donacija Vlade Turske. Ova škola zadovoljava sve neophodne kapacitete potrebne za nesmetano odvijanje nastave.

Parametri matične škole:

- školske 2021./22. godine upisano je	711 učenika
- broj upisanih prvašića 2021./2022.g.	71

Područna škola Osnovne škole «Vitez» nalazi se u naselju Kruščica.

Parametri ove područne škole su:

- površina objekta	2094,0 m ²
- površina parcele	23000,0 m ²
- nema fiskalturnu salu	
- nastava se odvija u dvije smjene	

Projekti neophodni za realizaciju:

- Izgraditi salu za tjelesni odgoj u Područnoj školi Kruščica,
- Uraditi rekonstrukciju plafona i krova u Područnoj školi Kruščica;

OSNOVNA ŠKOLA „BILA“ U BILOJ –hrvatski plan i program

Parametri osnovnog obrazovanja ove škole su:

- broj učenika	269
- broj upisanih prvačića 2021./2022.g.	18
- površina objekta	2400,0 m ²
- površina parcele	22000,0 m ²
- fiskulturna dvorana	288,0 m ²
- nastava se odvija u dvije smjene	

Na navedenoj parceli, urađeni su tereni za mali nogomet i rukomet, a u toku su radovi na završetku velikog travnatog nogometnog igrališta. Škola posjeduje i amfiteatar, koji ima višenamjensku funkciju.

Potrebno je:

1. Izrada zaštitne ograde oko škole
2. Rekonstrukcija i nadziđivanje ravnog krova (eko učionica)
3. Asfaltiranje parking prostora za bus prijevoznike
4. Asfaltiranje košarkaškog igrališta
5. Rekonstrukcija elektroinstalacija i instalacije grijanja
6. Oprema kabineta za informatiku, kemiju, biologiju i fiziku
7. Renoviranje glavnog i sporednog ulaza u školu-pristup za invalidne osobe

OSNOVNA ŠKOLA „DUBRAVICA“ U DUBRAVICI-hrvatski plan i program

Parametri osnovnog obrazovanja ove škole su:

- broj učenika	221
- broj upisanih prvačića 2021./2022.g.	22
- površina objekta	3226,0 m ²
- površina parcele	14255,0 m ²
- fiskulturna sala	599,0 m ²

Uređeni sportski tereni iznosi 600,0 m² i to: rukometno i nogometno igralište. Prostora za slobodne aktivnosti ima dovoljno. Potrebno je oformiti biblioteku sa čitaonicom, jer škola u naselju Dubravica, treba da bude i centar kulturne djelatnosti. Sadašnje stanje objekta je nezadovoljavajuće, potrebno je uraditi:

1. Rekonstrukcija mokrog čvora
2. Ugradnja stolarije i izmjena postojeće u matičnoj školi
3. Rekonstrukcija krova i elektromreža
4. Rekonstrukcija poda u školskoj sportskoj dvorani
5. Rekonstrukcija unutarnje stolarije
6. Nabavka školske opreme (namještaj i školska pomagala)
7. Nabavka školske opreme (ormari, knjige i nastavna oprema)
8. Nabavka školske opreme (računala, printeri, knjige i sl.)

Područna škola Osnovne škole «Dubravica» nalazi se u naselju Šantići. Parametri ove područne škole su:

- površina objekta	531,8	m ²
- površina parcele	3980,0	m ²

Potrebno je opremanje nastavnim učilima, uređenje igrališta, ograđivanje školskog dvorišta.

OSNOVNA ŠKOLA „DUBRAVICA“ U PREOČICI-bosanski plan i program

Ova osnovna škola ima područne škole koje se nalaze u Počulici, Bukvama, Ahmićima i Lupcu.

Parametri škole:

- ukupan broj učenika 2021./2022.g.	352 učenika
- broj upisanih prvačića 2021./2022.g.	33 učenika

PODRUČNA ŠKOLA U NASELJU PREOČICA

Parametri osnovnog obrazovanja škole u Preočici su:

- površina objekta	1100,0	m ²
- površina parcele	3856,0	m ²
- fiskulturna sala	180,0	m ²
- nastava se odvija u dvije smjene		

Uređenih sportskih terena nema. Stanje je zadovoljavajuće što se tiče korisne površine školskog objekta, ali su potrebne sljedeće intervencije:

1. Izrada glavnog projekta područne škole u Počulici
2. Izgradnja područne škole u Počulici
3. Sanacija klizišta u područnoj školi Bukve
4. Rekonstrukcija mokrih čvorova (izmjena stolarije, pločica i sanitarije) u školama Preočica, Bukve i Lupac
5. Sanacija sportske dvorane (izmjena parketa, stolarije) i nabavka sportske opreme (za atletiku, gimnastiku, odbojku, rukomet i košarku)
6. Izmjena stolarije u svim školama (20 prozora i 23 vrata u školi Preočica, 7 prozora i 15 vrata u Počulici, 14 prozora i 10 vrata u Bukvama, 15 prozora i 10 vrata u Ahmićima, 7 prozora i 5 vrata u Lupcu)
7. Nabavka bibliotečkih jedinica
8. Utopljavanje škole u Preočici, Bukvama, Lupcu
9. Nabavka kabinetske opreme za predmete Fizika, Matematika, Hemija, Biologija, Geografija, Historija, Tehnička kultura, Muzička kultura, strani jezici
10. Nabavka didaktičkih materijala za razrednu nastavu

11. Nabavka informatičke opreme za 100 korisnika/učenika

PODRUČNA ŠKOLA U NASELJU POČULICA

Parametri ove područne škole su:

- površina parcele 3170,0 m²
- nema fiskalturnu salu
- nastava se odvija u dvije smjene

U planskom periodu potrebno je izgraditi salu za tjelesni odgoj i urediti sportske terene.

PODRUČNA ŠKOLA U NASELJU BUKVE

Parametri ove područne škole su:

- površina parcele 3694,0 m²
- nema fiskalturnu salu
- nastava se odvija u dvije smjene

U planskom periodu potrebno je izgraditi salu za tjelesni odgoj.

PODRUČNA ŠKOLA U NASELJU AHMIĆI

Parametri ove područne škole su:

- površina parcele 5839,0 m²
- nastava se odvija u jednoj smjeni

U školskom dvorištu je izgrađeno asfaltirano igralište za košarku. Objekt je novoizgrađen i suvremen.

Postoji i područna škola u Lupcu sa kombiniranim odjeljenjima.

III-SREDNJE OBRAZOVANJE OPĆINE VITEZ

Nosilac razvoja srednjeg obrazovanja općine Vitez je Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna. U naselju Vitez, postoji jedan objekt Srednje škole u kojem su smještene dva pravna subjekta:

- Srednja škola „Vitez“ u Vitezu/hrvatski plan i program
- Mješovita srednja škola „Vitez“ u Vitezu /bosanski plan i program

Parametri srednjeg obrazovanja su:

- broj učenika 486 zajedno
- površina parcele 12040,0 m²
- površina fiskalturne sale 600,0 m²

- broj učenika (hrvatski plan i program)	287
- broj učenika (bosanski plan i program)	199

U srednjoj školi se postoje sljedeće strukture:

- gimnazija
- ekonomija i trgovina (ekonomist)
- strojarstvo
- srednja geodetska škola
- ekonomija i trgovina (prodavač)
- ugostiteljstvo i turizam (konobar)
- ugostiteljstvo i turizam (kuhar)
- vozač motornih vozila
- klima i grijanje
- frizeri

Nastava se odvija u dvije smjene.

Potrebno je realizirati sljedeće:

1. Uređenje postojećeg parkinga Srednje škole „Vitez“
2. Sanitarni čvorovi
3. Oprema kabineta CNC uređajima i informatičkom opremom.

Škola raspolaže sa odbojkaškim terenima, površine 200,0 m². Prostor za slobodne aktivnosti ne postoji.

IV-VISOKO OBRAZOVANJE

U općini Vitez postoji studij Poslovne ekonomije (3 godine diplomskog+2 godine master studija) i Studij Prava (četverogodišnji studij + 1 godina master studija) koji djeluju u okviru Mostarskog Sveučilišta na ovim prostorima petnaest godina.

Pored toga u Vitezu postoji Sveučilište/Univerzitet „Vitez“ koji je zakonski registrirana nastavno-naučna ustanova u privatnom vlasništvu i koja posluje po zakonima BiH i zakonima Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna.

Članice Sveučilišta/Univerziteta "VITEZ" su:

[1. FAKULTET POSLOVNE EKONOMIJE \(ima 7 smjerova\)](#)

[2. FAKULTET POSLOVNE INFORMATIKE \(ima 3 smjera\)](#)

[3. FAKULTET PRAVNIH NAUKA \(ima 2 smjera\)](#)

[4. FAKULTET ZDRAVSTVENE NJEGE \(ima 5 smjera\)](#)

Programi studija su usklađeni sa bolonjskim procesom.

KULTURA

Nositelj razvoja kulture je općina Vitez.

Od objekata kulture postoje: Dom kulture u gradu koji u svom sastavu ima kino dvoranu od cca 300 mjesta. Kino dvorana zadovoljava normativ od 40 sjedišta na 1000 stanovnika.

Problem ovoga objekta je ne funkcionalnost prilikom izvođenja određenih kulturnih manifestacija, nedostupnost i nedostatnost ulaznih i pozadinskih prostorija.

Imajući u vidu da su te prostorije zauzete od strane udruga proisteklih iz rata, to u narednom periodu bi trebalo rješavati i taj problem na opće zadovoljstvo svih strana.

Kako je to prostor u kojem se održi najveći broj manifestacija i kulturnih događaja godišnje, nalazi se u centru grada, to zaslužuje i posebnu pažnju pri rješavanju bitnih problema.

U Starom Vitezu u zgradi Vatrogasnog doma nalazi se dvorana koja ima cca 150 mjesta.

U istoj su također neophodna određena ulaganja.

U Franšiznom centru u privatnom vlasništvu postoji moderno opremljena dvorana sa 400 mjesta.

U pojedinim mjesnim zajednicama imaju izgrađeni društveni domovi koji služe i u svrhu promocije i razvoja kulture ,održavanja kulturnih i drugih manifestacija.

U naseljenom mjestu Nadioci izgrađen je dom kulture za potrebe KUD-a "Topala". Dio Doma kulture je opremljen te u narednom razdoblju predstoji njegovo daljnje opremanje.

Također i u brojnim drugim naseljenim mjestima izgrađeni su društveni domovi. Dom u Prnjavoru, Malom Mošunju, Krčevinama, Gaćicama i Zabilju.

U izgradnji su još neki domovi kao što su u Grginom polju, Dubravici.

Svi oni zahtijevaju dodatna ulaganja u opremanju i infrastrukturi.

Djeluju i rade Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“, Bošnjačka zajednica kulture „Preporod“, Vokalna skupina „Viteški akordi“, KUD "Topala", KUD "Vitez", KUD "Mladi Romi", Gradsko Kazalište mladih „Vitez“ te brojne druge udruge i udruženja koja rade na polju kulture i kulturnog stvaralaštva, njeguju tradiciju i običaje naroda i narodnosti viteškog kraja i šire.

U općini Vitez također djeluje i radi područni odjel Osnovne glazbene škole „Jakov Gotovac“ iz Novog Travnika.

Značajan udio u razvoju kulture imaju i pojedine sekcije koje se organiziraju pri osnovnim i srednjim školama.

Općina Vitez ima Gradsku knjižnicu koja djeluje i radi kao javna ustanova.

Raspolaže sa 25 000 knjižnih jedinica raspoređenih po UDK sustavu.

U planskom periodu pored gore navedenih potreba treba razmišljati i o izgradnji zavičajnog muzeja, kao i raditi na uređenju postojećih, i izgradnji novih društvenih domova po mjesnim zajednicama, a što je jedan od preduvjeta za organiziranje kulturnih manifestacija kino i kazališnih predstava u ruralnim dijelovima općine.

Treba nastojati osnažiti suradnju između općine Vitez i udruga koje djeluju na polju kulture kao važnih čimbenika u organizaciji određenih kulturnih dešavanja, značajnih datuma, godišnjica, praznika...itd.

SPORT

Na području općine Vitez egzistira i radi 30 sportskih klubova od kojih 27 imaju takmičarski karakter. Od toga su:

- 6 nogometnih klubova
- 2 malonogometna
- 2 košarkaška kluba
- 1 rukometni klub
- 1 odbojkaški klub
- 1 ragbi klub
- 3 karate kluba
- 2 stolnoteniska kluba
- 3 šahovska kluba
- 1 teniski klub
- 1 judo klub
- 1 motokros klub
- 2 biciklistička kluba
- 2 streljačka kluba

- 1 klub borilačkih vještina
- Jedan odbojkaški klub invalida

Udruge koje imaju sportski i takmičarski karakter su:

- 2 udruge golubara
- 1 udruga za zaštitu i uzgoj sitnih životinja
- 1 udruga sportskih ribolovaca

Kada je u pitanju infrastruktura sportskih terena na cijeloj općini stanje je sljedeće:

1. Gradska sportska dvorana -----	1	
2. Sportske školske dvorane -----	5	
3. Veliki nogometni stadioni – travnati-----	5	
4. Rukometno igralište -----	2	
5. Košarkaško igralište-----	3	
6. Odbojkaško igralište -----		2
7. malonogometno igralište-asfaltirano -----	19	
8. malonogometno igralište – travnato -----	5	
9. malonogometna igrališta u pripremi -----	10	

Kada je u pitanju brojno stanje sportskih terena ono je zadovoljavajuće i ima tendenciju porasta međutim većina ovih terena i sve školske dvorane zahtijevaju dodatno ulaganje i poboljšanje uvjeta na istima.

Kada je u pitanju Gradska sportska dvorana neophodno je uraditi dodatnu analizu vezanu za zagrijavanje i hlađenje iste kao i daljnji rad na formiranju javne ustanove(poduzeća)za održavanje sportskih objekata.

Također sportska dvorana zahtijeva dodatno opremanje nadzornim kamerama, informatičkom opremom, nabavku novog semafora i druga manja ulaganja.

Nogometni stadion potrebuje također dodatna ulaganja, natkrivanje glavnih tribina, uređenje prostora ispod tribina, izgradnja suvremenog pomoćnog stadiona, izgradnja trkaće staze oko stadiona i uređenje okolnog prostora i prostorija .

Također je u planu i izgradnja streljane i prostora za rad streljačkih klubova, u sklopu vanjskih prostora nogometnog stadiona.

Djeluje i radi Sportski savez općine Vitez koji objedinjuje sve sportske klubove.

Većina sportskih kolektiva ostvaruje zavidne rezultate na svim razinama takmičenja a u svemu tome im svesrdnu pomoć daje općina kroz proračunska izdvajanja.

U registru općine Vitez za nevladin sektor trenutno se nalazi upisano 136 udruga. Iz godine u godinu broj udruga ima tendenciju rasta. U 2007. godini broj udruga je bio 48 a danas u registru prijavljenih ima 136.

Od ukupnog broja, 37 su udruge sportskog karaktera, 21 je udruga proistekla iz rata, 15 udruga koje se bave kulturom i kulturnim naslijeđem, 10 omladinskih udruga.

Također postoji nekoliko ženskih udruga, zatim udruge koje rade na zaštiti okoliša, lovačke organizacije, planinari, ribolovci, udruge umirovljenika, romska udruženja, pčelari, malinari, udruga poslodavaca i dr. udruge.

Većina naprijed navedenih udruga su bile sufinancirane sredstvima općinskog proračuna, zavisno od rezultata rada i projekata.

Većina udruga suočava se sa problematikom nedovoljnih sredstava i nepostojanja vlastitog prostora za rad i djelovanje.

Također treba u narednom periodu uređivati prostore koji služe za omladinski rad, raditi na osnaživanju omladinskih organizacija i njihovoj edukaciji.

Akcent treba staviti i na izradu strategije omladinske politike koja će definirati također pravce djelovanja i aktivnosti kada su mladi u pitanju.

Revizija kriterija po kojima će adekvatno biti vrednovani oni koji rade i koji su transparentni u svome radu, također treba biti jedan od zadataka u narednom periodu.

Poseban akcent treba usmjeriti i na edukaciju svih ostalih udruga i udruženja, pogotovo kad su u pitanju javni pozivi i pisanje projekata sa posebnim naglaskom na projekte Europske unije.

INFORMISANJE

Lokalni mediji su primarni izvor informacija, bilo da je riječ o radu lokalnih vlasti, bilo da se radi o političkim, kulturnim, sportskim i drugim relevantnim događanjima u lokalnoj zajednici. Također su važan mehanizam putem kojeg građani mogu sudjelovati u javnom životu zajednice. No, da bi se informativna funkcija medija osigurala, to zahtijeva kvalitetno, supstancijalno i raznovrsno medijsko izvještavanje o lokalno relevantnim temama, kao i medijski prostor otvoren ka različitim, često suprotstavljenim, akterima.

Općinska administracija iznimno je važan izvor informacija za lokalne medije, što ju svrstava u sami centar komunikacijskih procesa unutar lokalne zajednice i pretvara je u ključnog komunikacijskog aktera u tom okruženju.

Na području Općine Vitez djeluje nekoliko medija, među kojima su i brojna dopisništva. Prije svih tu je JU Radio Vitez, kao javno glasilo, koja uz zemaljski emitira i program putem interneta.

Sve značajniju ulogu u medijskom životu zauzimaju i internet portali. Najznačajniji je svakako portal www.vitez.info, www.viteški.ba, www.radiovitez.ba. Službena stranica Općine Vitez je www.opcinavitez.info, aktualnosti iz Viteza prati i prenosi stranica Radio Viteza.

Svakako značajno mjesto zauzimaju i dopisništva, među kojima se posebno izdvajaju FENA (Federalna novinska agencija), Večernji list, BHT 1, Radio Slobodna Europa.

Značajno mjesto zauzimaju i mediji nama susjednih općina preko kojih se plasiraju određena priopćenja i prate određene aktivnosti.

Općina Vitez bi u okviru Srednjoročne strategije razvoja svakako trebala dati podršku tehničkom snaženju Radio Viteza, kao javnog medija, a s ciljem kvalitetnijeg informiranja, prije svega stanovnika općine Vitez, ali i susjednih općina.

Nabavka opreme i širenje zone servisa JU Radio Vitez svakako bi trebao biti jedan od prioriteta zadatka lokalne uprave.

Jedan od načina unaprijeđenja komunikacije i razine informiranosti sasvim sigurno bilo bi imenovanje glasnogovornika ili osobe za informiranje u Općini Vitez.

Općina Vitez bi svakako u narednom periodu trebala povesti više aktivnosti vezano za odnose s javnošću a u prilog tome važnu ulogu će doprinijeti provedba aktivnosti Strategije komuniciranja Općine Vitez s javnošću koju također treba u narednom periodu revidirati.

revidirati.

4.1.6. PREGLED STANJA FINANSIJE I BUDŽET

ANALIZA OPĆINSKOG PRORAČUNA

PREGLED STRUKTURE PRIHODA I PRIMITAKA

Struktura, kategorija	2017. (000 KM)	2018. (000 KM)	2019. (000 KM)	2020. (000 KM)	2021. (000 KM)
Porezni prihodi	4.250.685	4.568.825	5.104.005	4.755.538	5.737.805
Neporezni prihodi	1.998.857	2.209.267	2.802.286	2.555.646	2.363.060
Grantovi	1.113.670	1.467.489	1.084.068	1.539.373	408.534
Kapitalni primici	0	0	883.467	764.546	941.105
Prenesena sredstva	160.467	551.334	908.870	832.011	0
Ukupni ostvareni prihodi	7.523.679	8.796.915	10.782.696	10.447.114	9.450.504
Ukupni planirani prihodi	7.259.000	8.510.000	11.728.000	11.683.000	9.042.000

KRETANJE POREZNIH PRIHODA

Vrsta poreznih prihoda	2017. (000 KM)	2018. (000 KM)	2019. (000 KM)	2020. (000 KM)	2021. (000 KM)
Porez na imovinu	820.496	684.301	791.173	853.635	1.154.536
Porez na dohodak	1.047.391	1.207.361	1.367.702	1.386.191	1.609.602
Prihod od neizravnih poreza sa jedinstvenog računa	2.376.791	2.671.351	2.943.850	2.509.729	2.969.643
Ostali porezi	6.007	5.812	1.280	5.983	4.024
Ukupni porezni prihodi	4.250.685	4.568.825	5.104.005	4.755.538	5.737.805

KRETANJE NEPOREZNIH PRIHODA

Vrsta neporeznih prihoda	2017. (000 KM)	2018. (000 KM)	2019. (000 KM)	2020. (000 KM)	2021. (000 KM)
Prihodi od koncesija i nematerijalne imovine	66.859	133.324	106.135	189.924	193.644
Administrativne pristojbe	169.558	156.106	158.656	145.782	141.884
Komunalne naknade i pristojbe	651.561	565.344	614.656	658.699	707.433
Ostale proračunske naknade i pristojbe	492.695	667.949	1.145.367	762.753	575.304
Posebne naknade	516.255	555.686	611.712	661.658	624.402
Prihodi od pružanja javnih usluga	27.912	19.872	18.164	14.343	15.562
Ostali prihodi	74.017	110.986	147.596	122.487	104.831
Ukupni neporezni prihodi	1.998.857	2.209.267	2.802.286	2.555.646	2.363.060

PREGLED STRUKTURE RASHODA I IZDATAKA

Vrsta rashoda i izdataka	2017. (000 KM)	2018. (000 KM)	2019. (000 KM)	2020. (000 KM)	2021. (000 KM)
Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.143.730	2.175.341	2.299.574	2.446.316	2.504.080
Materijalni izdaci	525.582	510.116	614.481	544.591	579.707
Tekući transferi	2.884.515	3.175.775	3.218.756	3.309.105	2.697.194
Kapitalni transferi	57.880	73.840	131.076	177.980	80.499
Izdaci za kamate			11.464	36.805	33.458
Kapitalni izdaci	1.259.144	1.853.080	3.460.096	3.891.157	1.862.754
Izdaci za otplatu duga			95.238	285.714	309.524

(kredit)					
Proračunska rezerva	89.012	99.893	120.000	119.372	120.000
Pokriće deficita	0	0	0	0	75.000
Ukupno ostvareni rashodi i izdaci	6.959.863	7.888.045	9.950.685	10.811.040	8.262.216
Ukupno planirani rashodi i izdaci	7.259.000	8.510.000	11.728.000	11.683.000	9.034.000

STRUKTURA KAPITALNIH IZDATAKA

Kapitalni izdaci za 2017.godinu

Opis	Izvršenje (KM)
Infrastruktura PC-96-2	190.000
Poslovna zona Šljivčica	85.860
Vodosnabdijevanje	258.471
Deponija smeća i pretovarna stanica	22.122
Nabavka opreme korisnicima	58.173
Rekonstrukcija puteva na području općine	299.182
Oprema za civilnu zaštitu (sa podračuna)	19.170
Nabavka komunalne opreme	42.791
Regulacioni i drugi planovi	28.349
Stambeno zbrinjavanje Roma	9.359
Kapitalni projekti MZ	80.017
Projekti energetske učinkovitosti	96.000
Rekonstrukcija javne rasvjete	9.083
Rekonstrukcija kanalizacione mreže	60.567
UKUPNO:	1.259.144

Kapitalni izdaci za 2018. godinu

Opis	Izvršenje (KM)
Otkup građevinskog zemljišta	50.000
Vodoopskrba	290.346
Rekonstrukcija puteva na području općine	504.983
Infrastruktura PC-96-2	209.060
Deponija smeća	26.115
Nabavka opreme korisnicima	36.798
Oprema za civilnu zaštitu (sa podračuna)	29.816
Nabavka auta	56.035
Nabavka komunalne opreme	31.615
Stambeno zbrinjavanje Roma	65.802
Kapitalni projekti MZ	89.762
Projekti energetske učinkovitosti	183.000
Regulacioni planovi	29.133
Rekonstrukcija javne rasvjete	59.565
Rekonstrukcija kanalizacione mreže	191.050
UKUPNO:	1.853.080

Kapitalni izdaci za 2019.godinu

Opis	Izvršenje (KM)
Otkup građevinskog zemljišta	293.371
Most na rijeci Lašvi	1.137.321
Infrastruktura PC-96-2	569.840
Vodoopskrba	276.126
Deponija smeća i pretovarna stanica	71.616
Nabavka opreme korisnicima	59.815
Oprema za civilnu zaštitu (sa podračuna)	5.408
Nabavka komunalne opreme	53.998
Projekat energetske učinkovitosti	230.080
Regulacioni i drugi planovi	26.053
Rekonstrukcija puteva na općini	578.903
Rekonstrukcija kanalizacione mreže	37.850
Rekonstrukcija sportske dvorane	16.380
Rekonstrukcija javne rasvjete	103.335
UKUPNO:	3.460.096

Kapitalni izdaci za 2020.godinu

Opis	Izvršenje (KM)
Most na rijeci Lašvi i pristupni putevi	1.627.630
Infrastruktura PC-96-2	349.550
Vodoopskrba	596.618
Deponija smeća i pretovarna stanica	89.759
Nabavka opreme korisnicima	26.742
Oprema za civilnu zaštitu (sa podračuna)	10.552
Nabavka komunalne opreme i eko otoci	60.000
Projekti energetske učinkovitosti	206.768
Regulacioni planovi	29.024
Rekonstrukcija javne rasvjete	75.033
Rekonstrukcija kanalizacione mreže	291.910
Rekonstrukcija putova u općini	527.571
UKUPNO:	3.891.157

Kapitalni izdaci za 2021.godinu

Opis	Izvršenje (KM)
Otkup građevinskog zemljišta	58.992
Most na rijeci Lašvi i pristupni putevi	199.453
Infrastruktura PC-96-2	40.555
Vodoopskrba	292.094
Poslovna zona Šljivčica	2.223
Deponija smeća i pretovarna stanica	160.000
Nabavka opreme korisnicima	44.140
Oprema za civilnu zaštitu (sa podračuna)	25.396
Nabavka komunalne opreme i eko otoci	8.006
Projekti energetske učinkovitosti	97.986
Regulacioni planovi	12.490
Rekonstrukcija javne rasvjete	315.485

Rekonstrukcija putova u općini	502.853
Rekonstrukcija kanalizacione mreže	103.081
UKUPNO:	1.862.754

KRETANJE ODNOSA KAPITALNIH I ADMINISTRATIVNIH IZDATAKA

Izdaci	2017. (000 KM)	2018. (000 KM)	2019. (000 KM)	2020. (000 KM)	2021. (000 KM)
Kapitalni izdaci	1.259.144	1.853.080	3.460.096	3.891.157	1.862.754
Administrativni izdaci	2.482.543	2.497.488	2.713.106	2.779.180	2.864.523
Tekući transferi	2.884.515	3.175.775	3.218.756	3.309.105	2.697.194
UKUPNO	6.626.202	7.526.343	9.391.958	9.979.442	7.424.471

KREDITNA ZADUŽENOST I KREDITNI POTENCIJAL

Općina Vitez se kreditno zadužila u 2019 godini u iznosu od 2.143.990 KM (glavnica 2.000.000 KM i kamata 143.990 KM). Rok otplate kredita je 7 (sedam) godina. Kreditna zaduženost općine na kraju 2021 godine iznosi ukupno 1.372.788 KM (1.309.524 KM glavnica i 63.264 KM).

1. Kreditni potencijal: 2022. godina 851.000 KM; 2023. godina 868.000 KM; 2024. godina 885.000 KM; 2025. godina 903.000 KM; 2026. godina 921.000 KM;
2. Servisiranje postojećeg duga: 2022. godina 311.000 KM; 2023. godina 304.000 KM; 2024. godina 298.000 KM; 2025. godina 292.000 KM; 2026. godina 168.000 KM;
3. Servisiranje novog zaduženja: 2022. godina 540.000 KM; 2023. godina 564.000 KM; 2024. godina 587.000 KM; 2025. godina 611.000 KM; 2026. godina 753.000 KM;

Projektovani rast prihoda proračuna općine Vitez po godinama iznosi 2%.

5. STRATEŠKO FOKUSIRANJE

5.1. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
geostrateški položaj	političke prilike u zemlji
veliki i atraktivni prirodni resursi	trend odlaska mladih iz države
izražene poduzetničke inicijative	ekonomska situacija
pristupačne turističke lokacije	nizak nivo investicija u proizvodnju
infrastrukturno uređena poslovna zona	generalno loše stanje javne

	infrastrukture
razvijen sistem obrazovnih institucija	neadekvatan prostor i nedostatak kadra za pružanje socio psihološke pomoći
razvijen i jak NVO sektor	neusklađenost programa obrazovanja kadrova sa potrebama lokalnog tržišta
Izgrađeni sportski objekti i postojanje velikog broja sportskih klubova	nepostojanje zakona o digitalnom popisu
IT infrastruktura	loš zakon o pripadnosti javnih prihoda
kontinuirana ulaganja u razvoj infrastrukture i izražena poduzetnička inicijativa	
PRILIKE	PRIJETNJE
imidž općine vitez kao poslovnog centra	svjetska ekonomska kriza, pad standarda i porast nezaposlenosti i siromaštva
preduslovi za širenje poslovnih zona	neuređena ruralna infrastruktura
osnova za uređenje turističkih destinacija	loša koordinacija privrede i obrazovanja
dobar potencijal u primarnoj polj. proizvodnji	nezadovoljstvo građana ukupnom socijalnom zaštitom
mogućnost transformacije privrede	porast kriminala i društveno neprihvatljivog ponašanja
izgradnja auto puta i brze ceste	opasnost od digitalnih virusa i hakerskih napada
strane investicije i strateška partnerstva	neriješen status državne imovine
uključivanje privatnog sektora u neki od oblika socijalne zaštite	nepostojanje registara iz određenih oblasti
saradnja sa obrazovnim	nedonošenje podzakonskih akata od

ustanovama u cilju razvijanja volonterizma i prevencije neprihvatljivog ponašanja	strane viših razina vlasti
općina Vitez kao sportsko-rekreacijski, julturni i turistički centar	postojanje korupcije
usavršavanje djelatnika u sferi IT tehnologija i upravnih procesa	
EU grantovi na polju IT tehnologija i prekogranična saradnja	
potpore od viših razina vlasti	

5.2. STRATEŠKI I OPERATIVNI CILJEVI RAZVOJA OPĆINE VITEZ	
STRATEŠKI CILJ	
UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA ZA RAZVOJ PRIVREDE, POLJOPRIVREDE I PRIVLAČENJE STRANIH INVESTICIJA.	
OPERATIVNI CILJ	PROJEKTI
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih; Jačanje pozicije Viteza kao trgovačkog centra.	Pozicionirati Vitez kao trgovačko središte
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.	Nastavak izgradnje komunalne infrastrukture u poslovnom centru PC 96
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.	Uspostavljanje poslovne zone „Šljivčica“
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.	Definisanje novih poslovnih zona (Šantića polje)
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.	Osnivanje Business Start-up centra sa poslovnim inkubatorom
Jačanje sektora drvoprerađivača i uvezivanje drvoprerađivača.	Osnivanje klastera drvoprerađivača i uvezivanje drvoprerađivača radi postizanja boljih rezultata u poslovanu i zajedničkog nastupa na tržištu.
Jačanje sektora drvoprerađivača Vertikalna integracija drvne industrije.	Stimulisanje izgradnje tvornice ploča od usitnjenog drveta u Vitezu.
Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih	Kreiranje uslova za Javno-privatno partnerstvo i reorganizovanje komunalnih usluga
UNAPRIJEĐENJE POLJOPRIVRENE PROIZVODNJE NA PODRUČJU OPĆINE VITEZ	
Stvaranje pretpostavki za organizovanu poljoprivrednu proizvodnju u specifičnim granama poljoprivrede.	Unaprjeđenje uzgoja povrća i voća
Stvaranje pretpostavki za organizovani uzgoj jelenske divljači	Podsticanje uzgoja jelenske i druge divljači
Stvaranje pretpostavki za organizovanu poljoprivrednu proizvodnju u specifičnim granama poljoprivrede.	Jačanje sektora poljoprivredne proizvodnje usmjerene na primarnu poljoprivrednu proizvodnju, otkupne kapacitete i razvoj peradaivačkih kapaciteta koji vode što većoj finalizaciji poljoprivrednih proizvoda.
RAZVOJ TURIZMA NA OPĆINI VITEZ	

Iskorištavanje terističkih resursa na području općine Vitez	Osnivanje Turističke zajednice općine Vitez
Iskorištavanje terističkih resursa na području općine Vitez	Izgradnja infrastrukture (putevi, voda, kanalizacija) na turističkim destinacija
Iskorištavanje terističkih resursa na području općine Vitez	Promocija šoping i lovnog turizma
Iskorištavanje turističkih resursa na području općine Vitez	Stvaranje uslova za sinergiju turizma, poljoprivrede proizvodnje i ruralnog razvoja

OBLAST INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA	
STRATEŠKI CILJ	
UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURNOG SISTEMA OPĆINE (VODOSNABDIJEVANJE, KANALIZACIJA, PLINIFIKACIJA, GRIJANJE I PUTNA INFRASTRUKTURA)	
OPERATIVNI CILJ	PROJEKTI
Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	Deminiranje minskih polja
Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća; Uređenje i održavanje vodotoka na području općine Vitez u cilju zaštite od poplava.	1. Projekat regulacije rijeke Lašve 2. Projekat regulacije rijeke Bile 3. Projekat regulacije rijeke Krušćičke 4. Projekat regulacije potoka na općini Vitez
Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	Ustroj sistema protivpožarne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu
Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	Projekti uređenja klizanja tla i odrona
Razvoj saobraćajne mreže općine	Plan za unaprjeđenje i razvoj saobraćaja
Razvoj saobraćajne mreže općine	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice od raskrsnice kod caffe Bobis do disko kluba Label
Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine.	Izgradnja, proširenje, rekonstrukcija i modernizacija mreže vodosnabdjevanja u cilju smanjenja gubitaka u vodovodnoj mreži i zamjena AC cijevi na području općine Vitez
Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine	Rekonstrukcija kanalizacione mreže na području urbane zone općine Vitez
Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine	Rekonstrukcija kanalizacione mreže u naseljima na području općine Vitez
Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine.	Revitalizacija i izgradnja toplinskog sistema
Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine	Novelacija (inovacija) postojeće planske dokumentacije i stavljanje van snage neprovodivih planskih dokumenata
Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine	Inovacija Prostornog plana općine Vitez
Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine	Ozrada Plana korištenja javnih površina na području općine Vitez
POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI I ZAŠTITA OKOLIŠA	

Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.	Utopljavanje javnih objekata
Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.	Utopljavanje objekata zajedničkog stanovanja
Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.	Zamjena postojećih rasvjetnih tijela fotonaponskih rasvjetnih tijela fotonaponskim rasvjetnim tijelima
Zaštita i očuvanje prirode i unaprjeđenje okoliša.	Educiranje stanovnika o potrebi očuvanja životne sredine
UPRAVLJANE OTPADOM - ZAŠTITA OKOLIŠA	
Povećanje količina selektivnog biootpada	Nabavka kućnih kompostera
UREĐENJE GRADSKOG PARKA I DRUGIH ZELENIH POVRŠINA	
Izrada idejnih rješenja za uređenje zelenih površina	Izrada idejnih urbanističko - arhitektonskih i hortikulturnih projekata za Gradski park i veće zelene gradske površine

OBLAST OBRAZOVANJE, KULTURA I SPORT	
STRATEŠKI CILJ	
IZGRADNJA I OSNAŽIVANE DRUŠTVENIH KAPACITETA (LJUDSKI RESURSI, INFRASTRUKTURA I SADRŽAJI) KOJI ĆE OSIGURATI VIŠI KVALITET ŽIVOTA U OPĆINI VITEZ	
OPERATIVNI CILJ	PROJEKTI
Unapređenje i stvaranje obrazovnih, kulturnih, sportskih i drugih preduvjeta i sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života	Izgradnja novih ,rekonstrukcija i obnova postojećih Domova kulture po mjesnim zajednicama, te osiguranje materijalno tehničkih preduvjeta za rad i djelovanje.
Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima	Provođenje edukacije NVO sektora (edukacija o pisanju projektnih prijedloga i dr.)
Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima	Redovno ispitivanje zadovoljstva i potreba građana
Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima	Revizija Strategije komuniciranja sa javnosti i izrada nove
Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima	Revizija postojeće i izrada nove Strategije omladinske politike
Unapređenje obrazovnih, kulturnih, sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života	Osiguranje materijalno-tehničkih preduvjeta za odvijanje nastavnih procesa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju u domenu Općine
Unapređenje i stvaranje obrazovnih kulturnih, sportskih i dr.preduvjeta i sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života	Osiguranje materijalno-tehničkih preduvjeta za emitiranje programa JU Radio Vitez
Unapređenje i stvaranje obrazovnih, kulturnih, sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života	Izgradnja novih i uređenje postojećih sportskih terena i objekata na području Općine Vitez
Unapređenje obrazovnih, kulturnih sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života	Unaprijeđenje postojećih i stvaranje novih kulturnih i sportskih sadržaja u općini Vitez

OBLAST LOKALNA UPRAVA	
STRATEŠKI CILJ	
ELEKTRONIČKO UNAPRJEĐENJE USLUGE (E-UPRAVA)	
OPERATIVNI CILJ	PROJEKTI
Izrada moderne i funkcionalne web stranice Općine Vitez	Izrada moderne i funkcionalne web stranice Općine vitez kako bi se pojačala interakcija s građanima općine Vitez, odnosno svim korisnicima usluga Općine.
Nabava potrebne informatičke opreme	Nabava potrebne informatičke opreme
DODATNO UNAPRJEĐENJE USLUGA KROZ REFORMU UPRAVE	
Dodatno skratiti i pojednostaviti procese na zahtjeve građana; Praćenje domaćih i međunarodnih javnih poziva o reformi uprave	Dodatno unaprjeđenje usluga kroz reformu uprave
EDUKACIJA DJELATNIKA U JAVNOJ UPRAVI	
Utvrđiti na općinskoj razini program stručnog osposobljavanja djelatnika sukladno potrebama u organu uprave	Edukacija djelatnika u javnoj upravi

OBLAST ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA	
STRATEŠKI CILJ	
VEĆE UKLJUČIVANJE PRIVREDNOG SEKTORA, UDRUŽENJA GRAĐANA, ORGANA VLASTI I NEVLADINOG SEKTORA U SVIM SEGMENTIMA SOCIJALNE ZAŠTITE I PODIZANJE KVALITETE USLUGA SOCIJALNE ZAŠRITE NA VIŠI NIVO.	
OPERATIVNI CILJ	PROJEKTI
Osigurati besplatan boravak u dječijem Vrtiću djeci, kojoj je po preporuci Komisije za kategorizaciju, kao i socijalno ugroženoj djeci, djeci pod skrbništvom, potreban boravak u dječijem vrtiću. Uključiti privredni sektor, udruženja građana, organe vlasti i nevladin sektor da koordiniranoučestvuju u stambenom zbrinjavanju invalidnih osoba, starih osoba koje se nalaze u stanju socijalne potrebe i socijalno ugroženih obitelji s djecom. Socijalno ugroženim osobama osigurati pristup besplatnom dnevnom obroku putem „Merhameta“, „Crvenog križa“, „Caritasa“ i drugih humanitarnih organizacija uz potporu općinskog Proračuna. Subvencioniranje plaćanja komunalnih i drugih naknada iz nadležnosti općine. Ažuriranje socijalne karte na temelju utvrđenih podataka sa terena. Osigurati zapošljavanje invalidnih lica. Oformiti općinski fond solidarnosti kao oblik interventne pomoći za lica i obitelji koje se nađu u stanju neodgodive socijalne potrebe.	Saradnja institucija u cilju podizanja kvaliteta usluga socijalne zaštite
KADROVSKI, PROSTORNO, MATERIJALNO I TEHNIČKOM OPREMOM OJAČATI USTANOVE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU.	
Popunjavanje radnog mjesta psihologa koje je već predviđeno u postojećoj sistematizaciji radnih mjesta u ovoj Ustanovi, zbog povećanja kvalitete usluga, i	Jačanje ustanova socijalne zaštite.

zadovoljavanja standrada za pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite, tj. Centra za socijalni rad. Prema potrebi uposlenika i stanju opreme osigurati više prostora uposlenicima ustanove, i vršiti nabavku kancelarijskog materijala, računara i druge tehničke opreme	
POBOLJŠANJE SOCIJALNE ZAŠTITE ZA ŽRTVE NASILJA U OBITELJI	
Stvaranje sigurnosti za ugrožene osobe	Izgradnja i opremanje privremenog smještaja za odrasle i djecu izloženu obiteljskom nasilju.
OSNOVATI USTANOVU ZA REHABILITACIJU DJECE I OMLADINE SA POSEBNIM POTREBAMA, NA BAZI DNEVNOG ILI STACIONARNOG SMJEŠTAJA	
Na osnovu podataka CSR Vitez, na području općine Vitez ima veći broj djece i omladine sa posebnim potrebama a koja većinom koriste dnevni smještaj u JU Edukacijsko- rehabilitacijskom centru „Duga“ Novi Travnik..	Izgradnja i opremanje ustanove za rehabilitaciju djece i omladine ometane u tjelesnom i duševnom razvoju.

5.2. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE VITEZ

VITEZ – CENTAR PODUZETNIŠTVA, OBRAZOVANJA, RAZVIJENE INFRASTRUKTURE, ČISTOG OKOLIŠA I BOGATIH KULTURNO –SPORTSKIH

5.3. PLAN IMPLEMENTACIJE

Plan implementacije će biti u skladu sa utvrđenim projektima predloženim od strane nadležnih službi koje utvrđuju vrijeme, način, izvore finansiranja i izvršioce aktivnosti na implementaciji usvojenih projekata.

5.4. PLAN FINANSIRANJA – IZVORI FINANSIRANJA

Najsigurniji izvor za finansiranje projekata svakako je vlastiti budžet, pored toga izvori finansiranja mogu biti i građani kao i kantonalne, federalne i državnog nivoa vlasti. Iz Budžeta općine Vitez se u zadnjih nekoliko godina skoro 50% sredstava usmjerava u realizaciju kapitalnih projekata, pa je na osnovu toga Budžet općine Vitez jedan od osnovanih izvora finansiranja realizacije projekata. Pored navedenog potrebno je uspostaviti procedure i uključiti građane kao sufinansijere projekata infrastrukture. Posebno je važno naglasiti da višeg nivoa vlasti kantonalne, federalne i državne izdvajaju značajnija sredstva za infrastrukturu koja se plasiraju na osnovu javnih poziva, te je u tom slučaju od presudnog značaja poznavanje izrade projektantskih prijedloga i prikupljanje ostale dokumentacija koja se traži.

Projekti mogu biti finansirani od strane domaćih investitora ili od strane nekih svjetskih fondova za finansiranje ovakvih projekata. Neki od svjetskih fondova kao izvora finansiranja su:

- Pristupni fondovi EU za energetske efikasnost, zaštitu okoliša i sl.
- Bilateralni fondovi,
- SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency),
- IFC (International Finance Corporation),
- IBRD (International Bank for Reconstruction and Development),
- The World Bank,
- Evropska komisija.

S obzirom na činjenicu da se BiH priprema za članstvo u EU, otvara se mogućnost uzimanja sredstava iz predpristupnih fondova, koji bi trebali u budućnosti biti jedan od glavnih izvora finansiranja razvojnih projekata.

Svaki od navedenih fondova ima svoju aplikaciju za određeni projekt.

5.5. MONITORING STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE VITEZ

Prihvatanje vizije općine Vitez i strateških pravaca razvoja, s ciljem implementacije razvojnih programa koji su utvrđeni kroz ovaj projekt potrebno je utvrditi praćenje njihove implementacije odnosno monitoring. Usklađena organizaciona struktura lokalne uprave te izmjenama u sistemu komunikacija i načinu ponašanja, kao i kadrovsko osposobljavanje sa primjenom novih znanja nužno je za uspješno planiranje.

Kroz četiri godine, za koliko se planira ova strategija, nužno je vršiti monitoring projekata kao i najbitnijih elemenata Strategije koji su od velike važnosti za općinu Vitez i njeno unaprjeđenje.

Strategija razvoja je polazna osnova za planiranje i razvoj, ali i materija koju redovito najmanje jednom godišnje moramo revidirati i unijeti novosti koje nam nameće privredna i politička situacija.

Za implementaciju i monitoring strateškog plana razvoja formirana je Komisija za izradu Strategije razvoja, u koju je uključen Općinski načelnik, kao osoba odgovorna za sastavljanje općinskog budžeta, općinski vijećnici, predstavnici udruženja poslodavaca te predsjedavajući Općinskog vijeća i predstavnici nevladinog sektora.

Komisija treba konstantno pratiti realiziranje strateškog plana s ciljem njegove bolje implementacije. U taj proces trebaju biti uključeni svi subjekti društvenog života i rada, kao i nevladine organizacije i druga udruženja građana. Konačno, najvažniju kontrolu procesa implementacije provodit će građani kroz različite uloge u okviru lokalne zajednice.

Redovni i periodični koraci u monitoringu Strategije:

1. Prijedlog budžeta Općine
2. Tematska sjednica Općinskog vijeća
3. Posebni zahtjevi privrede
4. Kapitalne investicije
5. Bitne promjene u političkoj i/ili monetarnoj strukturi
6. Realizacija većih infrastrukturnih projekata posebno u saobraćajnoj infrastrukturi
7. Izmjene i dopune u prostornom planiranju

V.3.2 Praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje strategije razvoja

Općinsko vijeće ima komisiju za praćenje realizacije Strategije koje jednom godišnje podnosi izvještaj općinskom Vijeću o realizaciji strategije u prethodnoj godini. Odgovorna služba u četvrtom kvartalu tekuće godine priprema nacrt izvještaja (sadrži informacije o realiziranim projektima i onima koji su u realizaciji (kao i onima koji su pripremljeni za realizaciju) ali i prati parametre strategije zbirno) ali i (revidirani) plan za naredni period. Komisija za izradu Strategije razvoja usvaja izvještaj/plan za naredni period i isti dostavlja načelniku na prihvaćanje kojeg on dostavlja Općinskom vijeću.

Što se tiče ažuriranja, sukladno miPRO metodologiji vršit će se redovito ažuriranje trogodišnjih planova implementacije krajem tekuće godine kako bi planovi bili ažurni početkom naredne godine. Ocjenjivanje realizacije strategije vršit će se uglavnom u odnosu na projektne indikatore. Ažuriranje strategije vršit će se na razini projekata i planova implementacije te na razini sektorskih ciljeva razvoja sukladno kalendaru.

6. PLANIRANI PROJEKTI

VITEZ – TRGOVAČKO SREDIŠTE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, poljoprivrede i privlačenje	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja

stranih investicija.	zaposlenih; Jačanje pozicije Viteza kao trgovačkog centra.
Detaljan naziv projekta	
Pozicionirati Vitez kao trgovačko središte	
Kratak opis projekta	
Kroz ovaj projekat potrebno je osigurati da se u Vitez privuku velike trgovačke kuće, da ojačamo postojeća trgovačka preduzeća u cilju očuvanja sadašnjih pozicija i mogućnosti proširenja poslovanja. Obogatiti i ostale prateće sadržaje u cilju privlačenja kupaca. Uvezati proizvodnu djelatnost sa područja općine Vitez sa trgovačkim centrom radi plasmana domaćih poljoprivrednih i drugih proizvoda. Izraditi promotivni materijal sa ciljem promocije Viteza kao trgovačkog centra i promociju poslovnih zona.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Ojačan trgovački centar; Stvoreni uslovi za privlačenje velikih trgovačkih kuća; Nove investicije; Nova radna mjesta;	Općina Vitez; Strane velike trgovačke kuće; kupci; zaposlenici; proizvođači sa područja Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez kao lokalna zajednica; Udruženja poslodavaca (privrednika) FIPA BiH – Agencija za privlačenje stranih investicija	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Prepozicije postojećeg trgovačkog centra – Vitez, središte BiH, privlačna lokacija	Teška ekonomska situacija Složena politička situacija politička situacija Složena procedura registracije preduzeća
Procjena troškova projekta	
150.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

INFRASTRUKTURA U POSLOVNOJ ZONI PC 96	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede i privlačenje stranih investicija.	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.
Detaljan naziv projekta	
Nastavak izgradnje komunalne infrastrukture u poslovnom centru PC 96	
Kratak opis projekta	
Općina Vitez je prepoznatljiva po Poslovnom centru PC 96 gdje je smješteno dosta	

trgovačkih i proizvodnih preduzeća. Do sada je urađeno mnogo na polju infrastrukture: • Probijene radne ceste i djelimično asfaltirane • Sprovedena voda i kanalizacija • Izgradnja rasvjete u Poslovnoj zoni PC 96-2 Potrebno je nastaviti sa asfaltiranjem radnih cesta, uraditi odvodnju površinskih i fekalnih voda, urediti zelene površine, i izgraditi rasvjetu. Fokusirati se na Radnu cestu S1-C, Radne ceste na Divjaku i na rasvjetu uz radne ceste.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Otvaranje novih preduzeća Privlačenje firmi Zapošljavanje (nova radna mjesta)	Strane i domaće velike trgovačke kuće Domaći investitori
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika; Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Postojeće stanje PC 96 Projektna dokumentacija	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
1.200.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

POSLOVNA ZONA „ŠLJIVČICA“	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, i privlačenje stranih investicija.	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.
Detaljan naziv projekta	
Uspostavljanje poslovne zone „Šljivčica“	
Kratak opis projekta	
Prostornim planom Općine Vitez formirana je Poslovna zona „Šljivčica“ uz magistralnu cestu Vitez-Vjetrenica-Zenica, i veći dio zone nije infrastrukturno uređen. Potrebno je riješiti administrativne probleme i pristupiti uređenju infrastrukture u Poslovnoj zoni Šljivčica. Riješiti probleme pretvaranja poljoprivrednog zemljišta u građevinsko. Urediti infrastrukturu u poslovnoj zoni „Šljivčica“ (voda, Kanalizacija i radne ceste)	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Izgrađene radne ceste Riješena odvodnja oborinskih i fekalnih voda Prodane parcele zainteresiranim	Privrednici Stanovništvo Općina Vitez

investitorima	
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika;Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK, Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u građevinskog Zainteresiranost za kupovinu parcela Projektna dokumentacija	Nedostatak finansijskih sredstava Konfiguracija poslovne zone
Procjena troškova projekta	
1.000.000,00 – 1.500.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

DEFINISANJE NOVIH POSLOVNIH ZONA (ŠANTIĆA POLJE)	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, i privlačenje stranih investicija.	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.
Detaljan naziv projekta	
Definisanje novih poslovnih zona (Šantića polje)	
Kratak opis projekta	
Prostornim planom Općine Vitez predviđeno je odnosno rezervisano zemljište za novu poslovnu zonu Šantića polje. Pokrenuti proceduru usvajanja prostorno planske dokumentacije i pretvaranje zemljišta u građevinsko.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Usvajanje potrebne prostorno planske dokumentacije Izgrađene radne ceste Riješena odvodnja oborinskih i fekalnih voda	Privrednici Stanovništvo Općina Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika; Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Odluka o proglašenju poslovne zone Pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u građevinskog Zainteresiranost za kupovinu parcela	Nedostatak finansijskih sredstava Konfiguracija poslovne zone

Projektna dokumentacija	
Procjena troškova projekta	
200.000,00 – 300.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

BUSINESS START-UP CENTAR I POSLOVNI INKUBATOR	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, poljoprivrede i privlačenje stranih investicija.	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih.
Detaljan naziv projekta	
Osnivanje Business Start-up centra sa poslovnim inkubatorom	
Kratak opis projekta	
Vitez kao općina orijentisana na trgovinu ulaže dosta napora za privlačenje novih poduzetnika, kako malih tako i velikih. Neki mali potencijalni poduzetnici nemaju dovoljno finansijskih sredstava, ali imaju dobre ideje za otvaranje preduzeća. Stoga, dobra ideja je da se omogući lokacija i objekat koji bi bio opremljen sa desetak poslovnih prostora unutar Poslovnog inkubatora gdje bi se moglo započeti sa otvaranje novih preduzeća (START-UP business). Formiranje Business Start-up centra će osigurati: • Sve informacije potrebne za osnivanje firmi • Stručnu pomoć i edukaciju potrebnu mladim poduzetnicima (pravna i ekonomska pitanja vezana za pokretanje vlastitog biznisa). Saradnja sa Univerzitetom Vitez • Neophodan prostor za početak vlastitog biznisa besplatno za prvih godinu dana, npr. korištenje prostora FC BiH • Follow-up, odnosno praćenje razvoja poslovanja i stručnu pomoć do potpunog „osamostaljenja“ firme i njenog izlaska iz poslovnog inkubatora. Saradnja sa Univerzitetom Vitez i udruženjima poslodavaca • Periodično organizovanje takmičenja u izradi poslovnih planova (najbolji autori dobijaju simboličnu podršku za start novog biznisa i besplatan prostor u inkubatoru na godinu dana) • Formiranje svojevrsne berze poslovnih ideja, razmjenu iskustava sa privrednicima, te formiranje platforme za eventualna zajednička ulaganja u novi biznis u slučaju prepoznavanja kvalitetnih ideja • Mogući pronalazak finansijera, donatora za projekte. U perspektivi, Business Start-up centar može poslužiti i kao nukleus formiranja Tehnološkog parka, ukoliko se dokaže kao uspješan koncept.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Formirane nove firme; Zapošljavanje (nova radna mjesta); Povećanje konkurentnosti PC 96 Dodatno unaprjeđenje imidža Općine;	Potencijalni novi poduzetnici.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	

Općina Vitez; Udruženja privrednika; Mladi potencijalni poduzetnici – samozapošljavanje, povećanje vlastitih prihoda; Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH; Evropski fondovi	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Obezbjedeana lokacija i objekat; Osigurana sredstva za funkcionisanje Business Start-up centra; Pojednostavljenje i ubrzavanje procedura za registrovanje firme – „one-stop shop/counter“; Potpis ugovora sa institucijom zaduženom za edukovanje i follow-up proces za potrebe Centra	Nedostatak finansijskih sredstava – osiguranje inicijalnih sredstava (pronaći podršku – USAID, ambasade, SIDA...); Motiviranje mladih za odziv i uključivanje u rad Centra;
Procjena troškova projekta	
100.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2024. Donošenje Odluke o formiranju Business Start-up centra, administrativne formalnosti; Početak rada Centra – godina 2023.	

DRVOPRERAĐIVAČKA DJELATNOST	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, i privlačenje stranih investicija.	Jačanje sektora drvoprerađivača i uvezivanje drvoprerađivača.
Detaljan naziv projekta	
Osnivanje klastera drvoprerađivača i uvezivanje drvoprerađivača radi postizanja boljih rezultata u poslovanu i zajedničkog nastupa na tržištu.	
Kratak opis projekta	
Razvojem drvoprerađivačke djelatnosti Vitez bi se afirmirao i u tom aspektu privrede. Animiranje učesnika u projektu i stvaranje preduslova za zajedničko djelovanje u cilju povećavanja iskorištavanja potencijala, iznalaženja novih inostranih tržišta, povećavanje produktivnosti uvođenjem visokosofisticiranih tehnologija. Stvaranje partnerskih odnosa sa nosiocima vlasti na svim nivoima. Unutar ovog projekta potrebno je sprovesti slijedeće aktivnosti: • Uvezati drvoprerađivače sa ciljem zajedničkog nastupa na tržištu • Organizovati zajedničko predstavljanje na sajmovima i promovisati drvoprerađivače sa područja općine Vitez.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Zajednički nastupi; Zaštita okoliša; Zapošljavanje (nova radna mjesta); Povećanje konkurentnosti; Povećanje produktivnosti;	Drvoprerađivači; Neuposleni;

Povećanje izvoza; Transfer znanja;	
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika; Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH Drvoprerađivači; Trgovine za drvene sortimente;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Zainteresovanost sudionika u projektu; Izmjena zakona iz ove oblasti; Osiguranje adekvatnog prostora za funkcionisanje klastera; Transparentno poslovanje klastera i javne koristi za sve članice	Nedostatak finansijskih sredstava; Osiguranje inicijalnih sredstava (pronaći podršku – USAID, ambasade, SIDA...) Loša zakonska rješenja; Motiviranje drvoprerađivača za uključivanje u rad Klastera;
Procjena troškova projekta	
100.000,00 KM (20.000,00 KM godišnje)	
Plan provedbe projekta	
2022.-2025. godine. Ispitivanje interesa za formiranje Regionalnog klastera drvoprerađivača – potpisivanje pisama namjere; Povezivanje privrednih subjekata koji su zainteresovani za preradu drveta i uspostava partnerskog odnosa sa dobavljačima drveta; Početak rada Regionalnog Klastera drvoprerađivača – početak 2015.godine	

DRVOPRERAĐIVAČKA DJELATNOST	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, poljoprivrede i privlačenje stranih investicija	Jačanje sektora drvoprerađivača i uvezivanje drvoprerađivača Vertikalna integracija drvne industrije.
Detaljan naziv projekta	
Stimulisanje izgradnje tvornice ploča od usitnjenog drveta u Vitezu.	
Kratak opis projekta	
Izgradnjom tvornice ploča od usitnjenog drveta u BiH postigli bi se višestruki pozitivni efekti: - Povećala bi se konkurentnost industrije namještaja u BiH (sirovina na „kućnom pragu“, smanjeni zavisni troškovi nabavke osnovnog repromaterijala) - Smanjio bi se uvoz ploča od usitnjenog drveta (trenutni uvoz cca. 100 mil. KM godišnje). Proizvodnja ne postoji u BiH. - Ostvario bi se izvoz ovih ploča iz BiH, što bi dodatno pozitivno uticalo na vanjskotrgovinsku bilansu drvne industrije BiH	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici

Povećanje konkurentnosti drvoprerađivača;Povećanje zaposlenosti;Povećanje izvoza Općine Vitez;Pozitivan signal za ostale investitore;	Drvoprerađivači; Neuposleni drvene struke;
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika; Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH Drvoprerađivači;Trgovine za drvene sortimente;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osiguranje parcele za eventualnog investitora; Rješavanje ostalih administrativnih zapreka; Lobiranje za dobijanje garancije isporuke dovoljne količine sirovine od strane FBiH (iskustva Natron Maglaj); Informisanje vodećih evropskih grupacija za proizvodnju ploča od usitnjenog drveta (Eger, Kronospan, Pfleiderer, Kastamonu...) o mogućnostima greenfield investiranja u Vitez, jamstvima, benefitima i potencijalima i potrebama tržišta;U saradnji sa Vladom FBiH definisati paket subvencija po novootvorenom radnom mjestu u tvornici (pozitivna iskustva Srbije u privlačenju stranih investicija);Moguće je koristiti kontakte drvoprerađivača za stupanje u kontakt i prezentaciju ove mogućnosti vodećim evropskim grupacijama za proizvodnju ploča od usitnjenog drveta.	Neizvjestan interes potencijalnih investitora; Neizvjesna podrška viših nivoa vlasti;
Procjena troškova projekta	
100000	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.godineIspunjavanje formalnih preduslova;Kontaktiranje i prezentacija mogućnosti investiranja vodećim evropskim grupacijama za proizvodnju ploča od usitnjenog drveta;	

JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje poslovnog ambijenta za razvoj privrede, poljoprivrede i privlačenje stranih investicija	Poboljšanje poslovne infrastrukture radi privlačenja investicija i povećanja broja zaposlenih
Detaljan naziv projekta	
Kreiranje uslova za Javno-privatno partnerstvo i reorganizovanje komunalnih usluga	
Kratak opis projekta	
Mogućnost javno-privatnog partnerstva ili nova upravljačka struktura koja je motivisana prema rezultatima. Projekat može podrazumijevati formiranje nove, ili ukoliko je potrebno reformiranje postojeće firme.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Novo komunalno preduzeće Otvaranje novih preduzeća Zapošljavanje (nova radna mjesta)	Javni i privatni poslovni subjekti

Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; Udruženja privrednika; Privatni sektor	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Novi pristup komunalnom sektoru	Otpor unutar postojećih struktura Navike stanovništva
Procjena troškova projekta	
300.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2015.-2017.	

UNAPRIJEĐENJE UZGOJA POVRĆA I VOĆA	
Strateški cilj	Operativni
Unaprijeđenje poljoprivrene proizvodnje na području općine Vitez	Stvaranje pretpostavki za organizovanu poljoprivrednu proizvodnju u specifičnim granama poljoprivrede.
Detaljan naziv projekta	
Unaprjeđenje uzgoja povrća i voća	
Kratak opis projekta	
Tendencija u povećanju poljoprivredne proizvodnje u posljednje vrijeme je sve više na plantažnom uzgoju malina i proizvodnji povrća u zatvorenom prostoru, jer to daje gazdinstvu najveće ekonomske efekte. U tom cilju potrebno je dati podršku poljoprivrednoj proizvodnji i organizovati edukaciju poljoprivrednika u cilju postizanja što većih efekata.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećanje efekata primarne poljoprivredne proizvodnje; Optimalno korištenje zemljišnih prirodnih resursa;	- Poljoprivredni proizvođači; - Stanovnici općine Vitez - Prerađivači
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez; Poljoprivredni proizvođači; Udruženja poljoprivrednih proizvođača; Lovačka udruženja; Veterinarska stanica; Nadležna ministarstva SBK; Nadležna ministarstva FBiH; Evropski fondovi.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Velika zainteresovanost za primarnu poljoprivrednu proizvodnju;	Nedostatak finansijskih sredstava Loši klimatski uslovi za razvoj poljoprivrede, klimatske promjene
Procjena troškova projekta	
500.000,00 KM za period 2022.-2026.	

Plan provedbe projekta
2022.-2026.

PODSTICANJE UZGOJA JELENSKE I DRUGE DIVLJAČI	
Strateški cilj	Operativni
Unaprijeđenje poljoprivrene proizvodnje na području općine Vitez	Stvaranje pretpostavki za organizovani uzgoj jelenske divljači
Detaljan naziv projekta	
Podsticanje uzgoja jelenske i druge divljači	
Kratak opis projekta	
Općina Vitez ima 70% površine pod visokom šumom i idealna je za uzgoj raznih vrsta divljači. Podsticaj uzgoju divljači prvenstveno u saradnji sa lokalnim lovačkim udruženjima.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Obogaćena turistička ponuda; razvijen rekreativni lov;	Turisti; Lovačka društva;
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez; Veterinarska stanica; Nadležna ministarstva SBK; Nadležna ministarstva FBiH; Evropski fondovi.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Postojeći turistički potencijali za uzgoj divljači;	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
200.000,00 KM za period 2022.-2026.	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

POLJOPRIVREDNA DJELATNOST	
Strateški cilj	Operativni

Unaprijeđenje poljoprivredne proizvodnje na području općine Vitez	Stvaranje pretpostavki za organizovanu poljoprivrednu proizvodnju u specifičnim granama poljoprivrede.
Detaljan naziv projekta	
Jačanje sektora poljoprivredne proizvodnje usmjerene na primarnu poljoprivrednu proizvodnju, otkupne kapacitete i razvoj perađivačkih kapaciteta koji vode što većoj finalizaciji poljoprivrednih proizvoda.	
Kratak opis projekta	
Tendencija u povećanju poljoprivredne proizvodnje u posljednje vrijeme je sve više na plantažnom uzgoju malina i proizvodnji povrća u zatvorenom prostoru, jer to daje gazdinstvu najveće ekonomske efekte. U tom cilju potrebno je dati podršku poljoprivrednoj proizvodnji i organizovati edukaciju poljoprivrednika u cilju postizanja što većih efekata. Također pored navedenog potrebno je organizirati poljoprivrednike u cilju zajedničkog nastupa prema otkupljivačima i stvoriti pretpostavke za preradu poljoprivrednih proizvoda poticanjem manjih pogona za preradu mliječnih proizvoda i voća i povrća.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećanje efekata primarne poljoprivredne proizvodnje; Optimalno korištenje zemljišnih prirodnih resursa; povećanje profita	- Poljoprivredni proizvođači; - Otkupljivači - Prerađivači
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez; Poljoprivredni proizvođači; Udruženja poljoprivrednih proizvođača; Veterinarska stanica; Nadležna ministarstva SBK; Nadležna ministarstva FBiH; Evropski fondovi.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Velika zainteresiranost za primarnu poljoprivrednu proizvodnju; Ulaganje u razvoj prerađivačkih kapaciteta	Nedostatak finansijskih sredstava Nedostatak ideja i projekta za preradu voća i povrća
Procjena troškova projekta	
• 1.000.000,00 KM za period 2022.-2026.	
Plan provedbe projekta	
- 2022.-2026.	

OSNIVANJE TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE VITEZ	
Strateški cilj	Operativni cilj
Razvoj turizma na općini Vitez	Iskorištavanje turističkih resursa na području općine Vitez
Detaljan naziv projekta	

Osnivanje Turističke zajednice općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Na osnovu zakonskih akata i osnovanih turističkih organa na području SBK osnovati Turističku zajednicu općine Vitez	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećan broj turista; Poboljšani sadržaji izletišta; Povećan broj zaposlenih u turizmu.	Turisti; Stanovnici općine Vitez; Ugostitelji.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
NVO sektor; Općina Vitez; Turistička zajednica SBK Ministarstvo privrede SBK; Ministarstvo turizma FBiH; Evropski fondovi	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Postojeća izletišta; Sačinjen plan uređenja turističkih destinacija.	Nedostatak finansijskih sredstava; Neka područja su još uvijek pod minama.
Procjena troškova projekta	
100.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

IZGRADNJA INFRASTRUKTURE (PUTEVI, VODA, KANALIZACIJA) NA TURISTIČKIM DESTINACIJA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Razvoj turizma na općini Vitez	Iskorištavanje turističkih resursa na području općine Vitez
Detaljan naziv projekta	
Izgradnja infrastrukture (putevi, voda, kanalizacija) na turističkim destinacija	
Kratak opis projekta	
Da bismo unaprijedili turističku ponudu na području općine Vitez potrebno je izgraditi infrastrukturu na turističkim lokacijama. Za realizaciju projekta potrebno je identificirati potrebe, usvojiti prostorno plansku dokumentaciju, izraditi projektnu dokumentaciju, ishodovati urbanističko građevinsku dokumentaciju i osigurati sredstva za realizaciju projekta	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećan broj turista; Poboljšani sadržaji izletišta; Povećan broj zaposlenih u turizmu.	Turisti; Stanovnici općine Vitez; Ugostitelji.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	

NVO sektor; Općina Vitez; Turistička zajednica SBK Ministarstvo turizma SBK; Ministarstvo turizma FBiH; Evropski fondovi	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Postojeća izletišta; Sačinjen plan uređenja turističkih destinacija.	Nedostatak finansijskih sredstava; Neka područja su još uvijek pod minama.
Procjena troškova projekta	
2.000.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

PROMOCIJA ŠOPING I LOVNOG TURIZMA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Razvoj turizma na općini Vitez	Iskorištavanje turističkih resursa na području općine Vitez
Detaljan naziv projekta	
Promocija šoping i lovnog turizma	
Kratak opis projekta	
Sačiniti promotivni materija za promociju lovnog i šoping turizma na području općine Vitez, uraditi putokaze i u saradnji sa trgovačkim preduzećima organizirati šoping ture.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećan broj turista; Jačanje pozicije Viteza kao trgovačkog centra Poboljšani sadržaji izletišta; Povećan broj zaposlenih u turizmu.	Turisti; Posjetioци trgovačkih preduzeća Stanovnici općine Vitez; Ugostitelji.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Trgovačka preduzeća ; Općina Vitez; Vlasnici farmi za uzgoj jelena lopatara Turistička zajednica SBK Ministarstvo turizma SBK; Ministarstvo turizma FBiH; Evropski fondovi	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Postojeća izletišta; Sačinjen plan uređenja turističkih destinacija.	Nedostatak finansijskih sredstava; Neka područja su još uvijek pod minama.
Procjena troškova projekta	
150.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

STVARANJE USLOVA ZA SINERGIJU TURIZMA, POLJOPRIVREDE PROIZVODNJE I RURALNOG RAZVOJA

Strateški cilj	Operativni cilj
Razvoj turizma na općini Vitez	Iskorištavanje turističkih resursa na području općine Vitez
Detaljan naziv projekta	
Stvaranje uslova za sinergiju turizma, poljoprivrede proizvodnje i ruralnog razvoja	
Kratak opis projekta	
Uraditi popis resursa poljoprivrednih proizvođača, uvezati poljoprivredne proizvođače vlasnike turističkih objekata te u okviru turističkih sadržaja općine Vitez promovisati seoski turizam	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećan broj turista; Formiranje gazdinstava za pružanje turističkih usluga u okviru seoskog turizma Poboljšani sadržaji izletišta; Povećan broj zaposlenih u turizmu.	Turisti; Posjetioci trgovačkih preduzeća Stanovnici općine Vitez; Ugostitelji.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Seoska gazdinstva; Općina Vitez; Turistička zajednica SBK Ministarstvo turizma SBK; Ministarstvo turizma FBiH;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Interes poljoprivrednih proizvođača za bavljenje seoskim turizmom	Nedostatak finansijskih sredstava; Slab interes za ulaganje u seoski turizam
Procjena troškova projekta	
200.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

PROJEKTI DEMINIRANJA

Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura)	Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća
Detaljan naziv projekta	
Deminiranje minskih polja	
Kratak opis projekta	
Deminiranje minskih polja u skladu sa pripremljenim Projektima za deminiranje koje je	

pripremio BH MAC i u skladu sa Prioritetima Službe za civilnu zaštitu. Nastojati da se deminiraju veće površine u skladu sa smjernicama BH MAC i donatora.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Sprečavanje opasnosti i zaštita života ljudi.	Građani općine Vitez, prvenstveno uz granična područja, vlasnici poljoprivrednog zemljišta, planinari i izletnici.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
BH MAC Oružane snage BiH Federalna uprava CZ Kantonalna uprava CZ Općina Vitez (budžet) Služba za CZ općine Vitez Donatori	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Pripremljeni projekti Obezbjeđena sredstva	Obezbjeđenje finansijskog učešća općine u projektima koje se kreće od 10 do 30%.
Procjena troškova projekta	
cca 100.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
Izrada projekata - kontinuisano	
Obezbjeđenje sredstava za učešće – kontinuisano na godišnjem nivou	

PROJEKTI REGULACIJE KORITA RIJEKA I POTOKA	
Strateški cilj	Operativni cilj

Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura).	Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća; Uređenje i održavanje vodotoka na području općine Vitez u cilju zaštite od poplava.
Detaljan naziv projekta	
1. Projekat regulacije rijeke Lašve 2. Projekat regulacije rijeke Bile 3. Projekat regulacije rijeke Krušćičke 4. Projekat regulacije potoka na općini Vitez	
Kratak opis projekta	
Prema već urađenim projektima fazno vršiti regulaciju korita rijeka i potoka koja se sastoji od čišćenja i proširenja korita sa uređenjem obala, a za potoke izuzev Lupničkog koji ima projekat potrebno je uraditi Projekte. Posebno se ističe Projekat koji je u fazi izrade a odnosi se na regulaciju rijeke Lašve od mosta kod općine Vitez do Vonkovog mosta sa uređenjem pješačke staze i biciklističke staze na obali rijeke,	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Zaštita života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara, kao i poljoprivrednih površina.	Vlasnici nekretnina neposredno uz rijeke i potoke i nizvodno niz rijeke i potoke.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Agencija za vodno područje rijeke Save Fond za zaštitu okoliša Kantonalna uprava za civilnu zaštitu Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Općina Vitez Vlasnici nekretnina	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Izrada preostale projektne dokumentacije	Obzirom da se radi o projektima veće vrijednosti poteškoće su o

Obezbjedenje sredstava	obezbjedenju sredstava.
Rješavanje imovinsko pravnih odnosa	
Procjena troškova projekta	
Imajući u vidu da je dužina rijeke Lašve kroz općinu Vitez 15 km, rijeke Bila 5 km, Krušćičke rijeke 9 km, a dužina potoka preko 50 km procjene je teško odrediti, ali je sigurno da su više milionske.	
Plan provedbe projekta	
Utvrđiti dugoročni Plan provođenja zaštite	
Fazno po dionicima i kritičnim tačkama i na godišnjem nivou	

UNAPRJEĐENJE SISTEMA PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura)	Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
Detaljan naziv projekta	
Ustroj sistema protivpožarne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu	
Kratak opis projekta	
Nastaviti opremiti vatrogasna društva na području općine i poboljšati njihov status. Djelovati u skladu sa donešenom Procjenom ugroženosti od požara i Planom zaštite od požara općine Vitez. Dodatno izvršiti obuku i opremiti Službe zaštite od požara i poplava koje smo proglasili u dobrovoljnim društvima koji djeluju na općini Vitez.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Unaprjeđenje PPZ sa ciljem zaštite života i zdravlja ljudi i imovine.	Građani općine, vlasnici imovine, Pravna i dr lica.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	

Općina Vitez (Općinsko vijeće, Općinski načelnik, Služba za civilnu zaštitu); Dobrovoljna vatrogasna društva.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Obezbijediti dovoljna finansijska sredstva i Donošenje Odluka koje proističu iz Zakona, a koje do sada nisu donesen;	Preustroj PPZ u skladu sa novim Zakonom
Procjena troškova projekta	
Troškovi projekta će biti minimalni ukoliko se postigne konsenzus učesnika u implementaciji projekta.	
Plan provedbe projekta	
1. Implementacija	

PROJEKTI ZAŠTITE OD KLIZANJA TLA I ODRONA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura)	Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
Detaljan naziv projekta	
Projekti uređenja klizanja tla i odrona	
Kratak opis projekta	
-Izrada procedure postupanja (prije, za vrijeme i nakon prirodne nesreće- klizišta), u sklopu Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, ▪ Izrada jedinstvene evidencije klizišta (sa naznakom: aktivna, potencijalna, privremeno sanirana i sanirana), ▪ Provođenje periodičnog snimanja lokacije i neposredni monitoring stanja klizišta i dinamika razvoja erozije tla sa procjenom daljih kretanja ili depresija tla, ▪ Određivanje godišnjeg budžeta za tretiranje klizišta u skladu sa prioritetima i	

dinamikom potrebe realizacije,

- Postizanje načelnog dogovora i po potrebi sačinjavanje načelnog sporazuma sa javnim i privatnim preduzećima, te udruženjima i NVO, koji se mogu uključiti u prevenciju i odbranu od klizišta (građevinske, mašinske, geodetske kompanije, kompanije za snimanje stanja pilotnom i bespilotnom letjelicom),
- Preventivni uticaj na stanovništvo u pogledu nje građevina ugroženom stanovništvu,
- Ovo provoditi putem medija (elektronskih i printanih), te inspekcijskih nadzora i kontrola,
- Popunjavanje organa, organizacija i ustanova općine Vitez sistematizovanim i potrebnim kadrovima, te opskrbljivanje propisanim sredstvima za realizaciju propisanih aktivnosti vezanih za prevenciju, odbranu od klizišta i spašavanje iz istih,
- Uspostava GIS baze podataka u svrhu što kvalitetnijeg vođenja evidencije o lokaciji i stepenu oštećenja klizišta (pri uspostavi GIS baze podataka uveliko mogu pomoći letjelice koje bi snimile teren, te se na osnovu snimka dalje mogu obrađivati podaci koristeći GIS alate),
- Uspostava evidencije o područjima koja su podložna nastanku klizišta

Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Zaštita života i zdravlja ljudi i imovine Sigurnije okruženje, smanjenje mogućih šteta po ljudske živote i materijalna dobra, uređen okoliš i uređena evidencija koja će omogućiti bolje iskorišćenje resursa na području općine Vitez. Odvođenje gradskih otpadnih voda	Građani i objekti u vlasništvu
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez Građani	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Izrada preostalih od svakog pojedinačnog projekta.	Finansijska sredstva.
Procjena troškova projekta	
Za period provođenja strategije 500.000,00 KM	
Plan provođenja projekta	

Izrada Projekata
Realizacija postojećih projekata

ENETGETSKA EFIKASNOST- UTOPLJAVANJE JAVNIH OBJEKATA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje energetske efikasnosti i zaštita okoliša.	Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.
Detaljan naziv projekta	
Utopljanje javnih objekata	
Kratak opis projekta	
Povećanje energetske efikasnosti, izrada termo fasada i ugradnja prihvatljive stolarije sa aspekta energetske efikasnosti.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Ušteda energije Smanjenje izdataka za energiju Zaštita okoliša smanjena potrošnja fosilnih goriva	Javni objekti; Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti;
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina JSP „Vitez-stan” d.o.o. Vitez Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Posjedovanje projektne dokumentacije Zainteresiranost vlasnika javnih objekata	- Nedostatak sredstava za veće projekte
Procjena troškova projekta	

300.000,00 KM
Plan provedbe projekta
2022.-2026.

ENERGETSKA EFIKASNOST- UTOPLJAVANJE OBJEKATA ZAJEDNIČKOG STANOVANJA

Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje energetske efikasnosti i zaštita okoliša.	Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.
Detaljan naziv projekta	
Utopljanje objekata zajedničkog stanovanja	
Kratak opis projekta	
Povećanje energetske efikasnosti, izrada termofasada i ugradnja prihvatljive stolarije sa aspekta energetske efikasnosti na zgradama kolektivnog stanovanja i individualnim stambenim objektima.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Ušteda energije Smanjenje izdataka za energiju Zaštita okoliša smanjena potrošnja fosilnih goriva	Stanovništvo općine Vitez Javni objekti; Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti;
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Stanari zgrada kolektivnog stanovanja Vlasnici porodičnih kuća Općina JSP „Vitez-stan“ d.o.o. Vitez	

Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Posjedovanje projektne dokumentacije Zainteresiranost vlasnika javnih objekata	- Nedostatak sredstava za veće projekte - Nepostojanje adekvatne projektne dokumentacije
Procjena troškova projekta	
1.000.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

ENERGETSKA EFIKASNOST- ZAMJENA POSTOJEĆIH RASVJETNIH TIJELA FOONAPONSKIM RASVJETNIM TIJELIMA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje energetske efikasnosti i zaštita okoliša.	Održivo upravljanje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije.
Detaljan naziv projekta	
Zamjena postojećih rasvjetnih tijela fotonaponskih rasvjetnih tijela foonaponskim rasvjetnim tijelima	
Kratak opis projekta	
Postojeća rasvjetna tijela zamijeniti fotonaponskim rasvjetnim tijelima radi uštede energije i smanjenja troškova namijenjenih za javnu rasvjetu.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Smanjenje troškova za javnu rasvjetu Energetska održivost Zaštita okoliša	Javni objekti; Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti;

Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina; Donacije i javna sredstva; Privrednici;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Izrada Studije opravdanosti; Osiguravanje sredstava za realizaciju	Nedostatak sredstava Svijest o važnosti energetske efikasnosti
Procjena troškova projekta	
500.000,00 KM do 2026. godine	
Plan provedbe projekta	
1. Donošenje odluke o formiranju Centra za energetske efikasnost 2014.	
2. Početak rada Centra 2015.	

MODERNIZACIJA I POBOLJŠANJE KVALITETA PUTNE INFRASTRUKTURE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura).	Razvoj saobraćajne mreže općine
Detaljan naziv projekta	
Plan za unaprjeđenje i razvoj saobraćaja	
Kratak opis projekta	
Usklađivanje postojećeg stanja na terenu sa potrebama privrednog i društvenog razvoja. Stare saobraćajnice koje postoje u općini Vitez trebaju sanaciju, dok je nužna izgradnja nekih novih koje bi omogućile bolju povezanost ove općine sa drugim regijama.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Saobraćajna povezanost ruralnih i urbanih dijelova	Javni objekti;
Saobraćajna povezanost gradske i poslovne zone	Objekti kolektivnog

Unaprjeđenje sistema javnog prijevoza	stanovanja;
Razvoj biciklističkog saobraćaja	Objekti individualnog stanovanja;
Definisane pješačke zone (šetališta)	Javni i privatni poslovni objekti
Javne garaže i parkinzi	
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina	
Komunalno preduzeće	
Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Projektna dokumentacija i procjena potrebnih sredstava	Nedostatak projektne dokumentacije
Realizacija planske dokumentacije	Investiciona sredstva
Procjena troškova projekta	
4.000.000,00 KM do 2026.godine	
Plan provedbe projekta	
1. Integracija i poboljšanje kvaliteta kolnog, pješačkog i saobraćaja u mirovanju.	
2. Unaprijediti tehnička rješenja	

MODERNIZACIJA I POBOLJŠANJE KVALITETA PUTNE INFRASTRUKTURE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura).	Razvoj saobraćajne mreže općine
Detaljan naziv projekta	
Rekonstrukcija gradske saobraćajnice od raskrsnice kod caffe Bobis do disko kluba Label	
Kratak opis projekta	

Analiza stanja podzemnih instalacija na dionici ceste predviđenoj za rekonstrukciju. Zaštita instalacija koje su u dobrom stanju, rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže koja se nalazi na trasi koja je planirana za rekonstrukciju. Priprema za asfaltiranje, izgradnja slivnika za oborinsku vodu, izgradnja pješačkih i biciklističkih staza i asfaltiranje kolovoznih traka u dva sloja.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Saobraćajna povezanost urbanog dijela grada sa naseljem Stari Vitez Saobraćajna povezanost gradske i poslovne zone Poboljšanje sigurnosti pješaka Razvoj biciklističkog saobraćaja Definisane pješačke zone (šetališta)	Korisnici usluga oma zdravlja, učenici i nastavnici osnovnih škola; Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Komunalno preduzeće Država BiH, Federacija BiH, Srednjobosanski kanton Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Projektna dokumentacija i procjena potrebnih sredstava Realizacija planske dokumentacije	Nedostatak projektne dokumentacije Investiciona sredstva
Procjena troškova projekta	
1.500.000,00 KM do 2026.godine	
Plan provedbe projekta	
1. Izrada projektne dokumentacije	

Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura).	Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine.
Detaljan naziv projekta	
Izgradnja, proširenje, rekonstrukcija i modernizacija mreže vodosnabdjevanja u cilju smanjenja gubitaka u vodovodnoj mreži i zamjena AC cijevi na području općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Problem u općini Vitez su stare AC cijevi koje treba zamijeniti, zatim sanirati izvor u kojem često dolazi do zamućenja i riješiti i sankcionisati nelegalne priključke na vodovodnu mrežu. Radovi na sanaciji, proširenju i modernizaciji mreže bi trebali osigurati dovoljne količine pitke vode do svih potrošača i otpadne vode od potrošača. Ovi projekti bi mogli osigurati i uštede radi smanjenja potrošnje vode koja se pumpa iz podzemnih vrela	
Rekonstrukcija vodovodne mreže na dionici od SIZ-a do skretanja za Vjetrenicu, ukupna procijenjena vrijednost radova cca 600.000,00 KM Rekonstrukcija vodovodne mreže u gradskom području, ukupna procijenjena sredstva 1.000.000,00 KM Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Sofa, ukupna procijenjena vrijednost radova cca 500.000,00 KM; Rekonstrukcija primarne vodovodne mreže naselja Grgino polje, ukupna procijenjena vrijednost radova cca 400.000,00 KM; Izgradnja druge komore na rezervoaru Zvizda 500.000,00 KM.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Kvalitetnije i pouzdano vodosnadbjevanje na cijelom prostoru Općine Unaprjeđenje sistema upravljanja otpadnim vodama	Stanovnici općine Vitez Javna preduzeća na području općine Vitez,
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina, Komunalno poduzeće, Država BiH, Federacija BiH, Srednjobosanski kanton	

Fond za zaštitu okoliša FBiH; Ministarstvo prostornog uređenja SBK; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Evropski fondovi; Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Izrada projektne dokumentacije Ishodovanje urbanističko građevinske dokumentacije Osigurati potrebna sredstva Određivanje prioriteta	Zamućenja izvora; Stare cijevi koje su parcijalno rađene tokom vremena.
Procjena troškova projekta	
3.000.000,00 KM do 2026.godine	
Plan provedbe projekta	
Racionalno korištenje vodnih resursa i iznalaženje dugoročno dovoljnih količina vode za piće i osigurati dostupnost iste većem broju korisnika	
Priprema dokumentacije i prijedlog prioriteta za rekonstrukciju	
Unaprijediti tehnička rješenja i osigurati uštede	

KANALIZACIONISISTEM – ODVODNJA I TRETMAN OTPADNIH VODA U URBANOM DIJELU OPĆINE VITEZ	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura)	Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine
Detaljan naziv projekta	
Rekonstrukcija kanalizacione mreže na području urbane zone općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Na osnovu urađene projektne dokumentacije ishodovati urbanističko građevinsku	

dokumentaciju, utvrditi prioritete za rekonstrukciju, osigurati sredstva, provesti proceduru javnih nabavki za izbor izvođača radova i nadzora nad izvođenjem radova i pristupi izvođenju radova.

Popis dionica za realizaciju:

Dionica od okna kod kuće Radoša do Lašve;

Dionica od kuće Radoša do gradske saobraćajnice ulica Stjepana Radića;

Dionica od ulice Stjepana Radića do raskrsnice kod Besta;

Dionica od raskrsnice kod caffe Bobis do raskrsnice kod Tržnice

Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Efikanas sistem sistem odvodnje odborinskih i fekalnih voda; Izgradnja odvojenog sistema oborinskih i fekalnih voda; Rješenje problema vraćanja otpadnih voda u podrum zgrada.	Svi građani i poslovni subjekti Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez sa nadležnim službama; JKP „VITKOM“ d.o.o. Vitez; Fond za zaštitu okoliša FBiH; Ministarstvo prostornog uređenja SBK; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Evropski fondovi;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Usvojena Strategija razvoja Općine Vitez Projektna dokumentacija	Nedostatak finansijskih sredstavam
Procjena troškova projekta	
2.500.000,00 – 3.000.000,00 KM do 2026. godine bez kreditnog zaduženja	
Plan provedbe projekta	

2022.-2026.

KANALIZACIONISISTEM – ODVODNJA I TRETMAN OTPADNIH VODA U NASELJIMA OPĆINE VITEZ

Strateški cilj

Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura)

Operativni cilj

Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine

Detaljan naziv projekta

Rekonstrukcija kanalizacione mreže u naseljima na području općine Vitez

Kratak opis projekta

Uraditi analizu stanja kanalizacionih mreža u naseljima na području općine Vitez. Nakon urađene analize stanja kanalizacionih sistema naručiti izradu projektne dokumentacije za naselja koja nemaju urađenu projektну dokumentaciju. Ishodovati urbanističko građevinsku dokumentaciju za kanalizacione mreže u naseljima na području općine Vitez. Osigurati sredstva za realizaciju, provesti postupke javne nabavke za izvođače radova i nadzor nad izvođenjem radova i pristupiti izvođenju radova po prioritetima kako slijedi:

1. Nastavak radova na izgradnji kanalizacione mreže u MZ Dubravica;
2. Izgradnja kanalizacione mreže za dio naselja Rijeka;
3. Izgradnja kanalizacione mreže u MZ Gačice;
4. Izgradnja kanalizacione mreže u MZ Stari Vitez.

Očekivani rezultati

Efikan sistem odvodnje odoborskih i fekalnih voda u naseljima na području općine Vitez;
Izgradnja odvojenog sistema odoborskih i fekalnih voda;
Zaštita okoliša.

Ciljani korisnici

Svi građani i poslovni subjekti Općine Vitez

Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta

Općina Vitez sa nadležnim službama;	
JKP „VITKOM“ d.o.o. Vitez;	
Fond za zaštitu okoliša FBiH; Ministarstvo prostornog uređenja SBK;	
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK;	
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH;	
Evropski fondovi;	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Usvojena Strategija razvoja Općine Vitez Projektna dokumentacija	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
2.000.000,00 KM do 2026. godine bez kreditnog zaduženja	
Plan provedbe projekta	
Iznaženje kvalitetnog rješenja za kanalizacionu mrežu u naseljima na području općine Vitez Osigurati uštede i zdraviju životnu sredinu.	

TOPLIFIKACIJA-GRIJANJE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine, vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje i putna infrastruktura).	Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sistema općine.
Detaljan naziv projekta	
Revitalizacija i izgradnja toplinskog sistema	
Kratak opis projekta	
Revitalizacija postojeće grijne infrastrukture (parno grijanje), te izrada, usvajanje i realizacija programa izgradnje plinifikacijske sekundarne mreže.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Kvalitetno dugoročno rješenje grijanja	Javni objekti;

Uvođenje plina/gasa u domaćinstva Smanjenje zagađenosti zraka	Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Komunalno poduzeće Privatni sektor	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Projektna dokumentacija Realizacija planske dokumentacije Odluka i pravni status Investiciona sredstva Partner sa znanjem i tehnologijom	Nedostatak projektne dokumentacije Investiciona sredstva Tarifni sistem i naplata Pravni status
Procjena troškova projekta	
10.000.000,00 KM do 2026.godine	
Plan provedbe projekta	
Izrada projektne dokumentacije	
Ocjena stanja postojeće infrastrukture	
Unaprijediti tehnička rješenja	

OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE

Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje energetske efikasnosti i zaštita	Zaštita i očuvanje prirode i unaprjeđenje

okoliša.	okoliša.
Detaljan naziv projekta	
Educiranje stanovnika o potrebi očuvanja životne sredine	
Kratak opis projekta	
Izrada promotivnog materijala, predavanja, radionice i radne akcije u cilju edukacije i direktnog učešća u očuvanju životne sredine. Postavljanje promotivno - edukativnih banera na ograde eko otoka.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Podizanje svijesti stanovništva Smanjena zagađenost vode, zraka, tla... Smanjenje troškova prikupljanja komunalnog otpada povećanje količina selektiranog otpada na eko otocima Smanjenje broja divljih deponija Zdravija i čišća sredina	Stanovništvo općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Komunalno poduzeće Donacije i javna sredstva NVO sektor	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Finansijska sredstva i prostor za rad Obučeni predavači	Nedovoljan odziv stanovništva Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
30.000,00 KM	
Plan provođenje projekta	

2022.-2026.

OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE

Strateški cilj	Operativni cilj
Upravljanje otpadom- zaštita okoliša.	Povećanje količina selektivnog biootpada
Detaljan naziv projekta	
Nabavka kućnih kompostera	
Kratak opis projekta	
Nabavka kućnih-vrtnih kompostera za domaćinstva	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećanje količina selektiranog biootpada iz domaćinstava Smanjenje količina odvezenog otpada na RD „Mošćanica“ Zdravija i čišća sredina	Stanovništvo općine Vitez -prigradska naselja
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Komunalno preduzeće Donacije i javna sredstva NVO sektor	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Finansijska sredstva Obučeni predavači za edukaciju stanovnika vezano za kompostiranje otpada	Nedovoljan odziv stanovništva Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	

60.000,00 KM
Plan provedbe projekta
2022.-2026.

OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Uređenje Gradskog parka i drugih zelenih površina	Izrada idejnih rješenja za uređenje zelenih površina
Detaljan naziv projekta	
Izrada idejnih urbanističko -arhitektonskih i hortikulturnih projekta za Gradski park i veće zelene gradske površine	
Kratak opis projekta	
Raspisivanje javnog natječaja za idejno urbanističko-arhitektonsko i hortikulturno uređenje Gradskog parka i većih zelenih gradskih površina (park iza pošte, park iza „Konzuma“, park kod biblioteke, park u ulici Miroslava Krleže ...)	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Idejni urbanističko hortikulturni planovi za zelene površine Zdravija i funkcionalnija urbana sredina	Stanovništvo općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Građevinski fakulteti, poljoprivredni fakulteti -smjer hortikultura, arhitektonski fakulteti, ovlaštene projekte kuće... Općina Komunalno preduzeće	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Finansijska sredstva	Nedostatak finansijskih sredstava

Procjena troškova projekta
20.000,00 KM
Plan provedbe projekta
2022.-2026.

OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje energetske efikasnosti i zaštita okoliša.	Zaštita i očuvanje prirode i unaprjeđenje okoliša.
Detaljan naziv projekta	
Educiranje stanovnika o potrebi očuvanja životne sredine	
Kratak opis projekta	
Izrada promotivnog materijala, predavanja, radionice i radne akcije u cilju edukacije i direktnog učešća u očuvanju životne sredine.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Podizanje svijesti stanovništva Smanjena zagađenost vode, zraka, tla... Smanjenje troškova prikupljanja komunalnog otpada Smanjenje broja divljih deponija Zdravija i čišća sredina	Stanovništvo općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Komunalno preduzeće Donacije i javna sredstva NVO sektor	

Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Financijska sredstva i prostor za rad	Nedovoljan odziv stanovništva
Obučeni predavači	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
30.000,00 KM	
Plan provođenje projekta	
2022.-2026.	

USUGLAŠAVANJE POSTOJEĆIH PROVEDBENIH PLANOVA SA PLANOVIMA VIŠEG REDA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sustava općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje, putna infrastruktura i prostorno planiranje)	Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine
Detaljan naziv projekta	
Novelacija (inovacija) postojeće planske dokumentacije i stavljanje van snage neprovodivih planskih dokumenata	
Kratak opis projekta	
Usklađivanje postojećeg stanja na terenu sa potrebama gospodarskog i društvenog razvitka. Također izvršiti usklađivanje postojećih planova koji se odnose na stambenu gradnju. S obzirom da je dio planova u urbanom području tađen prije 40 i više godina i da je narušena njihova provedba, potrebno je te planove staviti van snage i uraditi nove. Ovo se odnosi prvenstveno na uže urbano područje.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Stavljanje van snage zastarjelih planova	Javni objekti;
Gospodarenje poljoprivrednim i građevinskim zemljištem	Objekti kolektivnog stanovanja;
Sprečavanje bespravne gradnje	Objekti individualnog stanovanja;
Prodaja/zakup općinskog zemljišta	

	Javni i privatni poslovni objekti
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Nabavka zemljišta za privođenje konačnoj namjeni	Nerješeni imovinsko pravni odnosi. Bespravna i divlja gradnja.
Procjena troškova projekta	
350.000,00 KM do 2025. godine	
Plan provedbe projekta	
1. Detekcija stanja na terenu.	
2. Analiza potreba društvenog i privatnog sektora.	

USUGLAŠAVANJE POSTOJEĆIH PROVEDBENIH PLANOVA SA PLANOVIMA VIŠEG REDA

Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sustava općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, plinifikacija, grijanje, putna infrastruktura i prostorno planiranje)	Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine
Detaljan naziv projekta	
Inovacija Prostornog plana općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Prostorni plan općine Vitez je istekao, zakonska obveza je da se uradi Inovacija jer je bitan preduvjet za korištenje prostora i izradu novih prostorno planskih dokumenata. Također, vrlo bitno je da se izvrši usklađivanje sa Prostornim planom Kantona koji je trenutno u fazi izrade (usvojen Nacrt PP KSB)	

Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Zakonska obaveza jer je postojeći istekao tako da je on već van snage Usklađivanje PP s novom zakonskom i podzakonskom regulativom Usklađivanje razvojnih ciljeva sa prostorno-planskom dokumentacijom višeg reda, sektorskim strategijama, elaboratima o zaštiti i sl; Kategorizacija i usuglašavanje zaštićenih područja, kulturno-povjesnog naslijeđa sa Odlukama Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika BiH; Usuglašavanje koridora prometne mreže i komunalne infrastrukturne mreže Revidiranje izgrađenog, neizgrađenog, neuređenog dijela građevinskog područja unutar obuhvata Plana, te u skladu sa tim eventualno proširenje građevinskog područja	Javni objekti; Objekti kolektivnog stanovanja; Objekti individualnog stanovanja; Javni i privatni poslovni objekti Građevinsko zemljište Poljoprivredno zemljište Šumsko i dr. zemljišta
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina	
Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Usvajanje Prostornog plana Kantona jer je potrebno usklađivanje sa istim Donošenje Odluke na OV-u Osigurati novčana sredstva	Neusvajanje PP kantona u
Procjena troškova projekta	
50.000,00 KM do 2025. godine	
Plan provedbe projekta	
1. Detekcija stanja na terenu.	
2. Analiza potreba društvenog i privatnog sektora.	

USUGLAŠAVANJE POSTOJEĆIH PROVEDBENIH PLANOVA SA PLANOVIMA VIŠEG REDA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Unaprjeđenje infrastrukturnog sustava općine (vodoopskrba, kanalizacija, plinifikacija, grijanje, putna infrastruktura i prostorno planiranje)	Unaprjeđenje i održivo korištenje prostora općine
Detaljan naziv projekta	
Ozrada Plana korištenja javnih površina na području općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Zakonska obveza je da se donese Plan javnih površina kako bi se moglo planirati eventualno građenje i unapređenje, prvenstveno uže gradske zone	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Zakonska obveza – rok za izradu je već istekao	Građevinsko zemljište
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina	
Donacije i javna sredstva	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Usvajanje Prostornog plana Kantona jer je potrebno usklađivanje sa istim	Neusvajanje PP kantona u
Donošenje Odluke na OV-u	
Osigurati novčana sredstva	
Procjena troškova projekta	
25.000,00 KM do 2025. godine	
Plan provedbe projekta	
1. Detekcija stanja na terenu.	
2. Analiza potreba društvenog i privatnog sektora.	

DOMOVI KULTURE PO MJESNIM ZAJEDNICAMA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Unapređenje i stvaranje obrazovnih, kulturnih, sportskih i drugih preuvjeta i sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života
Detaljan naziv projekta	
Izgradnja novih ,rekonstrukcija i obnova postojećih Domova kulture po mjesnim zajednicama, te osiguranje materijalno tehničkih preuvjeta za rad i djelovanje.	
Kratak opis projekta	
Imajući u vidu da na području Općine Vitez ima određeni broj Domova kulture po mjesnim zajednicama neophodnih za renoviranje, kao i da je iskazana potreba za izgradnju novih to je nužno napraviti analizu postojećih objekata kulture po mjesnim zajednicama, izraditi prijedlog i plan za izgradnju novih i renoviranje postojećih, napraviti finansijsku konstrukciju i plan prioriteta, a sve u svrhu unapređenja uvjeta življenja pogotovo onih društvenog karaktera. Također je neophodno osigurati materijalno tehničke preuvjete za rad i djelovanje	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1. Renovirani i izgrađeni Domovi kulture po mjesnim zajednicama, poboljšani uvjeti za rad i razvoj mjesnih zajednica na Općini Vitez te osigurani minimalni materijalno tehnički uvjeti za djelovanje	Svi mještani mjesnih zajednica, djeca, mladi, udruge a po potrebi i dr. institucije, pojedinci i razine vlasti
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općini Vitez, Mjesne zajednice, potencijalni donatori ,više razine vlasti i dr. Koristi od projekta su stvoreni uvjeti za razne sastanke, promocije, rad udruga, kulturne i sp. manifestacije i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće

Osigurati financijska sredstva i način implementacije	Nedostatak financijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Na godišnjoj razini planirati min. 20.000 KM po mogućnosti i više.	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

OBRAZOVANJE NVO SEKTORA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima
Detaljan naziv projekta	
Provođenje edukacije NVO sektora (edukacija o pisanju projektnih prijedloga i dr.)	
Kratak opis projekta	
Imajući u vidu da veliki broj nevladinih organizacija nema razvijene kapacitete kada je u pitanju pisanje projektnih prijedloga prema svim razinama vlasti, to smatramo nužnim provesti edukaciju sa NVO sektorom, a vezano za naprijed navedeno. Edukacija bi se provela najmanje jednom godišnje a po potrebi i više puta u ovisnosti o potrebama i temama koje bi se obrađivale.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1. Educiran NVO sektor, koji može osigurati sredstva za svoj rad i aktivnosti, vidljiv doprinos lokalnoj zajednici kroz projekte sa svim uzrasnim kategorijama.	NVO sektor Općine Vitez a putem njega i svi građani koji će sudjelovati u projektima
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Predstavnici Općine, NVO sektora ,konsultanti/predavači ovlaštenih kuća ,građani općine Vitez.	
Dobro educiran NVO sektor može biti nositelj brojnih projekata i aktivnosti u	

lokalnoj zajednici	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati finansijska sredstva i predavača	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca 4.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
1.Godišnje provoditi najmanje dvije edukacije (2 dana),poziv svim NVO.	
2022.-2026.	

ANKETIRANJE GRAĐANA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi,infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima
Detaljan naziv projekta	
Redovno ispitivanje zadovoljstva i potreba građana	
Kratak opis projekta	
Da bi mogli pratiti zadovoljstvo građana,potrebe građana ,te na osnovu toga i planirati određene projekte to je neophodno napraviti godišnje određeni broj anketa po raznim temama. (ankete putem općinske web stranice,putem protokola ,slučajnim odabirom sa građanima i sl).	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1.Dobijanje povratnih informacija po raznim pitanjima koje će nam omogućiti i pokazati pravce budućeg djelovanja po istim	Svi građani ,mladi, javne institucije, privredni subjekti,više razine vlasti i dr.

Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Mladi svih nevladinih organizacija registriranih na Općini Vitez, Općina Vitez, Javne institucije, privredni subjekti.... i dr. Potencijalne koristi koje mogu imati su da sudjeluju, daju doprinos u aktivnostima i projektima koji će se raditi na temelju istraživanja i potreba lokalne zajednice koji će donijeti boljitak u zajednici a eventualno i rješavanje njihovih određenih problema.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati finansijska sredstva i način implementacije istraživanja	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca 2.500,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026. Ispitivanje provesti najmanje jednom godišnje a po potrebi i više puta	

STRATEGIJA KOMUNICIRANJA	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima
Detaljan naziv projekta	
Revizija Strategije komuniciranja sa javnosti i izrada nove	
Kratak opis projekta	
Općina Vitez ima izrađenu Strategiju komuniciranja s javnošću kojoj je istekao rok važenja, te je istu nužno revidirati i izraditi novu Strategiju.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1. Na sistematičan i planski način riješeni problemi i potrebe vezane za komuniciranje s javnošću, a shodno postavljenim ciljevima Strategije	Svi građani ,Mladi, Javne institucije, privredni subjekti, više razine vlasti i dr.

2.Poboljššan i unaprijeđen sistem komuniciranja s javnošću	
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Mladi svih nevladinih organizacija registriranih na Općini Vitez, Općina Vitez, Javne institucije, privredni subjekti.... i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Odluka OV o izradi nove Strategije komuniciranja s javnošću, osigurati financijska sredstva i formirati tim za izradu Strategije	Nedostatak financijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca 2.500,00 KM	
Plan provedbe projekta	
1.Analiza postojeće Strategije, Analiza trenutnog stanja-Istraživanje, Formiranje radnih grupa ,postavljanje strateških ciljeva, operativnih ciljeva i projekata....	
2. Kraj 2022.g.izrada a provođenje do 2030.	

STRATEGIJA OMLADINSKE POLITIKE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Poboljšanje partnerskih odnosa javne uprave sa NVO sektorom i građanima
Detaljan naziv projekta	
Revizija postojeće i izrada nove Strategije omladinske politike	
Kratak opis projekta	
Općina Vitez ima izrađenu Strategiju omladinske politike kojoj je istekao rok važenja, te je istu nužno revidirati i izraditi novu Strategiju.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1.Na sistematičan i planski način riješeni problemi i potrebe mladih, a shodno	Mladi s područja Općine Vitez, omladinske udruge i

postavljenim ciljevima Strategije 2.Ispoštovane zakonske odredbe i stvoreni osnovni preduslovi za rad i djelovanje mladih na području Općine Vitez 3.Realizirano 20% navedenih aktivnosti	udruženja
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Mladi svih nevladinih organizacija registriranih na Općini Vitez, Općina Vitez, Kantonalna i Federalna ministarstva ,građani, privredni subjekti....	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Odluka OV o izradi nove Strategije za mlade, osigurati finansijska sredstva i formirati tim za izradu Streategije	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca 3.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
1.Analiza postojeće Strategije, Analiza trenutnog stanja-Istraživanje, Formiranje radnih grupa ,postavljanje strateških ciljeva, operativnih ciljeva i projekata....	
2. Kraj 2022.g.izrada a provođenje do 2030.	

PREDUVJETI ZA RAZVOJ NASTAVNIH PROCESA-OBRAZOVNI SUSTAV	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Unapređenje obrazovnih, kulturnih, sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života
Detaljan naziv projekta	
Osiguranje materijalno-tehničkih preduvjeta za odvijanje nastavnih procesa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju u domenu Općine	
Kratak opis projekta	
Imajući u vidu da na području Općine Vitez ima jedan Dječji vrtić kome je Općina	

Vitez osnivač i tri privatna vrtića,pet osnovnih i dvije srednje škole ,kao i veliki broj područnih škola čija starost prelazi preko 50 i više godina to je nužno svake godine izdvajati određena sredstva i ulagati u iste kako bi se održavali i unaprjeđivali postojeći uvjeti za odvijanje nastavnih procesa. Također, iz iskazanih izvješća vrtića i škola, vidljiva je potreba za dodatna ulaganja kako u didaktička sredstva ,opremanje kabineta,izmjena stolarije i dr.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1.Poboljšani uslovi u Dječjim vrtićima i svim školama za odvijanje nastavnih procesa	Direktno djeca i nastavni kadar, kao i drugi po potrebi ,a shodno zakonskim propisima.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Vlada KSB/SBK ,Općina Vitez, Dječji vrtić Vitez,Škole,potencijalni donatori ,više razine vlasti i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati finansijska sredstva i način implementacije	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
210.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.g. - 2026.g.	

EMITIRANJE PROGRAMA JU RADIO VITEZ	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi,infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Unapređenje i stvaranje obrazovnih kulturnih,sportskih i dr.preduvjeta i sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života
Detaljan naziv projekta	
Osiguranje materijalno-tehničkih preduvjeta za emitiranje programa JU Radio Vitez	

Kratak opis projekta	
Radio Vitez je medij koji je na prostoru općine Vitez a i šire poznat slušateljima i ima svoju vjernu publiku. Ljudi koji rade na istom trude se sa osnovnim sredstvima kojima ovaj medij raspolaže pružiti najbolje od sebe. Zbog razvoja i praćenja nove tehnologije neophodno je izvršiti i nabavku novog softvera a također zbog mogućnosti obogaćivanja programa audio i video uradcima, nabava opreme kojom će se sve to moći i realizirati.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Osigurani materijalno teh.preduvjeti za emitiranje programa JU RV, obogaćen sadržaj, zadovoljstvo građana, povećan broj pratilaca	Radio Vitez, građani Općine Vitez i šire
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez, Radio Vitez, potencijalni donatori ,više razine vlasti i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati finansijska sredstva i način implementacije	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Shodno potrebama posla i proširenju djelatnosti	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

SPORTSKI TERENI I OBJEKTI NA PODRUČJU OPĆINE VITEZ	
Strateški cilj	Operativni cilj
Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Unapređenje i stvaranje obrazovnih, kulturnih, sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života

Detaljan naziv projekta	
Izgradnja novih i uređenje postojećih sportskih terena i objekata na području Općine Vitez	
Kratak opis projekta	
Imajući u vidu da na području Općine Vitez ima veliki broj sportskih terena i objekata neophodnih za renoviranje, kao i da je iskazana potreba za izgradnju novih to je nužno napraviti analizu postojećih sportskih terena i objekata na Općini Vitez ,izraditi prijedlog i plan za izgradnju novih i renoviranje postojećih,napraviti finansijsku konstrukciju i plan prioriteta, a sve u svrhu unapređenja uvjeta življenja pogotovo onih društvenog i sportskog karaktera.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
1.Renoviran i izgrađen veliki broj sportskih terena i objekata ,poboljšani uslovi za razvoj sporta na Općini Vitez,veća sigurnost djece i mladih	Građani Općine Vitez (prvenstveno djeca i mladi svih uzrasta) ,mjesne zajednice i dr.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez,Mjesne zajednice, potencijalni donatori ,više razine vlasti i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati finansijska sredstva i način implementacije	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca 150.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.g. - 2026.g.	

KULTURNI I SPORTSKI SADRŽAJI U OPĆINI VITEZ	
Strateški cilj	Operativni cilj

Izgradnja i osnaživanje društvenih kapaciteta (ljudski resursi, infrastruktura i sadržaji) koji će osigurati viši kvalitet života u Općini Vitez	Unapređenje obrazovnih, kulturnih sportskih i dr.sadržaja s ciljem poboljšanja kvalitete života
Detaljan naziv projekta	
Unaprijeđenje postojećih i stvaranje novih kulturnih i sportskih sadržaja u općini Vitez	
Kratak opis projekta	
Općina Vitez ima već nekoliko velikih i manjih već tradicionalnih kulturnih i sportskih sadržaja koje je neophodno unaprijediti, doraditi a također i osmisliti nove sadržaje i projekte koji će doprinijeti poboljšanju kulturnog i sportskog života u općini Vitez	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Veliki broj kulturnih i sportskih sadržaja, zadovoljstvo građana, promocija Viteza	Kulturne i sportske udruge i udruženja, pojedinci, djeca i mladi, i svi građani općine Vitez i šire
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez, Udruge, udruženja, Mjesne zajednice, Radio Vitez, javne ustanove, poduzeća, potencijalni donatori ,više razine vlasti i dr.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osigurati financijska sredstva i način implementacije	Nedostatak financijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
100.000,00 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.g. - 2026.g.	

INFORMATIZACIJA JAVNE UPRAVE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Elektroničko unaprjeđenje usluge (e-Uprava)	Izrada moderne i funkcionalne web stranice Općine vitez
Detaljan naziv projekta	
Izrada web stranice Općine vitez	
Kratak opis projekta	
Izrada moderne i funkcionalne web stranice Općine vitez kako bi se pojačala interakcija s građanima općine Vitez, odnosno svim korisnicima usluga Općine.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Omogućiti korisnicima usluga jednostavniju komunikaciju sa Upravom kroz modernu i funkcionalnu web stranicu.	Svi korisnici usluga Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez; Preduzeće za izradu i implementaciju web rješenja.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Plan izgleda i izrade web stranice	Migracija postojećih podataka
Procjena troškova projekta	
6.000 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2023.	

INFORMATIZACIJA JAVNE UPRAVE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Elektroničko unaprjeđenje usluge (e-Uprava)	Nabava potrebne informatičke opreme
Detaljan naziv projekta	
Nabava potrebne informatičke opreme	
Kratak opis projekta	
Nabava računalne opreme za djelatnike Općine Vitez koja će zadovoljiti karakteristikama potrebe za nesmetani rad Uprave	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Brži rad Uprave uz minimalne zastoje u radu.	Djelatnici Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	

Općina Vitez; Poduzeće za prodaju informatičke opreme.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Plan nabave informatičke opreme	Nedostatak novčanih sredstava
Procjena troškova projekta	
30.000 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

OPTIMIZIRANJE PROCESA UNUTAR JAVNE UPRAVE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Dodatno unaprjeđenje usluga kroz reformu uprave	Dodatno skratiti i pojednostaviti procese na zahtjeve građana; Praćenje domaćih i međunarodnih javnih poziva o reformi uprave
Detaljan naziv projekta	
Dodatno unaprjeđenje usluga kroz reformu uprave	
Kratak opis projekta	
Dodatno skratiti i pojednostaviti procese na zahtjeve građana; Internim aktima urediti način komuniciranja unutar službi sa naglaskom na rokove rješavanja predmeta; Praćenje domaćih i međunarodnih javnih poziva o reformi uprave i njihova implementacija u Općini Vitez	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Optimizirani procesi unutar Općine Vitez	Djelatnici Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Procjena troškova projekta	
1.000 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

EDUKACIJE DJELATNIKA U JAVNOJ UPRAVI	
Strateški cilj	Operativni cilj
Edukacija djelatnika u javnoj upravi	Utvrđiti na općinskoj razini program stručnog osposobljavanja radnika shodno potrebama u organu uprave
Detaljan naziv projekta	

Edukacija djelatnika u javnoj upravi	
Kratak opis projekta	
Educirati djelatnike Općine Vitez putem stručnog osposobljavanja kroz seminare, radionice, webinare i sl.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Educirani djelatnici	Djelatnici Općine Vitez
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez; Agencija za državnu službu FBiH; Poduzeća specijalizirana za edukaciju kadrova.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Plan edukacije djelatnika	
Procjena troškova projekta	
6.000 KM	
Plan provedbe projekta	
2022.-2026.	

PODIZANJE KVALITETA USLUGA SOCIJALNE ZAŠTITE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Veće uključivanje privrednog sektora, udruženja građana, organa vlasti i nevladinog sektora u svim segmentima socijalne zaštite i podizanje kvalitete usluga socijalne zaštite na viši nivo.	1. Osigurati besplatan boravak u dječijem Vrtiću djeci, kojoj je po preporuci Komisije za kategorizaciju, kao i socijalno ugroženoj djeci, djeci pod skrbništvom, potreban boravak u dječijem vrtiću. 2. Uključiti privredni sektor, udruženja građana, organe vlasti i nevladin sektor da koordiniranoučestvuju u stambenom zbrinjavanju invalidnih osoba, starih osoba koje se nalaze u stanju socijalne potrebe i socijalno ugroženih obitelji s djecom. 3. Socijalno ugroženim osobama osigurati pristup besplatnom dnevnom obroku putem „Merhameta“, „Crvenog križa“, „Caritasa“ i drugih humanitarnih organizacija uz potporu općinskog Proračuna. 4. Subvencioniranje plaćanja komunalnih i drugih naknada iz nadležnosti općine. 5. Ažuriranje socijalne karte na temelju

	utvrđenih podataka sa terena. 6. Osigurati zapošljavanje invalidnih lica. 7. Oformiti općinski fond solidarnosti kao oblik interventne pomoći za lica i obitelji koje se nađu u stanju neodgodive socijalne potrebe.
Detaljan naziv projekta	
Suradnja institucija u cilju podizanja kvaliteta usluga socijalne zaštite	
Kratak opis projekta	
Poboljšanje usluga socijalne zaštite osobama koje se nađu u stanju socijalne potrebe kao što su: plaćanje boravka u dječjem Vrtiću, sufinanciranje plaćanja komunalnih i drugih naknada, osiguranje besplatnog dnevnog obroka, obezbjediti socijalno stanovanje na nivou lokalne zajednice, osigurati zapošljavanje invalidnih lica, i dr.	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Poboljšanje osnovnih uvjeta života korisnika Centra za socijalni rad kroz adekvatnu pravovremenu suradnju ustanova na nivou lokalne zajednice.	Invalidna lica, djeca sa poteškoćama u razvoju, lica koje se nađu u stanju socijalne potrebe iz bilo kojeg razloga.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Centar za socijalni rad Vitez, Općina Vitez, Ministarstvo rada i socijalne politike SBK/KSB, Privrednici, Humanitarne i Nevladine organizacije, Ministarstvo privrede SBK, Ministarstvo obrazovanja, kulture i sporta. Koristi koje mogu imati od projekta: Smanjenje broja nezaposlenih osoba, socijalno ugroženih osoba, poboljšanje usluga zbrinjavanja i obrazovanja djece sa poteškoćama u razvoju.	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Novčana sredstva, adekvatan prostor za pružanje usluga.	Osigurati finansijska sredstva Osigurati saradnju institucija u cilju implementacije projekta.
Procjena troškova projekta	

300.000, 00 KM.
Plan provođenja projekta
2022 - 2027

JAČANJE USTANOVA SOCIJALNE ZAŠTITE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Kadrovski, prostorno, materijalno i tehničkom opremom ojačati ustanove za socijalnu zaštitu.	Popunjavanje radnog mjesta psihologa koje je već predviđeno u postojećoj sistematizaciji radnih mjesta u ovoj Ustanovi, zbog povećanja kvalitete usluga, i zadovoljavanja standrada za pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite, tj. Centra za socijalni rad. Prema potrebi uposlenika i stanju opreme osigurati više prostora uposlenicima ustanove, i vršiti nabavku kancelarijskog materijala, računara i druge tehničke opreme
Detaljan naziv projekta	
Jačanje ustanova socijalne zaštite.	
Kratak opis projekta	
Kroz stručne usluge psihologa obezbjediti će se poboljšanje pružanje usluga korisnicima kao što su: djeca sa poteškoćama u rastu i razvoju, žrtvama nasilja u obitelji, maloljetnim počiniocima kaznenih djela, osobama koje imaju narušene odnose u braku, duševnim bolesnicima i dr. kategorijama. Dodjelom novih prostorija na korištenje Centru za socijalni rad osigurati će se neophodna diskrecija prema korisnicima usluga socijalne zaštite, i poboljšati kvaliteta rada uposlenika	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Rad Stručnog vijeća Centra za socijalni rad u pon sazivu, pružanje kvalitetnije usluge u postupcima koje se odnose na mldb. lica, duševne bolesnike, djecu sa poteškoćama u rastu i razvoju, žrtve nasilja u obitelji, i dr.	Djeca sa poteškoćama u rastu i razvoju, žrtve nasilja u obitelji, maloljetni počinioci kaznenih djela, osobe koje imaju narušene odnose u braku, duševni bolesnici i dr. kategorije.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	

Potencijalni učesnici: Općinsko Vijeće, Općinski načelnik	
Potencijalne koristi: Poboljšanje kvaliteta usluga korisnicima Centra za socijalni rad	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Novčana sredstva, prepoznavanje potrebe kadrovskog jačanja Centra za socijalni rad	Neprepoznavanje potrebe za neophodnim kadrovskim i prostornim ojačavanjem ustanove socijalne zaštite, osiguranje iz Budžeta općine novčana sredstva za bruto plaću i druge materijalne troškove za novog uposlenika.
Procjena troškova projekta	
30.000,00 KM na godišnjem nivou (27.304,96 KM za plaću psihologa, ostalo za nabavku tehničke opreme).	
Plan provođenja projekta	
2022-2025. god	

POBOLJŠANJE SOCIJALNE ZAŠTITE ZA ŽRTVE NASILJA U PORODICI	
Strateški cilj	Operativni cilj
Poboljšanje socijalne zaštite za žrtve nasilja u porodici.	Stvaranje sigurnosti za ugrožena lica.
Detaljan naziv projekta	
Izgradnja i opremanje privremenog smještaja za odrasle i djecu izloženu porodičnom nasilju.	
Kratak opis projekta	
Na osnovu podataka iz CSR, na području općine Vitez postoje registrirane žene i djeca koja su izložena obiteljskom nasilju, prosjačenju i dr., kojima je ugrožen ostanak u porodici. Stoga je potrebno izgraditi i opremiti jednu "Sigurnu kuću" u kojoj bi se interventno zbrinjavali odrasli i djeca žrtve nasilja u porodici u kojima bi im se pružala psihološki tretmani i rad sa djecom i odraslima. Radi se o privremenom smještaju dok se sudskim putem ne okonča postupak i izrekne mjera protiv počionioca nasilja te na dogovarajući način zbrine žrtva nasilja u porodici. Također bi služila kao privremeni smještaj licima koje su ustanju socijalne potrebe zbog zemljotresa, poplave i dr	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
- Izgrađena i opremljena „Sigurna kuća“ za smještaj cca. 10 lica - Stvoreni uslovi za bezbjedan boravak ugroženih lica	Odrasli i djeca registrirani u CZR kao žrtve u porodici nasilja, osobe koje su ostale bez imovine zbog lementarnih

	nepogoda.
Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Općina Vitez, Centar za socijalni rad Vitez, zdravstvene ustanove, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike Travnik	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Izveštaj Centra za socijalni rad Vitez o broju ugroženih osoba i osiguranje novčanih sredstava, i kadrovska osposobljenost	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
Cca. 100.000,00 KM	
Plan provođenja projekta	
2022-2027.god	
USTANOVA ZA REHABILITACIJU DJECE I OMLADINE	
Strateški cilj	Operativni cilj
Osnovati ustanovu za rehabilitaciju djece i omladine sa posebnim potrebama, na bazi dnevnog ili stacionarnog smještaja	Na osnovu podataka CSR Vitez, na području općine Vitez ima veći broj djece i omladine sa posebnim potrebama a koja većinom koriste dnevni smještaj u JU Edukacijsko-rehabilitacijskom centru „Duga“ Novi Travnik
Detaljan naziv projekta	
Izgradnja i opremanje ustanove za rehabilitaciju djece i omladine ometane u fizičkom i duševnom razvoju.	
Kratak opis projekta	
Socijalizacija i rehabilitacija djece i omladine ometane u tjelesnom i duševnom razvoju	
Očekivani rezultati	Ciljani korisnici
Povećanje kvalitete usluga za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama kroz dostupan pristup zdravstvenoj zaštiti i adekvatnom zbrinjavanju i osposobljavanju za život, pristup uslugama Centra za mentalno zdravlje.	Djeca i odrasli ometani u fizičkom i duševnom razvoju

Potencijalni učesnici u implementaciji projekta i potencijalne koristi koje mogu imati od projekta	
Potencijalni učesnici: Centar za socijalni rad, Dom zdravlja, Općina Vitez, Ministarstvo zdravstva i socijalne zaštite, Ministarstvo obrazovanja, kulture i sporta i Nevladine organizacije	
Preduslovi za implementaciju	Poteškoće
Osiguranje stambenog prostora, kadrovska osposobljenost, osiguranje novačih sredstava	Nedostatak finansijskih sredstava
Procjena troškova projekta	
80.000,00 KM.	
Plan provođenja projekta	
2022-2027. god	